POLIROM

Georges
SIMENON

Maigret se înfurie

Maigret

Georges Simenon

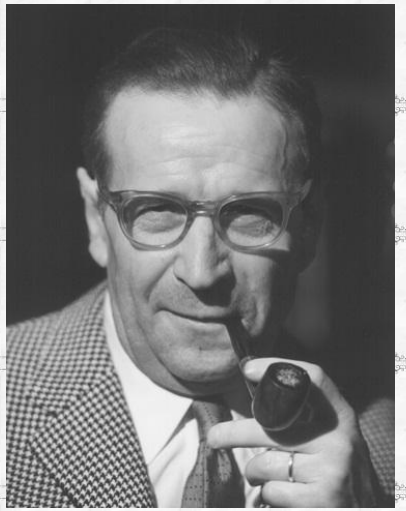

Maigret se înfurie

Seria MAIGRET

Georges Simenon, Maigret se fâche, 1944

Traducere de Nicolae Constantinescu

POLIROM
2008

Capitolul 1
Bătrâna din grădină

Doamna Maigret, care curăța mazăre în umbra dogoritoare unde albastrul şorțului său şi verdele păstăilor formau pete somptuoase, doamna Maigret, ale cărei mâini nu stăteau o clipă, nici măcar la ceasurile două ale după-amiezii din cea mai fierbinte zi a unui august canicular, doamna Maigret, aşadar, care îşi supraveghea soțul ca pe un prunc, spuse:

— Pun prinsoare că ai să te ridici...

Totuşi, şezlongul în care stătea tolănit Maigret nu trosnise. Fostul comisar de la Politia Judiciară nici măcar nu oftase cât de cât.

Pesemne că, ştiindu-l foarte bine, văzuse un freamăt abia perceptibil pe fața lui licărind de sudoare. Căci era adevărat că voia să se ridice. Dar, dintr-un fel de teamă că va fi judecat, îşi impuse să rămână în aceeaşi poziție.

Era a doua vară de când Maigret se pensionase pe care o petreceau în casa lor din Meung-sur-Loire. Nu trecuse un sfert de oră de când se întinsese cu mare satisfacție în şezlongul confortabil, trăgând domol din pipă. Răcoarea din jurul lui era cu atât mai prețioasă, cu cât, la nici doi metri de el, dincolo de hotarul dintre umbră şi soare, începea dogoarea zumzăind de muşte.

Boabele de mazăre căzdeau într-un ritm regulat în ligheanul emailat. Doamna Maigret, cu genunchii depărtați, îşi umpluse şorțul, iar alături de ea se aflau două coşuri mari cu mazăre, culeasă dimineață, pentru a fi pusă la conservat.

Aici, la țară, Maigret prefera locul unde se aflau acum, un loc ce nu avea nume, un fel de curte între bucătărie şi grădină, dar o curte în parte acoperită, pe care o mobilaseră treptat, astfel încât instalaseră o maşină de gătit, un bufet şi luau acolo masa de cele mai multe ori. Semăna puțin cu empatio spaniol şi pe jos erau dale roşii care confereau umbrei o calitate cu totul specială.

Maigret rezistă cinci minute, poate puțin mai mult, privind printre pleoapele pe jumătate lăsate grădina de zarzavat care părea că fumegă sub soarele arzător. Apoi, lăsând deoparte orice teamă că va fi judecat, se ridică.

— Ce vrei să mai faci?

În intimitatea conjugală, Maigret lua cu uşurință aerul unui copil bosumflat prins cu mâța în sac.

— Sunt sigur că vinetele încă-s pline de gândaci de Colorado, mormăi el. Şi asta din cauza salatelor tale!

Acest mic război al salatelor dura de o lună. Deoarece exista loc liber între sadurile de vinete, într-o seară, doamna Maigret răsădise salată.

— E destul loc, spusese ea.

Pe moment, Maigret nu protestase: nu se gândise că gândacilor de Colorado le plac şi mai mult frunzele de vinete decât cele de cartofi. Din cauza salatelor, acum nu mai puteau fi stropite.

Şi Maigret, de zece ori pe zi, aşa cum făcea şi acum, pe cap cu imensa lui pălărie de pai, se apleca peste frunzele de un verde palid, pe care le răsucea încetişor ca să culeagă gândacii vărgați. Îi ținea în mâna stângă până se umplea şi, cu o mutră ursuză, se ducea să-i zvârle în foc, aruncând o privire plină de reproş soției sale.

— Dacă n-ai fi răsădit salată...

Adevărul era că, de când se pensionase, aceasta nu-l văzuse niciodată stând o oră întreagă în faimosul lui şezlong, pe care îl adusese triumfător de la Bazarul Primăriei, jurând că în el va face nişte sieste memorabile.

Stătea acolo, cu picioarele goale în saboții de lemn, în pantaloni de pânză albastră care îi alunecau pe şolduri, formând un fel de fund de elefant, şi cu o cămaşă țărănească cu mici desene complicate, descheiată la piept.

Maigret auzi zgomotul ciocănelului de la intrare răsunând în încăperile pustii şi umbroase ale casei ca un clopot într-o mănăstire. Cineva bătea la poartă, iar doamna Maigret, ca întotdeauna când apărea o vizită neprevăzută, începea să se piardă cu firea. îl privi de departe, vrând parcă să-i ceară sfatul.

Apoi îşi ridică şorțul, care luă forma unui buzunar mare, se întrebă unde să răstoarne mazărea şi, în sfârşit, desfăcu băierile şorțului, pentru că niciodată nu s-ar fi dus să deschidă într-o astfel de ținută.

Bătăile în poartă se repetară cu insistență, ba chiar, ai fi zis, cu un fel de furie. Maigret avu impresia că percepea duduitul uşor al unui motor de maşină. îşi continuă treaba, aplecat deasupra răsadurilor de vinete, în timp ce soția lui îşi aranja părul înspicat în fața unei oglinjoare.

Abia apucase să dispară în umbra casei, că o portiță se deschise în zidul grădinii: portița verde care dădea în străduță, pe unde intrau doar apropiații lor. Maigret văzu o bătrână în doliu, atât de țeapănă, de severă, dar şi atât de comică în acelaşi timp, încât avea să-şi amintească multă vreme apariția ei.

Rămase nemişcată doar o clipă, după care, cu un pas hotărât, alert, care nu se potrivea cu vârsta ei înaintată, se îndreptă direct spre Maigret.

— Auzi, servitorule... Să nu-mi spui că stăpânul nu-i acasă. Am avut grijă să mă informez.

Era înaltă şi slabă, cu o față plină de riduri, pe care sudoarea diluase un strat gros de pudră. Dar cel mai mult te frapau ochii de un negru intens, extraordinar de vioi.

— Du-te imediat şi spune-i că Bernadette Amorelle a făcut o sută de kilometri ca să-i vorbească!

Probabil că nu avusese răbdare să aştepte în faţa porţii încuiate. Ea nu accepta aşa ceva! După cum spusese, întrebase vecinii şi nu se lăsase impresionată de obloanele trase ale casei.

Cineva îi indicase oare portiţa care dădea în grădină? Nu neapărat. Era în stare s-o descopere şi singură. Şi acum păşea spre curtea umbrită, unde doamna Maigret îşi făcuse din nou apariţia.

— Vreţi să-i spuneţi comisarului Maigret... Doamna Maigret nu înţelegea. Soţul ei venea

cu paşi grei în urma străinei, cu o privire uşor amuzată.

— Vă rog, intraţi..., i se adresă el.

— Pun prinsoare că-şi face siesta. Tot aşa de gras e?

— Îl cunoaşteţi bine?

— Ce-ţi pasă? Du-te şi anunţă-l că a venit Bernadette Amorelle, restul nu te priveşte!

Apoi se răzgândi, scotoci în poşetă, un model vechi din velură neagră, cu închizătoare din argint, aşa cum se vindeau pe la 1900.

— Ţine, spuse ea, întinzându-i o bancnotă.

— Îmi cer scuze că nu pot să primesc, doamnă Amorelle, dar eu sunt fostul comisar Maigret.

Bătrâna avu atunci o replică memorabilă, care avea să devină un fel de tradiţie în casă. Privindu-l de jos în sus, de la saboţi până la părul în dezordine pentru că îşi scosese pălăria de pai spuse:

— Cum vreţi...

* * *

Biata doamnă Maigret! Degeaba îi făcea semne soţului ei, acesta nu băga de seamă. Gesturile ei, care se doreau discrete, însemnau: „Dar condu-o în salon... Aşa se primesc oamenii, într-o curte care serveşte ca bucătărie şi ca multe altele?".

Dar doamna Amorelle se instalase într-un mic fotoliu din răchită şi se simțea foarte bine. Remarcând agitația doamnei Maigret, i se adresă agasată:

— Dă-i pace odată domnului comisar...

Puțin ar mai fi lipsit s-o roage pe doamna Maigret să plece, ceea ce aceasta şi făcu, de altfel, deoarece nu îndrăznea să-şi continue treaba în prezența vizitatoarei şi se simțea foarte stânjenită.

— Vă este cunoscut numele meu, nu-i aşa, domnule comisar?

— Amorelle, cariere de nisip şi remorchere?

— Da, Amorelle şi Campois.

Făcuse pe vremuri o anchetă pe valea Senei, în amonte de Paris, şi văzuse trecând toată ziua şiruri de ambarcațiuni purtând triunghiul verde al Societății Amorelle şi Campois. In Insula Saint-Louis, când încă mai era la Poliția Judiciară, i se întâmpla deseori să zărească birourile Amorelle şi Campois, proprietari de cariere şi armatori.

— N-am timp de pierdut şi trebuie să mă înțelegeți. Mai devreme, am profitat că ginerele si fiica mea erau la familia Malik ca să-i spun lui Francois să pornească vechiul Renault. Nu bănuiesc nimic. Probabil că nu se vor întoarce până diseară. înțelegeți?

— Nu... Da...

În ultimă instanță, înțelegea că bătrâna plecase pe furiş, fără ştirea familiei.

— Jur că dacă ar şti că sunt aici...

— Dar de unde veniți?

— De la Orsenne, evident.

Aşa cum o regină a Franței ar fi zis: „De la Versailles!".

Oare nu ştia toată lumea, nu trebuia să ştie toată lumea că Bernadette Amorelle, de la Amorelle şi Campois, locuia la Orsenne, un cătun de pe malul Senei, între Corbeil şi pădurea Fontainebleau?

— Nu e cazul să vă uitați la mine ca şi cum m-ați crede nebună. Probabil că vor încerca să vă facă să credeți asta. Dar jur că nu-i adevărat.

— Mi-e permis să vă întreb ce vârstă aveți?

— Da, tinere. Pe 7 septembrie voi împlini optzeci şi doi de ani. Dar toți dinții pe care-i am în gură sunt ai mei, dacă la asta vă uitați... Şi probabil că voi mai îngropa câțiva. îndeosebi, aş fi tare fericită să-mi îngrop ginerele...

— Nu vreți să beți ceva?

— Un pahar cu apă rece, dacă aveți. Comisarul o servi chiar el.

— La ce oră ați plecat de la Orsenne?

— La unsprezece şi jumătate. Imediat după ei. II anunțasem pe Francois... Francois e ajutorul grădinarului, un băiat de ispravă. Eu am ajutat-o pe maică-sa să-l nască. Nimeni din casă nu bănuieşte că ştie să conducă un automobil, într-o noapte, când nu puteam să dorm şi trebuie să vă spun, domnule comisar, că nu dorm niciodată am descoperit că încerca la lumina lunii să pornească vechiul Renault. Vă interesează ce vă spun?

— Foarte mult.

— M-aşteptam! Vechiul Renault, care nici măcar nu era în garaj, ci în grajd, e o limuzină de pe vremea răposatului meu soț. El a murit acum douăzeci de ani, aşa că puteți să faceți socoteala... Ei bine, acest băiat, nu ştiu cum, a reuşit s-o facă să funcționeze şi, noaptea, se distra plimbându-se cu ea pe drum.

— El v-a adus?

— Mă aşteaptă afară.

— Ați stat la masă?

— Mănânc când am timp. Nu-mi plac deloc oamenii care simt tot timpul nevoia să mănânce.

Şi, fără să vrea, aruncă o privire dezaprobatoare spre abdomenul rotunjor al comisarului.

— Vedeți cum transpirați! Dar asta nu mă priveşte... Soțul meu, şi el, a vrut să facă numai după capul lui şi s-a dus de când hăul! De doi ani sunteți la pensie, nu-i aşa?

— Da, curând se fac doi ani.

— Asta înseamnă că vă plictisiți. Aşa că veți accepta ce vă propun. La cinci e un tren care

pleacă din Orleans, unde vă pot lăsa la întoarcere. Firește, ar fi mult mai uşor să vă duc cu maşina până la Orsenne, dar n-ați trece neobservat şi am rata totul.

— Da, doamnă, dar...

— Ştiu foarte bine că o să faceți nazuri. Dar am mare nevoie să petreceți câteva zile la Orsenne. Cincizeci de mii, dacă reuşiți. Iar dacă nu găsiți nimic, să zicem zece mii, plus cheltuielile.

Îşi deschise poşeta, de unde scoase bancnotele gata pregătite.

— E acolo un han. N-aveți cum să greşiți, că numai unul e. Îi spune L'Ange. N-o să vă simțiți prea bine, pentru că biata Jeanne e pe jumătate țăcănită. Alta pe care o cunosc de când era copilă! S-ar putea să nu vrea să vă primească, dar veți şti cum s-o luați, nu mă îndoiesc de asta. Dacă o să-i vorbiți de boli, va fi mulțumită. E convinsă că le are pe toate.

Doamna Maigret aduse o tavă cu cafea, iar bătrâna, indiferentă la această atenție, o certă :

— Ce-i asta? Cine ți-a comandat să ne aduci cafea? Ia-o de-aici!

Credea că e servitoarea, la fel cum crezuse mai devreme că Maigret era grădinarul.

— Aş putea să vă spun o mulțime de lucruri, dar vă cunosc reputația şi ştiu că sunteți destul de inteligent ca să descoperiți totul singur. Să nu vă lăsați impresionat de ginerele meu, e tot ce vă recomand. I-a îmbrobodit pe toți. E amabil ca nimeni altul. Ba chiar te îngrețoşează cu amabilitatea lui. Dar în ziua în care-i vor tăia capul...

— Poftim, doamnă?

— Nici un poftim, domnule comisar! Aveam o nepoată, una singură, fiica blestematului de Malik! Pe ginerele meu îl cheamă Malik. Trebuie să ştiţi şi asta. Charles Malik... Nepoata mea, Monita, ar fi împlinit optsprezece ani săptămâna viitoare.

— Vreţi să spuneţi că a murit?

— Exact acum şapte zile. Am înmormântat-o alaltăieri. A fost găsită înecată, la barajul din aval... Şi, când Bernadette Amorelle vă spune că n-a fost un accident, puteţi s-o credeţi. Monita înota ca un peşte. Vor încerca să vă facă să credeţi că era imprudentă, că se ducea să se scalde singură la şase dimineaţa şi uneori noaptea. Dar asta nu înseamnă că trebuia să se înece. Iar dacă vor insinua că poate a vrut să se sinucidă, puteţi să le răspundeţi că mint.

Se trecuse brusc de la comedie la dramă, dar, lucru ciudat, tonul rămânea cel al comediei. Bătrâna nu plângea. Ochii ei, de un negru uimitor, nu lăcrimau. întreaga ei fiinţă slabă şi nervoasă continua să fie însufleţită de aceeaşi vitalitate, care avea totuşi ceva destul de comic.

Mergea direct la ţintă şi îşi urmărea ideea fără să se preocupe de formalităţile obişnuite. Se uita la Maigret fără să pară a se îndoi vreo clipă că era de partea ei, doar pentru că ea îl voia astfel.

Plecase pe ascuns, cu o maşină neverosimilă, condusă de un puştan care abia dacă ştia să conducă. Traversase astfel regiunea Beauce, fără să ia masa de prânz, la ceasul când era căldura mai mare. Acum se uita la un ceas pe care îl purta, după moda veche, prins de un lanţ la gât.

— Dacă aveţi întrebări, puneţi-le repede, spuse ea, deja gata să se ridice.

— După câte înţeleg, nu-l aveţi la inimă pe ginerele dumneavoastră.

— Îl urăsc.

— Fiica dumneavoastră îl urăşte şi ea? E nefericită cu el?

— N-am habar si mi-e indiferent.

— Nu vă înțelegeți cu fiica dumneavoastră?

— Prefer s-o ignor. Ii lipseşte caracterul, n-are pic de sânge în vene.

— Spuneți că, în urmă cu şapte zile, adică în ziua de marți a săptămânii trecute, nepoata dumneavoastră s-a înecat în Sena.

— Nici vorbă. Ar fi bine să fiți mai atent la ce vă spun. Monita a fost găsită, moartă, în Sena, la barajul din aval.

— Totuşi, nu prezenta răni şi medicul a eliberat certificatul de înhumare?

Ea se mulțumi să-l privească cu un dispreț suveran, poate chiar şi cu o fărâmă de milă.

— După câte înțeleg, sunteți singura care bănuiți că această moarte ar putea să nu fie naturală.

De data asta, bătrâna se ridică.

— Ascultați, domnule comisar. După reputație, sunteți cel mai inteligent polițist din Franța. Sau cel puțin omul care a obținut cele mai mari succese. Îmbrăcați-vă. Faceți-vă valiza. Peste o jumătate de oră vă las la gara din Aubrais. Diseară, la şapte, veți fi la Auberge de l'Ange. E mai bine să nu lăsăm impresia că ne cunoaştem. în fiecare zi, pe la prânz, Francois va veni să bea aperitivul la han. De obicei, nu bea, dar am să-i dau ordin. Ca să putem comunica fără să-şi dea seama cineva de ceva.

Bătrâna făcu câțiva paşi spre grădină, hotărâtă probabil să se plimbe acolo în pofida căldurii, cât timp îl aştepta.

— Grăbiți-vă.

Apoi, întorcându-se spre el:

— Fiți amabil şi puneți să i se servească ceva de băut lui Francois. E în maşină. Vin amestecat cu apă. Nu vin curat, pentru că trebuie să mă ducă înapoi acasă şi nu e obişnuit cu băutura.

Doamna Maigret, care probabil auzise tot, stătea după uşa din vestibul.

— Ce faci, Maigret? întrebă ea, văzându-l că se îndrepta spre scară.

În casă era răcoare şi plutea un miros plăcut de ceară de parchet, de fin cosit, de fructe care se coc şi de mâncare gătită la foc mic. Era mirosul din copilăria lui, din casa părinților săi, şi Maigret avusese nevoie de cincizeci de ani ca să-l regăsească.

— Doar n-ai să pleci cu baba asta nebună? Maigret îşi lăsase saboții în prag şi mergea cu picioarele goale pe pardoseala rece, apoi pe treptele din stejar ceruite ale scării.

— Du-i ceva de băut şoferului şi urcă să mă ajuți la valiză.

În ochii lui se aprinsese o luminiță, o luminiță pe care o recunoscu atunci când, în baie, îşi spălă fața cu apă rece şi se privi în oglindă.

— Nu te mai înțeleg! replică soția lui, oftând. Mai adineauri, n-aveai pace din cauza câtorva gândaci de Colorado...

* * *

În tren era cald. Fuma într-un colț al compartimentului. Iarba taluzurilor era galbenă. Gările mici, pline de flori, se succedau una după alta; un bărbat, în bătaia soarelui, îşi agita ridicol stegulețul roşu şi sufla într-un fluier, precum copiii.

Maigret încărunțise la tâmple. Era puțin mai calm şi mai greoi decât altădată, dar nu avea impresia că îmbătrânise de când părăsise Poliția Judiciară.

Mai curând dintr-un fel de vanitate sau din pudoare, refuzase în mod sistematic de atunci să se ocupe de toate cazurile delicate care îi fuseseră propuse mai ales de bănci, de companii de asigurări sau de bijutieri.

Cei de la Poliția Judiciară ar fi spus: „Bietul Maigret, se apucă iar de meserie! S-a săturat deja de grădina lui şi de pescuitul cu undița". Iar acum se lăsa îmbrobodit de o bătrână ivită în cadrul portiței verzi.

Parcă o vedea, dreaptă şi demnă, în antica limuzină condusă cu o dezinvoltură periculoasă de un Francois în ținută de grădinar, care nu avusese timp să-şi lase saboții şi să încalțe pantofii.

Parcă o auzea spunându-i, după ce o văzuse pe doamna Maigret făcându-i cu mâna din prag în momentul plecării: „E soția, nu-i aşa? Probabil că am ofensat-o luând-o drept servitoare. Iar dumneavoastră am crezut că sunteți grădinarul".

Şi maşina îşi reluase cursa mai mult decât aventuroasă, după ce îl lăsase în fața gării din Aubrais, unde Francois, greşind vitezele, fusese cât pe ce să stâlcească în marşarier câteva biciclete.

Era perioada vacanței. Parizienii se răspândiseră peste tot la țară şi în păduri, maşinile vâjâiau pe şosele, bărcile luau cu asalt râurile şi pescari cu pălării de pai puteau fi zăriți lângă fiecare salcie.

Orsenne nu avea gară, ci o haltă, unde doar câteva trenuri catadicseau să oprească. Printre copacii din parcuri zăreai acoperişurile câtorva vile mari şi, dincolo de ele, Sena, lată şi maiestuoasă în acel loc.

Lui Maigret i-ar fi fost foarte greu să spună de ce ascultase de ordinele bătrânei Bernadette Amorelle. Poate din cauza gândacilor de Colorado!

Şi, deodată, asemenea călătorilor din tren, asemenea oamenilor pe care îi întâlnea coborând cărarea în pantă şi a celor pe care îi vedea peste tot de când plecase din Meung, Maigret se simți si el în vacantă.

Acum era învăluit de alt aer decât cel al grădinii, mergea sprinten, într-un decor nou, şi, la capătul drumului în pan-

tă, descoperi Sena, purtându-şi undele alături de o şosea lată pe care treceau maşinile.

Încă de la gară, tăbliţe cu săgeţi indicau drumul spre Auberge de l'Ange, iar Maigret, orientându-se după ele, intră într-o grădină cu bolta dărăpănată şi deschise uşa cu geam a unei verande unde aerul era sufocant din cauza soarelui care bătea în geamuri.

— E cineva aici? strigă el.

Zări doar o pisică pe o pernă aşezată jos şi câteva undite într-un colt.

— E cineva aici?

Coborî o treaptă şi ajunse în sală, unde limba de cupru a unei vechi pendule se legăna leneş, cu un declic la fiecare capăt de cursă.

— Nu e nimeni în casa asta! mormăi el. În acelaşi moment, simţi o mişcare foarte aproape de el. Tresări şi zări în penumbră o fiinţă care mişca, înfăşurată într-o cuvertură. Era o femeie, probabil acea Jeanne despre care îi vorbise doamna Amorelle. Părul negru şi gras îi atârna de o parte şi de alta a feţei, iar la gât avea o compresă mare de culoare albă.

— E închis! spuse ea cu o voce răguşită.

— Ştiu, doamnă. Mi s-a spus că nu vă simţiţi bine.

Vai! Oare cuvintele pe care le folosea, prea slabe faţă de gravitatea bolii, nu fuseseră percepute ca o injurie?

— Poate vreţi să spuneţi că sunt aproape moartă! Nimeni nu vrea să creadă. Nu mă lasă deloc în pace...

Reuşi totuşi să dea la o parte cuvertura care o acoperea şi se ridică. În picioarele cu glezne groase avea papuci de pâslă.

— Cine v-a trimis la noi?

— Închipuiţi-vă că am fost aici pe vremuri, acum mai bine de douăzeci de ani, şi că acum fac un fel de pelerinaj...

— Atunci, înseamnă că l-aţi cunoscut pe Marius?

— Păi, cum!

— Bietul Marius! Ştiaţi c-a murit?

— Am auzit. Nu mi-a venit să cred.

— De ce? Şi el a fost tot timpul bolnav. De trei ani a murit şi eu mă târăsc... Aveţi de gând să dormiţi aici?

Femeia zărise valiza lăsată în prag.

— Da, intenţionam să stau aici câteva zile. Cu condiţia să nu vă deranjez în vreun fel. în starea în care sunteţi...

— Veniţi de departe?

— De pe lângă Orleans.

— Sunteţi cu maşina?

— Nu. Am venit cu trenul.

— Şi nu mai aveţi tren ca să plecaţi astăzi. Doamne Dumnezeule! Raymonde! Raymonde!... Pun prinsoare că iar a plecat! O să vorbesc cu ea. Dacă vrea... Că are un caracter! Raymonde e servitoarea, dar profită că sunt bolnavă ca să facă numai cum o taie capul şi s-ar zice că ea comandă. Ia te uită! Ăsta ce caută pe-aici?

Se uita pe geam la un bărbat căruia i se auzeau paşii pe pietriş. Maigret se uită şi el şi începu să se încrunte, deoarece nou-venitul îi amintea vag de cineva.

Bărbatul era în ţinută de tenis sau de ţară pantaloni albi din flanelă, haină şi pantofi de aceeaşi culoare dar comisarului îi atrase brusc atenţia o brasardă de crep purtată pe braţ.

Intră ca un obişnuit al hanului.

— Bună ziua, Jeanne.

— Ce doriţi, domnule Malik?

— Am venit să te întreb dacă...

Se întrerupse, îl privi pe Maigret drept în faţă, zâmbi brusc şi exclamă:

— Jules ! Măi, să fie! Ce faci aici?

— Pardon...

Mai întâi, de ani şi ani de zile, nimeni nu-i mai spunea Jules, astfel încât aproape că-şi uitase prenumele. Chiar şi

soția lui avea mania să-i spună Maigret, ceea ce îl făcea totuşi să zâmbească.

— Nu-ți aminteşti?

— Nu...

Şi totuşi, acel chip oacheş, cu trăsături bine conturate, cu nas proeminent şi ochi spălăciți, prea spălăciți, nu-i era necunoscut. Nici numele de Malik, care trezise ceva confuz în memoria lui chiar din clipa în care fusese rostit de doamna Amorelle.

— Ernest...

— Cum Ernest? Oare Bernadette Amorelle nu vorbise de un

Charles Malik?

— Liceul din Moulins. Maigret învățase la liceul din Moulins timp de trei ani, pe vremea când tatăl lui era administratorul unui castel din regiune. Totuşi...

Lucru ciudat, chiar dacă memoria îi juca feste, era totuşi sigur că fața aceea îngrijită, bărbatul acela plin de siguranță îi aminteau de ceva neplăcut mai curând. în plus, nu-i convenea să fie tutuit. Nu-i plăcuseră niciodată familiarităţile.

— Perceptorul...

— Da, mi-am amintit. Nu v-aş fi recunoscut.

— Ce faci aici?

— Eu? Păi... Celălalt izbucni în râs.

— Vorbim mai îndată. Eram convins că vestitul comisar Maigret nu e altul decât vechiul meu prieten Jules. Iți aduci aminte de profesorul de engleză? Nu e cazul să pregăteşti o cameră, Jeanne. Prietenul meu va dormi la vilă.

— Nu! replică Maigret, cu un aer posac.

— Cum? Ce spui?

— Spun că voi dormi aici. Am aranjat deja cu Jeanne.

— Ții neapărat?

— Neapărat!

— Din cauza bătrânei?

— Care bătrână?

Un zâmbet maliţios apăru pe buzele subţiri ale lui Ernest Malik, iar acel zâmbet era tot zâmbetul puştanului de altădată.

I se spunea Perceptorul pentru că tatăl lui era perceptor la Moulins. Era foarte slab, cu faţa ascuţită şi ochii de un cenuşiu deschis nu prea atrăgător.

— Nu te tulbura, Jules. Vei înţelege imediat. Auzi, Jeanne, aş vrea să-mi răspunzi cinstit. Soacra mea e nebună sau nu?

Jeanne, mişcându-şi fără zgomot picioarele în papuci, murmură fără entuziasm:

— Prefer să nu mă amestec în treburile voastre de familie.

Acum se uita la Maigret cu mai puţină simpatie, poate chiar cu neîncredere.

— Vreau să ştiu ce faceţi, rămâneţi sau vă duceţi cu el?

— Rămân.

Malik îşi privea în continuare fostul coleg cu un aer ironic, ca şi cum totul făcea parte dintr-o farsă bună a cărei victimă ar fi fost Maigret.

— O să te distrezi pe cinste, te asigur. Nu cunosc nimic mai vesel decât Auberge de l'Ange. Ai văzut îngerul şi te-ai lăsat dus!

Îşi aminti oare brusc de doliu? Fapt e că vorbi mai departe cu un aer mai grav:

— Dacă n-ar fi trist, am râde amândoi în hohote. Măcar hai până la noi. Insist! E necesar. Îţi voi explica. Cât bem un păhărel ai şi înţeles.

Maigret încă ezita. Stătea nemişcat, enorm în comparaţie cu celălalt, care era la fel de înalt, dar foarte zvelt.

—Vin, răspunse el în cele din urmă, cu regret parcă.

— Sper că vei rămâne la cină? Nu spun că la noi în casă e mare veselie în momentul ăsta, după moartea nepoatei mele, dar...

Când să plece, Maigret o zări pe Jeanne care, dintr-un colț întunecos, se uita după ei. Şi avu impresia că se uita cu ură la silueta elegantă a lui Ernest Malik.

Capitolul 2
Al doilea fiu al Perceptorului

În timp ce mergeau pe malul fluviului, părea că unul dintre cei doi bărbați îl ținea pe celălalt în lesă, iar acesta din urmă, posac şi greoi, ca un câine mare cu blană groasă, se lăsa târât.

Adevărul e că Maigret era stânjenit. Nici la şcoală nu avusese vreo simpatie pentru Perceptor. În plus, avea oroare de acei indivizi care se ivesc din trecutul tău şi te bat amical pe umăr, permițându-şi să te tutuiască.

În sfârşit, Ernest Malik reprezenta un tip uman care îi provocase întotdeauna repulsie.

Mergea cu dezinvoltură, simțindu-se foarte bine în costumul alb din flanelă admirabil croit, îngrijit, cu părul pomădat, cu pielea uscată în pofida căldurii. Făcea deja pe marele senior care îşi arată domeniile unui ins insignifiant.

În ochii lui stăruia — Întotdeauna stăruise o licărire de ironie, chiar şi atunci când era copil, o lucire ascunsă care însemna: „Te-am dus si o să te mai duc... Sunt mult mai inteligent decât tine!".

Sena, care făcea un cot molcom, se întindea până departe, în stânga lor, mărginită de trestii. În dreapta, ziduri joase, unele foarte vechi, altele aproape noi, despărțeau drumul de vile. Nu erau multe: patru sau cinci, după cum putu să-şi dea seama comisarul. Erau luxoase, înconjurate de parcuri mari bine întreținute, cărora le întrezăreai aleile când treceai prin fața porților mari de fier.

— Vila soacrei mele, pe care ai avut plăcerea s-o întâlneşti astăzi, îi spuse Malik când ajunseră în dreptul unui portal mare, ai cărui stâlpi aveau deasupra lei din piatră.

Bătrânul Amorelle a cumpărat-o acum vreo patruzeci de ani de la un baron al finanțelor din cel de-al Doilea Imperiu.

În umbra copacilor, puteai zări o construcție mare, nu deosebit de frumoasă, dar care dădea o impresie de soliditate şi bogăție. Mici jeturi rotitoare stropeau peluzele, în timp ce un grădinar bătrân, care părea ivit din catalogul unui negustor de semințe, grebla aleile.

— Ce părere ai despre Bernadette Amorelle? întrebă Malik, întorcând capul spre fostul lui coleg şi privindu-l în ochi cu malițiozitate.

Maigret îşi ştergea sudoarea, iar celălalt părea să spună: „Biet bătrân! Nu te-ai schimbat deloc! Ai rămas acelaşi fiu neîndemânatic al unui intendent de castel! Țăran în toată regula. Naivitate şi poate bun-simț!".

Apoi, cu glas tare:

— Să mergem... Locuiesc puțin mai departe, după cotitură. Ți-l mai aminteşti pe fratele meu? E adevărat că nu l-ai cunoscut la liceu, pentru că era cu trei ani mai mic decât noi. Fratele meu, Charles, s-a căsătorit cu una dintre fetele Amorelle aproape în acelaşi timp în care eu mă căsătoream cu cealaltă. El locuieşte în vila asta, vara, cu soția şi cu soacra noastră. Fiica lui a murit săptămâna trecută...

După alți o sută de metri, descoperiră, în stânga, un ponton alb, luxos ca pontoanele marilor cluburi nautice, pe malul Senei.

— Aici începe domeniul meu. Am câteva mici ambarcațiuni, pentru că trebuie să te distrezi puțin în ținutul ăsta uitat de lume. Te pasionează sportul cu vele?

Câtă ironie în glas! îl întreba pe masivul Maigret dacă practica acest sport cu una dintre acele bărci fragile care se vedeau între geamanduri !

— Pe-aici...

O poartă mare din fier cu săgeți aurite. O alee al cărei nisip deschis la culoare strălucea. Parcul era în pantă lină

şi curând apăru o construcţie modernă, mult mai mare decât casa familiei Amorelle. Terenuri de tenis în stânga, de un roşu închis în bătaia soarelui. O piscină în dreapta.

Iar Malik, din ce în ce mai dezinvolt, ca o femeie frumoasă care se joacă neglijent cu o bijuterie valorând milioane, părea că spune: „Uită-te bine, grăsan necioplit ce eşti. Aici te afli acasă la Malik. Ei da, la micul Malik, căruia îi spuneaţi cu dispreţ Perceptorul, pentru că tatăl lui îşi petrecea zilele în spatele unui grilaj într-un birou întunecos".

Nişte câini danezi mari veniră să-i lingă mâinile şi Malik acceptă acest omagiu umil ca şi cum n-ar fi băgat de seamă.

— Dacă vrei, bem aperitivul pe terasă, aşteptînd să fim chemaţi la masă. Probabil că fiii mei se plimbă cu barca pe Sena.

În spatele vilei, un şofer în cămaşă spăla cu furtunul o maşină americană de putere cu accesorii nichelate ce luceau orbitor.

Urcară treptele, se aşezară sub o umbrelă de soare roşie, în fotolii de răchită largi ca acelea din cluburi. Un majordom în haină albă se apropie de ei şi Maigret avu şi mai acut impresia că se afla într-un hotel de lux dintr-un oraş balnear, nu într-o casă particulară.

— Rose? Martini? Manhattan? Ce preferi, Jules? Dacă e să dau crezare legendei tale, pe care o cunosc, ca toată lumea, din ziare, preferi un pahar mare cu bere la tejghea! Din păcate, încă n-am instalat aici o tejghea. Poate că o voi face. Ar fi foarte hazliu. Două Martini, Jean! Iţi poţi fuma pipa nestingherit. Ce vorbeam? A, da! Fratele meu şi cumnata mea sunt, bineînţeles, destul de tulburaţi de povestea asta. Era singurul lor copil, înţelegi? Cumnata mea nu a stat niciodată foarte bine cu sănătatea...

Oare Maigret asculta? Dacă da, nu era conştient de asta. Si totuşi, cuvintele rostite i se întipăreau automat în memorie.

Aşezat în fotoliu, cu ochii pe jumătate închişi, cu pipa călduță încă între buzele care îi dădeau un aer bosumflat, privea absent peisajul frumos din jur. Soarele începea să scapete şi să se coloreze în roşu. De pe terasa unde se aflau, puteai zări întreaga buclă pe care o forma Sena, mărginită în față de coline împădurite pe care se evidenția albul intens al unei cariere.

Câteva ambarcațiuni cu pânze albe pluteau pe apa întunecată şi mătăsoasă a fluviului, câteva canoe lucitoare lunecau lent, o barcă cu motor huruia şi, după ce dispăru în depărtare, aerul mai vibra un timp în ritmul motorului.

Majordomul le aşezase în față pahare de cristal uşor aburite.

— În dimineața asta, i-am invitat pe amândoi să petreacă ziua la noi. Inutil s-o invit şi pe soacră-mea. E o femeie care are oroare de familie şi căreia i se întâmplă să nu iasă cu săptămânile din camera ei.

Zâmbetul lui spunea: „Dar tu nu poți înțelege, biet grăsan. Tu eşti obişnuit cu oamenii mărunți care duc o viață banală şi nu-şi pot permite nici cea mai mică originalitate".

Şi era adevărat că Maigret se simțea stânjenit în acel mediu. Decorul însuşi, prea armonios, cu linii prea calme, îl deranja. începuse dar nu din invidie, deoarece nu era chiar atât de meschin să urască terenul de tenis atât de curat şi pe şoferul prea bine hrănit pe care îl întrezărise lustruind maşina de lux. Pontonul, cu trambulinele şi micile lui bărci amarate în jur, piscina, copacii frumos tunşi, aleile acoperite cu nisip neted şi parcă fără pată făceau parte dintr-un univers în care intra doar cu regret şi unde se simțea cumplit de greoi.

— Îți spun toate astea ca să-ți explic venirea mea adineauri la buna Jeanne. Când spun „buna Jeanne", e doar

un fel de a vorbi, pentru că e cel mai perfid animal de pe pământ. Pe vremea când trăia bărbatul ei, Marius, îl înşela cu înverşunare, dar, de când a murit, se tânguie după el cât e ziua de lungă.

Aşadar, fratele şi cumnata mea erau aici. Când să ne aşezăm la masă, cumnata mea a observat că şi-a uitat pastilele. Are mania să ia tot felul de pilule. Pentru nervi, spune ea. Mă ofer să i le aduc eu. în loc să o iau pe drum, am traversat grădinile, pentru că proprietăţile noastre sunt vecine. M-am uitat întâmplător pe jos. Când treceam prin faţa vechiului grajd, am remarcat urme de roţi. Am deschis uşa şi am văzut cu uimire că vechea limuzină a răposatului meu socru nu mai era la locul ei. Şi uite-aşa am ajuns la tine, bătrâne. L-am luat la întrebări pe grădinar, care a mărturisit că ajutorul lui plecase de o oră cu maşina, luând-o cu el pe Bernadette. Când s-au întors, l-am chemat pe tânăr şi l-am descusut.

Am aflat că fusese la Meung-sur-Loire şi că lăsase un bărbat gras cu o valiză la gara din Aubrais. Îmi cer scuze, bătrâne, el a spus „un bărbat gras"! Imediat m-am gândit că fermecătoarea mea soacră se dusese să-şi spună oful vreunui detectiv particular, pentru că are mania persecuţiei şi e convinsă că moartea nepoatei sale ascunde Dumnezeu ştie ce mister! Recunosc că nu m-am gândit la tine. Ştiam că în poliţie exista un Maigret, dar nu eram sigur că era una şi aceeaşi persoană cu Jules din liceu. Ce spui de asta?

— Nimic, răspunse Maigret. Nu spunea nimic. Se gândea la casa lui atât de diferită, la grădina lui, la vinete, la mazărea care cădea în ligheanul emailat şi se întreba de ce o urmase fără să crâcnească pe bătrâna autoritară care pur şi simplu îl răpise.

Se gândea la trenul duduind de căldură, la fostul lui birou de la Poliţia Judiciară, la toate

canaliile pe care le interogase, la toate bărulețele, hotelurile murdare şi locurile ciudate în care îl duseseră anchetele sale.

Se gândea la toate astea şi era cu atât mai furios, mai vexat că se afla acolo, într-un mediu ostil, sub privirea sardonică a Perceptorului.

— Puțin mai târziu, dacă vrei, îți voi arăta casa. Am făcut eu însumi planurile împreună cu arhitectul. Evident, nu locuim aici tot anul, numai vara. Am un apartament la Paris, pe bulevardul Hoche. Am cumpărat şi o vilă la trei kilometri de Deauville şi am mers acolo în iulie. în august e prea multă lume la mare. Acum, dacă-ți dă inima ghes, te invit cu mare plăcere să petreci câteva zile cu noi. Joci tenis? Călăreşti?

Nu-l întreba şi dacă juca golf sau dacă făcea schi nautic?

— Să ştii că, dacă acorzi oricât de puțină importanță celor spuse de soacră-mea, nu te împiedic în nici un fel să-ți faci mica anchetă. Sunt la dispoziția ta, iar dacă ai nevoie de o maşină şi de un şofer... A, uite-o pe soția mea!

Îşi făcuse apariția pe peron, ieşind din casă, îmbrăcată si ea tot în alb.

— Ți-l prezint pe Maigret, un vechi prieten din liceu. Soția mea...

Ea întinse un braț alb, cu o mână albă şi moale, şi totul era alb la ea: fața, poate chiar şi părul de un blond prea deschis.

— Vă rog, luați loc, domnule...

Oare de ce dădea senzația de indispoziție? Poate pentru că o simțeai oarecum absentă? Vocea îi era neutră, atât de impersonală, încât te puteai întreba dacă ea vorbise. Se aşeză într-un fotoliu mare şi te făcea să bănuieşti că ar fi putut foarte bine să fie în altă parte. Totuşi, îi adresă un mic semn soțului ei. Acesta nu înțelese. Ea îi arătă cu privirea etajul vilei şi preciza:

— Georges-Henry...

Malik se încruntă, se ridică din fotoliu şi îi spuse lui Maigret:

— Scuză-mă o clipă!

Femeia şi comisarul rămaseră acolo, nemişcaţi, tăcuţi, apoi, deodată, la etaj se auzi ca un început de zarvă. O uşă deschisă brusc, paşi repezi, o fereastră închisă în grabă, voci înăbuşite. Ecourile unei certe, probabil, sau, în orice caz, ale unei discuţii destul de aprige.

Dar doamna Malik nu găsi de spus decât:

— N-aţi mai fost niciodată la Orsenne?

— Nu, doamnă.

E destul de drăguţ, dacă îţi place la ţară. Mai ales odihnitor, nu?

Iar cuvântul „odihnitor" căpăta în rostirea ei o valoare cu totul aparte. Era atât de moale, de ostenită, poate, sau înzestrată cu atât de puţină vioiciune, corpul ei se abandona cu atâta inerţie în fotoliul de răchită, încât era odihna personificată, repausul perpetuu.

Totuşi, trăgea cu urechea la zgomotele de la etaj care se domoleau şi, când nu se mai auzi nimic, mai spuse:

— Se pare că luaţi cina cu noi, aşa e? Oricât era de binecrescută, nu reuşea să

exprime o bucurie pur şi simplu amabilă. Doar constata. Constata cu regret. Malik reveni şi, în momentul în care Maigret îl privi, surprinse iar acel zâmbet antipatic.

— Îmi cer scuze! Mereu trebuie să te ocupi de servitori.

Aşteptau cu o oarecare jenă clopoţelul care chema la masă. Malik nu mai era chiar atât de degajat în prezenţa soţiei sale.

— Jean-Claude n-a sosit?

— Cred că-l zăresc pe ponton.

Un tânăr în şort tocmai coborâse dintr-un velier uşor pe care îl lega la mal şi, cu puloverul pe braţ, se îndrepta lent spre casă. Clopoţelul sună şi trecură cu toţii în sufragerie,

unde, după un moment, spălat, pieptănat şi în costum gri din flanelă, îşi făcu apariția şi Jean-Claude, fiul cel mare al lui Ernest Malik.

— Dacă aş fi ştiut mai din timp că vei veni, i-aş fi invitat şi pe fratele şi cumnata mea, ca să cunoşti întreaga familie. Mâine, dacă vrei, îi voi invita, ca şi pe vecinii noştri, care nu sunt prea mulți. La noi se strâng toți. Avem aproape tot timpul invitați. Unii intră, alții ies, ca la ei acasă.

Sufrageria era mare şi frumos ornată. Masa era din marmură cu vinişoare roz şi tacâmurile aşezate pe şervețele brodate.

— În fond, dacă e să cred tot ce-au scris ziarele despre tine, ai avut succes în poliție! Ciudată meserie! Deseori m-am întrebat de ce se face cineva polițist, când şi cum simte vocația. Pentru că, mă rog...

Soția lui era mai absentă ca niciodată. Maigret îl observa pe Jean-Claude care, când nu se credea privit, se uita şi el cu atenție la comisar.

Tânărul era rece precum marmura mesei. La nouăsprezece sau douăzeci de ani, avea deja siguranța tatălui său. Iar acesta nu era omul care să se lase tulburat cu uşurință. Si totuşi, persista un fel de stânjeneală.

Nu vorbeau despre Monita, care murise cu o săptămână în urmă. Poate preferau să nu vorbească despre asta în prezența celui care îi servea.

— Să ştii, Maigret, spuse Malik, că toți ați fost orbi în liceu şi nu bănuiați ce spuneți când îmi ziceați Perceptorul. Dacă îți aminteşti, câțiva nu eram bogați, iar fiii de boiernaşi şi de mari burghezi ne țineau la distanță. Unii sufereau din cauza asta, altora, ca tine, le era indiferent. Mie mi se spunea Perceptorul cu dispreț, şi totuşi asta mi-a dat forță... Dacă ai şti ce trece prin mâinile unui perceptor! Am cunoscut dedesubturile murdare ale unor familii foarte solide în aparență. Am cunoscut potlogăriile celor care se îmbogățeau. I-am văzut pe cei care se ridicau şi pe cei care

coborau, ba chiar şi pe cei care se prăbuşeau, şi atunci am început să studiez mecanismul. Mecanica socială, dacă vrei. De ce urci şi de ce te duci în jos.

Vorbea cu un orgoliu disprețuitor, în sufrageria luxoasă, dincolo de ale cărei ferestre decorul însuşi era ca un fel de confirmare a reuşitei sale.

— Eu am urcat...

Bucatele erau probabil alese, dar comisarului nu-i plăceau deloc acele preparate complicate cu sosuri invariabil presărate cu felii de trufe sau cozi de raci. Majordomul se apleca tot timpul să-i umple unul dintre paharele înşirate în fața lui.

Cerul devenea verde într-o parte un verde rece şi parcă etern şi roşu în cealaltă, cu dâre violacee şi câțiva nori de un alb ingenuu. Bărcile încă mai zăboveau pe Sena şi, uneori, câte un peşte, sărind din apă, stârnea un şir de cercuri lente pe suprafața acesteia.

Probabil că Malik avea auzul fin, la fel de fin ca Maigret, care auzi şi el. Şi totuşi, era ceva abia perceptibil, doar liniştea serii făcând ca şi cel mai mic zgomot să capete destulă amploare. Un râcâit mai întâi, parcă la o fereastră de la etaj, acolo unde, puțin mai devreme, înainte de cină, se auzise zvon de voci. Apoi un zgomot înăbuşit în parc.

Malik şi fiul lui se uitară unul la celălalt. Doamna Malik nici nu clipi, continuând să ducă furculița la gură. Malik puse fulgerător furculița pe masă şi, în clipa următoare, se repezi afară, suplu şi fără zgomot pe tălpile lui de crep.

La fel ca stăpâna casei, nici servitorul nu se arătă mirat de acest incident. Jean-Claude, în schimb, roşi uşor. Ezită, deschise gura şi bâigui câteva cuvinte:

— Tata e destul de sprinten pentru vârsta lui, nu-i aşa?

Vorbele fuseseră însoțite de un zâmbet identic cu cel al părintelui său. Altfel spus: „Evident, se întâmplă ceva, dar asta nu te priveşte. Mănâncă mai departe şi vezi-ți de treabă".

— Mă bate mereu la tenis, deşi joc destul de bine. E un om uimitor.

Şi, nu se ştie de ce, Maigret repetă, privind în farfurie:

— Uimitor...

Cineva era închis sus, într-o cameră, asta era clar. Iar acel cineva probabil că nu era deloc mulțumit să fie astfel claustrat, de vreme ce, înainte de cină, Malik fusese obligat să urce la el ca să-l muştruluiască.

Şi acelaşi cineva încercase să profite de masa de seară, când întreaga familie se strângea în sufragerie, ca să fugă. Sărise pe pământul moale, plantat cu hortensii, din jurul casei.

Malik şi comisarul auziseră în acelaşi timp zgomotul căderii în straturile de flori.

Iar gazda lui se repezise afară. Probabil că era ceva grav, îndeajuns de grav ca să-l facă să adopte o atitudine cel puțin ciudată.

— Fratele joacă şi el tenis? întrebă Maigret, ridicând capul şi privindu-l pe tânăr drept în față.

— De ce întrebați? Nu, fratelui meu nu-i place sportul.

— Ce vârstă are?

— Şaisprezece ani... A picat la examenul de bacalaureat şi tata e furios.

— De asta l-a închis în camera lui?

— Probabil... Relațiile nu sunt întotdeauna foarte bune între Georges-Henry şi tatăl meu.

— În schimb, probabil că tu te înțelegi foarte bine cu tatăl tău, nu?

— Destul de bine.

Maigret se uită din întâmplare la mâna stăpânei casei şi văzu cu uimire că era atât de crispată pe cuțit, încât articulațiile se învinețiseră.

Aşteptau toți trei, în timp ce majordomul schimba iar farfuriile. Aerul era mai calm ca niciodată, încât auzeai şi cel mai mic foşnet al frunzelor în copaci.

După ce aterizase în grădină, Georges-Henry o luase la fugă. în ce direcție? Nu spre Sena, pentru că l-ar fi văzut. în spate, în fundul parcului, trecea linia ferată. în dreapta se întindea parcul casei Amorelle.

Probabil că tatăl alerga după fiul lui. Iar Maigret nu se putu abține să zâmbească, gândindu-se la furia care cu siguranță îl cuprinsese pe Malik, constrâns la această urmărire lipsită de glorie.

Avură timp să mănânce brânza şi desertul. Era momentul când ar fi trebuit să se ridice şi să meargă în salon sau pe terasă, unde era încă lumină. Uitându-se la ceas, comisarul constată că trecuseră douăsprezece minute de când stăpânul casei ieşise în fugă din sufragerie.

Doamna Malik nu se ridica. Fiul încerca să-i reamintească discret ce ar fi trebuit să facă, dar, în acel moment, în hol se auziră paşi.

Era Perceptorul, care îşi făcu apariția cu acelaşi zâmbet pe buze, un zâmbet puțin crispat de data asta, şi Maigret remarcă imediat că îşi schimbase pantalonii. Tot cu unii albi din flanelă, dar, după dungă, se vedea că tocmai fuseseră luați din şifonier. Oare, în timp ce fugea, se agățase în mărăcini sau intrase în vreun pârâiaş?

Nu avusese timp să ajungă departe. Totuşi, reapariția lui constituia un record, deoarece nu gâfâia, părul gri-fer îi era netezit cu grijă şi nimic în ținuta lui nu era deranjat.

— Am un ştrengar de... Fiul era demn de tatăl lui, deoarece îl întrerupse cum nu se poate mai natural:

— Pun prinsoare că iar e vorba de Georges-Henry? Tocmai îi spuneam domnului comisar că n-a ştiut la bac şi că l-ai închis în cameră ca să-l obligi să învețe.

Malik nici nu clipi, nu arătă nici o mulțumire, nici o admirație pentru această intervenție abilă. Şi totuşi, fusese o acțiune frumoasă. îşi trimiseseră unul altuia mingea cu aceeaşi precizie ca la tenis.

— Mulțumesc, Jean, îi spuse Malik majordomului, care voia să-l servească. Dacă doamna nu are nimic împotrivă, vom ieşi pe terasă.

Apoi, către soția lui:

— Te simți prea obosită? In acest caz, prietenul meu Maigret nu se va supăra dacă te vei retrage. Nu-i aşa, Jules? Ultimele zile au fost foarte grele pentru ea. Ținea tare mult la nepoata ei.

Ce scârțâia? Cuvinte obişnuite, intonație banală. Şi totuşi, Maigret avea impresia că descoperea sau, mai curând, că intuia în spatele fiecărei fraze lucruri tulburi sau amenințătoare.

Foarte dreaptă acum, în rochia sa albă, doamna Malik se uita la ei, iar Maigret, fără să ştie exact de ce, nu s-ar fi mirat s-o vadă prăbuşindu-se pe dalele de marmură albe şi negre.

— Dacă-mi dați voie..., bâigui ea.

Întinse iar mâna, pe care el o atinse uşor şi o găsi rece. Cei trei bărbați ieşiră apoi pe terasă.

— Țigările de foi şi coniacul, Jean, îi comandă Malik majordomului.

Apoi i se adresă brusc lui Maigret:

— Eşti căsătorit?

— Da.

— Ai copii?

— N-am norocul ăsta.

O răsfrângere a buzelor care nu-i scăpă lui Jean-Claude, dar nu-l şoca.

— Stai jos, ia o țigară de foi!

Fuseseră aduse mai multe cutii, cu diferite țigări de foi, precum şi mai multe sticle de alcool, fiecare având altă formă.

— Mezinul seamănă cu bunică-sa. Nu e deloc un Malik.

Una dintre dificultățile conversației şi una dintre preocupările lui Maigret — era că nu se putea hotărî să-şi tutuiască fostul coleg.

— L-ați prins? întrebă el, ezitând. Iar celălalt înțelese greşit. Era inevitabil. O lucire de satisfacție apăru în privirea lui. Credea, evident, că fostul comisar era impresionat de fastul lui şi nu îndrăznea să-şi permită un ton mai familiar.

— Poți să-mi spui tu, zise el cu condescendență, făcând să trosnească o țigară de foi între degetele lungi şi îngrijite. Odată ce ne-am tocit amândoi turul pantalonilor pe aceleaşi bănci de liceu... Nu, nu l-am prins şi nici nu aveam intenția.

Mințea. Era de ajuns să-l fi văzut cum se repezise afară din încăpere.

— Voiam doar să văd unde se duce. E foarte sensibil, impresionabil ca o fată. Mai devreme, când am lipsit un moment, am urcat să-l muştruluiesc. Am fost destul de dur cu el şi mi-e teamă...

Citise oare în ochii lui Maigret că acesta, prin analogie, se gândea la Monita, care se înecase şi care era şi ea sensibilă? Probabil că da, deoarece se grăbi să adauge:

— O, nu e ce crezi! Ține prea mult la el însuşi! Dar i se întâmplă să facă escapade. O

dată, a lipsit opt zile şi am dat de el întâmplător pe un şantier, unde se angajase.

Fiul cel mare asculta cu indiferență. Se vedea bine că era de partea tatălui său. îşi disprețuia profund fratele, care semăna cu bunica lui.

— Cum ştiam că nu are bani de buzunar, m-am dus după el, dar acum m-am liniştit. A fugit direct la bătrâna Bernadette, iar la ora asta probabil că plânge în poala ei.

Începea să se lase întunericul, iar Maigret avea impresia că interlocutorul său era mai puțin atent la expresiile propriei fizionomii. Trăsăturile îi deveneau mai dure, privirea şi

mai pătrunzătoare, fără acea ironie care îi tempera cât de cât ferocitatea.

— Ții neapărat să dormi la han? Aş putea trimite un servitor să-ți aducă bagajul.

Această insistență nu-i plăcu fostului comisar, care o interpretă ca pe o amenințare. Poate că se înşela. Poate că se lăsa mânat de o proastă dispoziție.

— Voi dormi la han, răspunse el.

— Accepți invitația mea pentru mâine? Vei întâlni câțiva ținpi interesanți. Nu suntem mulți. Doar şase vile, dacă punem la socoteală şi vechiul castel aflat pe malul celălalt al apei. Dar e de ajuns ca să furnizeze câteva fenomene ! In acel moment se auzi o împuşcătură dinspre fluviu. Maigret nu avu timp să tresară că celălalt se şi grăbi să-i explice:

— Taica Groux vânează guguştiuci. Un tip original pe care îl vei cunoaşte mâine. Toată colina pe care o zăreşti pe celălalt mal e a lui, dar cred că e prea întuneric ca să mai distingi ceva. Ştie că sunt interesat să cumpăr şi de douăzeci de ani se încăpățânează să nu vândă, deşi n-are un ban în buzunar.

Coborâse puțin tonul, ca cineva căruia îi vine brusc o idee în timp ce vorbeşte.

— Nimereşti drumul, nu? Jean-Claude o să te conducă până la poartă. Pe urmă o încui, Jean-Claude! O iei pe drumul de halaj şi, după două sute de metri, pe drumeagul care te duce direct la han... Dacă-ți plac balivernele, vei fi foarte mulțumit. Bătrâna Jeanne suferă de insomnie şi probabil că pândeşte venirea ta ca să-ți împuie capul, mai ales dacă o compătimeşti pentru necazurile şi nenumăratele ei boli.

Îşi goli paharul şi rămase în picioare, dând de înțeles că vizita luase sfârşit.

— Pe mâine, pe la prânz. Contez pe tine.

Întinse o mână uscată şi viguroasă.

— E nostim că ne-am întâlnit după atâția ani. Noapte bună, bătrâne...

Un salut oarecum protector, distant. Apoi, pe când Maigret, însoțit de fiul cel mare al gazdei sale, cobora treptele peronului, Malik se grăbi să intre în casă.

* * *

Nu era lună şi noaptea începea să fie destul de întunecată. Maigret, care mergea pe drumul de halaj, auzi zgomotul lent şi monoton al unor vâsle. O voce spuse destul de încet:

— Stop!

Zgomotul încetă şi îi luă locul altul, cel al unui erete lansat de la bord. Probabil braconieri!

Îşi văzu de drum, fumându-şi pipa, cu mâinile în buzunare, nemulțumit de sine şi de ceilalți şi întrebându-se, în fond, ce căuta acolo în loc să fie la el acasă.

Tocmai lăsa în urmă zidul care îngrădea parcul familiei Amorelle. în momentul în care trecuse prin fața porții de fier, zărise lumină la o fereastră. Acum, în stânga, era un desiş întunecat unde, puțin mai departe, avea să găsească poteca ce ducea la hanul bătrânei Jeanne.

Deodată se auzi un pocnet scurt, urmat imediat de un zgomot uşor pe pământ la câțiva metri în fața lui. Rămase locului, emoționat, deşi semăna cu detunătura de mai devreme, când Malik îi pomenise despre un bătrân original care îşi petrecea serile vânând porumbei. Nici un zgomot. Totuşi, nu departe de el se afla cineva, probabil pe zidul familiei Amorelle, cineva care trăsese cu o carabină şi nu trăsese în aer, spre vreun porumbel aşezat pe o cracă, ci în jos, spre Maigret care trecea.

Se strâmbă de supărare, dar şi de mulțumire în acelaşi timp. Strânse pumnii, furios. Şi totuşi, asta îi producea o uşurare. Prefera aşa ceva.

— Secătură! bombăni el cu glas scăzut. Nu avea nici un rost să-şi caute agresorul, să se repeadă aşa cum făcuse Malik mai devreme. N-ar fi găsit nimic în întuneric şi ar fi putut să cadă prosteşte în vreo groapă.

Aşa că, ținându-şi mâinile în buzunare şi pipa între dinți, cu umerii lui largi şi mersul voit lent, Maigret îşi continuă drumul şi îşi arătă disprețul păstrându-şi netulburat cadența pasului.

După câteva minute ajunse la han, fără să mai fi fost luat drept țintă.

Capitolul 3
Tablou de familie în salon

Se făcuse nouă şi jumătate şi încă nu se dăduse jos din pat. Fereastra, larg deschisă, lăsa de mult timp să pătrundă în cameră zgomotele de afară, cotcodăcitul găinilor care scormoneau în bălegarul din curte, lanțul unui câine, țignalele insistente ale remorcherelor şi cele mai înăbuşite ale şlepurilor cu motor.

Maigret suferea de mahmureală, ba chiar de una căreia i-ar fi zis „o mahmureală afurisită". Cunoştea acum secretul bătrânei Jeanne, patroana hanului. Seara trecută, când se întorsese, femeia încă mai era în sala de mese, lângă pendula cu balansier din cupru. Malik avusese dreptate când îl avertizase că îl va aştepta. Dar nu ca să vorbească, ci ca să bea.

„Trage zdravăn la măsea!", îşi spunea acum, pe jumătate adormit, neîndrăznind să se trezească de-a binelea prea brusc de teama durerii de cap care ştia că îl aşteaptă.

Ar ii trebuit să-şi dea seama imediat. Mai cunoscuse şi altele, femei care începeau să îmbătrânească, îşi pierduseră orice cochetărie şi se târau ca Jeanne, văicărindu-se, smiorcăindu-se, cu fața lucind, cu părul gras, plângându-se de toate bolile din lume.

— Aş cam bea un păhărel, spusese el, aşezându-se lângă ea sau, mai exact, instalându-se călare pe un scaun. Şi dumneata, doamnă Jeanne? Cu ce te servesc?

— Cu nimic, domnule. E mai bine să nu beau.

Mă dor toate...

— Un lichioraş?

— Doar aşa, ca să nu vă las singur. Un lichior de chimen. Vreți să vă serviți singur? Sticlele sunt pe etajeră. Şi în seara asta am picioarele umflate.

Femeia se cherchelea cu lichior de chimen, asta era tot. Băuse şi el lichior, din politețe, încă nu-i trecuse greața. Jura că nu va mai pune în gură picătură de lichior de chimen în viața lui.

Câte păhărele golise bătrâna fără să dea impresia că bea? Vorbise mai întâi cu vocea ei tânguitoare, apoi cu mai multă însufleţire. Din când în când, privind în altă parte, apuca sticla şi se servea. Până în momentul în care Maigret înțelese şi îi umplu paharul la fiecare zece minute.

Ciudată seară. Servitoarea se culcase de mult. Pisica se făcuse ghem pe genunchii doamnei Jeanne, limba pendulei se balansa în cutia ei cu geam, iar femeia vorbea, mai întâi despre Marius, răposatul ei soț, apoi despre ea, tânără de familie bună, care ratase, urmându-l pe Marius, căsătoria cu un ofițer devenit de atunci general.

— A venit aici cu nevasta şi copiii, acum trei ani, cu câteva zile înainte de moartea lui Marius. Nu m-a recunoscut.

Despre Bernadette Amorelle:

— Ei spun că e nebună, dar nu-i adevărat. Are doar un caracter ciudat. Bărbatul ei era o mare brută. El a creat, cu Campois, marile cariere de pe malul Senei.

Doamna Jeanne nu era deloc proastă!

— Acum ştiu de ce-ați venit aici. Toată lumea ştie. Cred că vă pierdeți timpul.

Vorbea despre familia Malik, despre Ernest şi Charles.

— Încă n-ați dat ochii cu Charles? O să-l vedeți... Şi soția lui, cea mai mică dintre domnişoarele Amorelle, Aimee. O să-i întâlniți. E o aşezare foarte mică, nu-i aşa? Abia un cătun. Şi totuşi, aici se petrec lucruri ciudate. Da, domnişoara Monita a fost găsită la baraj.

Nu, ea, doamna Jeanne, nu avea habar de nimic. Parcă poți să ştii vreodată ce are în cap o fată de vârsta ei?

Şi bea, iar Maigret bea şi el, o asculta vorbind, umplea paharele, parcă în puterea unei vrăji, şi spunea uneori:

— Nu vă las să dormiţi.

— Dacă vă gândiţi la mine, nu e cazul să vă jenaţi. Dorm atât de puţin din cauza durerilor! Dar dacă vă e somn...

Mai stătuse puţin. Şi, când urcaseră, fiecare pe altă scară, Maigret auzise un zgomot clar, care indica faptul că doamna Jeanne căzuse pe trepte.

Probabil că încă nu se trezise. Maigret se hotărî să se dea jos din pat şi să se îndrepte spre toaletă, în primul rând ca să bea apă rece cu înghiţituri mari, apoi ca să-şi spele transpiraţia urât mirositoare datorată alcoolului, lichiorului de chimen. Nu, niciodată n-avea să mai pună gura pe un pahar cu lichior de chimen!

Ia uite! Cineva sosea la han! Auzi vocea servitoarei:

— Dacă vă spun că încă nu s-a trezit...

Se aplecă pe fereastră şi văzu o cameristă, în rochie neagră şi cu şorţ alb, stând de vorbă cu Raymonde.

— Pe mine mă caută? întrebă el. Camerista ridică imediat capul şi spuse:

— Vezi bine că nu doarme!

Avea în mână o scrisoare, un plic cu chenar negru, şi preciza:

— Se aşteaptă răspuns.

Raymonde îi aduse scrisoarea. Maigret îşi trăsese pantalonii pe el şi bretelele îi atârnau pe coapse. Era deja cald. Dinspre fluviu urca un abur subţire.

„Vreţi să veniţi să ne vedem cit mai repede posibil? E mai bine s-o însoţiţi pe camerista mea, care vă va conduce în apartamentul meu, altfel s-ar putea să nu fiţi lăsat să urcaţi. Ştiu că trebuie să vă întâlniţi cu toţi la prânz.

Bernadette Amorelle”

Maigret o urmă pe cameristă, o femeie la vreo patruzeci de ani care era foarte urâtă şi avea aceiaşi ochi negri şi lu-

citori ca şi stăpâna ei. Nu rostea nici un cuvânt şi părea a spune prin atitudinea ei: „Nu e cazul să mă trageți de limbă. Am ordin să nu scot o vorbă".

Merseră pe lângă zid, intrară pe poarta mare de fier şi străbătură aleea care ducea la vasta locuință a familiei Amorelle. Păsările cântau în toți copacii din parc. Grădinarul se lupta cu o roabă plină cu bălegar.

Casa era mai puțin modernă ca aceea a lui Ernest Malik, mai puțin fastuoasă, parcă deja estompată de ceața timpului.

— Pe aici...

Nu intrară pe uşa din față, din dreptul peronului, ci pe o uşă mică din aripa dreaptă, şi urcară o scară cu pereții împodobiți cu stampe din secolul al XIX-lea. Până să ajungă pe palier, o uşă se deschise şi îşi făcu apariția doamna Amorelle, la fel de dreaptă şi de fermă ca atunci când o cunoscuse.

— A durat cam mult, spuse ea.

— Domnul nu era gata. A trebuit să-l aştept să se îmbrace

— Intrați pe aici, domnule comisar. Am crezut că un om ca dumneavoastră se scoală de dimineață.

Era un dormitor, un dormitor foarte mare, cu trei ferestre. Patul cu coloane era deja făcut. Pe mobile se aflau diferite obiecte si intuiai că aproape întreaga viață a bătrânei se derula în acea încăpere, că era domeniul ei exclusiv, unde nu pătrundeai cu uşurință.

— Luați loc. Insist. Nu-mi place să vorbesc cu cineva care stă în picioare. Puteți să vă fumați pipa, dacă asta vă lipseşte. Soțul meu trăgea din pipă de dimineață până seara. Nu miroase la fel de urât ca țigările de foi. Prin urmare, ați cinat deja la ginerele meu?

Ar fi putut să pară comic faptul că îl trata ca pe un băiețel, numai că acum Maigret nu avea deloc simțul umorului.

— Într-adevăr, am luat cina cu Ernest Malik, răspunse el, ursuz.

— Ce v-a spus?

— Că sunteți o bătrână nebună si că fiul lui, Georges-Henry, e aproape la fel de nebun ca dumneavoastră.

— L-ați crezut?

— Pe urmă, pe când mă întorceam la han, cineva, care consideră probabil că am deja o carieră destul de bogată, a tras cu puşca în direcția mea. Presupun că tânărul se afla aici?

— Care tânăr? Vorbiți de Georges-Henry? Nu l-am văzut seara trecută.

— Totuşi, tatăl lui a pretins că s-a refugiat aici.

— Dacă luați tot ce spune el drept literă de Evanghelie...

— Nu aveți nici o veste despre el?

— Nici una, deşi aş vrea tare mult să am. Pe scurt, ce-ați aflat?

În acel moment, Maigret se uită la ea şi se întrebă, fără să ştie de ce, dacă bătrâna chiar dorea ca el să afle ceva.

— Se pare că sunteți în termeni foarte buni cu ginerele meu, Ernest, continuă ea.

— Am fost colegi de clasă la liceul din Moulins şi se încăpățânează să mă tutuiască la fel ca atunci când aveam doisprezece ani.

Era într-una dintre zilele lui rele. îl durea capul. Pipa avea un gust rău şi, ca să o însoțească pe cameristă, fusese nevoit să plece fără să-si bea cafeaua, deoarece la han nu era făcută.

Începea să se sature de familia aceea ai cărei membri se spionau reciproc şi în care nimeni nu părea că spune adevărul.

— Mi-e teamă pentru Georges-Henry, murmură ea. Ținea mult la verişoara lui. Nu sunt sigură că n-a fost ceva între ei.

— Are şaisprezece ani.

Ea îl măsură din cap până în picioare.

— Şi credeți că asta e o piedică? Niciodată n-am fost mai îndrăgostită ca la şaisprezece ani şi, dacă ar fi trebuit să fac o prostie, la vârsta asta as fi făcut-o. Ar fi bine să dați de Georges-Henry.

Iar el, cu răceală, aproape sarcastic:

— Unde mă sfătuiți să caut?

— Asta nu e treaba mea. Mă întreb de ce tatăl lui a pretins că l-a văzut venind aici. Malik ştie foarte bine că nu-i adevărat.

Vocea ei exprima o îngrijorare reală. Se plimba prin cameră, dar, de fiecare dată când Maigret se făcea că vrea să se ridice, repeta:

— Staţi jos.

Vorbea parcă pentru ea:

— Au organizat pentru astăzi un mare dejun. Nu vor lipsi Charles şi soția lui. I-au mai invitat şi pe bătrânul Campois şi pe bosorogul acela de Groux. Am primit şi eu o invitație, dimineață la prima oră. Mă întreb dacă Georges-Henry se va întoarce acasă până atunci.

— Nu mai aveți nimic altceva să-mi spuneți, doamnă?

— Ce înseamnă asta?

— Nimic. Când ați venit ieri la Meung, ați lăsat să se înțeleagă că nu credeți că nepoata dumneavoastră a murit de moarte naturală.

Bătrâna îl privi insistent, fără să lase să se vadă nimic din ce gândea.

— Şi, de când vă aflați aici, vreți să spuneți că vi se pare normal ceea ce se petrece? replică ea destul de vehement.

— N-am spus asta.

— Ei bine, continuați! Mergeți la dejun.

— Veți fi acolo?

— Habar n-am. Priviți în jur, ascultați ce vorbesc. Şi dacă sunteți chiar atât de bun polițist precum se spune...

Se vedea bine că bătrâna nu era mulțumită de el. Nu era destul de flexibil, nu-i respecta îndeajuns maniile? Era dezamăgită că încă nu descoperise nimic?

Era nervoasă, îngrijorată, deşi se stăpânea. Se îndreptă spre uşă, indicându-i astfel că acum putea să plece.

— Tare mi-e teamă că pramatiile astea sunt mai inteligente decât dumneavoastră! spuse ea în loc de rămas-bun. Vom vedea. Acum, pun pariu pe tot ce vreți că ceilalți vă aşteaptă jos.

Într-adevăr. Când ajunse pe coridor, o uşă se deschise fără zgomot. O cameristă alta decât cea care îl adusese acolo îi spuse cu reverență:

— Domnul şi doamna Malik vă aşteaptă în salonaş. Vă rog să poftiți...

Casa era răcoroasă, cu pereții zugrăviți în culori spălăcite, cu uşi sculptate, cu mici panouri, tablouri şi gravuri peste tot. Covoare groase înăbuşeau zgomotul paşilor şi jaluzelele lăsau să pătrundă exact câtă lumină era nevoie.

După o ultimă uşă, făcu doi paşi şi se pomeni în fața domnului şi doamnei Malik, care îl aşteptau, îmbrăcați în negru.

* * *

De ce nu a avut în acel moment impresia de realitate, ci de tablou de familie realizat cu mare ştiință? încă nu-l cunoştea pe Charles Malik, la care nu regăsea nici una dintre trăsăturile fratelui său, deşi exista un aer de familie. Era puțin mai tânăr, mai corpolent.

Figura lui sanguină era mai trandafirie, iar ochii nu-i erau cenuşii ca ai lui Ernest, ci de un albastru aproape candid. Charles nu manifesta nici siguranța fratelui său şi avea cearcăne la ochi, o oarecare moliciune a buzelor, o nelinişte în privire.

Stătea foarte drept în fața căminului de marmură albă, iar soția lui şedea alături într-un fotoliu Louis XVI, cu mâinile pe genunchi, ca pentru o fotografie.

Ansamblul emana întristare, chiar deznădejde. Vocea lui Charles Malik era ezitantă.

— Intrați, domnule comisar, şi scuzați-ne că v-am cerut să treceți pe la noi.

Doamna Malik semăna foarte mult cu sora ei, dar era mai fină, având şi ceva din vioiciunea mamei sale. Vioiciunea era în acel moment parcă estompată, dar doliul era de ajuns să explice acest lucru. In mâna dreaptă ținea o batistă mică făcută ghem, pe care avea s-o frământe între degete tot timpul.

— Luați loc, vă rog. Ştiu că urmează să ne întâlnim peste puțin timp la fratele meu. Cel puțin eu, fiindcă mă îndoiesc că soția mea va avea curajul să ia parte la acest dejun. Cunosc condițiile în care ați sosit aici şi aş vrea...

Se uită la soția lui, care se mulțumi să-l privească simplu, dar foarte ferm.

— Am trăit zile foarte grele, domnule comisar, iar încăpățânarea soacrei mele pare să ne pregătească încercări şi mai dificile. Ați văzut-o. Nu ştiu ce părere aveți.

În orice caz, Maigret se feri să-i spună, deoarece intuia că interlocutorul lui începea să-şi piardă siguranța şi îşi chema din nou soția în ajutor.

— Mama are optzeci şi doi de ani şi nu trebuie să uităm asta, spuse doamna Malik. Se uită uşor pentru că se bucură de o vitalitate excepțională. Din păcate, judecata ei nu e întotdeauna la înălțimea energiei pe care o are. Moartea fiicei mele, preferata ei, a tulburat-o profund.

— Am observat, doamnă.

— Acum puteți vedea în ce atmosferă trăim de la această catastrofă. Mama şi-a băgat în cap că în spatele ei se ascunde nu ştiu ce mister.

— Cu siguranță că domnul comisar a înțeles, interveni Charles Malik. Nu te enerva, dragă... Soția mea stă cam prost cu nervii, domnule

comisar, ca noi toți în acest moment. Numai afecțiunea noastră față de soacra mea ne împiedică să luăm măsurile care ar părea să se impună. De aceea, vă cerem... Maigret ciuli urechile.

— ...Vă cerem să cântăriți bine situația înainte de a...

Apropo! Oare nu bărbatul acesta gras şi ezitant trăsese seara trecută asupra lui? Ideea îi venise brusc lui Maigret şi nu era deloc neverosimilă.

Ernest Malik era un animal cu sânge rece şi probabil că, dacă ar fi tras, ar fi țintit cu mai multă precizie. Nu şi fratele lui!

— Înțeleg în ce situație sunteți, continuă stăpânul casei, sprijinit cu cotul de cămin, sporind şi mai mult impresia de portret de familie. E delicată, foarte delicată. In fond...

— În fond, tranşă Maigret, cu aerul lui cel mai ipocrit, mă întreb de ce-am venit aici.

Îl privea pe bărbatul din fața lui pe sub sprâncene şi nu-i scăpă tresărirea de bucurie a acestuia.

Era exact ce doreau să audă de la el. în definitiv, ce căuta acolo? Nimeni nu-l chemase, doar o bătrână de optzeci şi doi de ani care nu mai era întreagă la minte.

— Fără să spun chiar asta, îl corectă Charles Malik, ca un desăvârşit om de lume, dat fiind că sunteți un prieten al lui Ernest, cred că ar fi mai bine...

— Ascult.

— Da... Cred că ar fi potrivit, să spunem de dorit, să nu susțineți prea mult ideile soacrei mele, pe care... care....

— Sunteți convins, domnule Malik, că moartea fiicei dumneavoastră este absolut naturală?

— Cred că a fost un accident. Roşise, dar răspunsese cu fermitate.

— Şi dumneavoastră, doamnă? Batista devenise un ghemotoc în mâna ei.

— Cred ce crede şi soţul meu.

— În acest caz, evident...

Le dădea speranţă. îi simţea cum se umpleau de speranţa că avea să-i scutească pentru totdeauna de prezenţa lui stânjenitoare.

— ...Sunt obligat să răspund invitaţiei fratelui dumneavoastră. Apoi, dacă nu se întâmplă nimic, dacă nici un fapt nou nu impune prezenta mea...

Se ridică, aproape la fel de stânjenit ca şi ei. Era nerăbdător să ajungă afară, să respire adânc.

— Atunci ne revedem mai îndată, spuse Charles Malik. Îmi cer scuze că nu vă conduc, dar mai am încă treabă.

— Nu face nimic. Omagiile mele, doamnă.

* * *

Încă se afla în parc, îndreptându-se spre Sena, când auzi un zgomot care îl frapa. Era cel al manivelei unui telefon rural, cu soneria scurtă, care anunţa că apelul fusese auzit.

„Telefonează fratelui său ca să-l anunţe", îşi zise Maigret. Şi parcă auzea: „Gata! Are să plece. A promis. Dacă nu se întâmplă nimic la dejun".

Un remorcher trăgea opt şlepuri în susul Senei, şi era un remorcher cu triunghi verde, un remorcher Amorelle şi Campois, iar şlepurile erau şi ele şlepuri Amorelle şi Campois.

Era abia unsprezece şi jumătate. Nu îndrăznea să mai treacă pe la han, unde nici nu avea nimic de făcut de altfel. Mergea pe malul apei, cu mintea plină de gânduri confuze. Se opri ca un gură-cască în faţa trambulinei luxoase a lui Ernest Malik. Stătea cu spatele la casa lui.

— Ce mai faci, Maigret?

Era Ernest Malik, purtând de data asta un costum gri din bumbac, pantofi albi din antilopă şi o pălărie cu boruri mari.

— Am primit adineauri un telefon de la fratele meu.

— Ştiu.

— Se pare că te-ai săturat deja de poveştile soacrei mele.

Avea o voce reținută şi privirea insistentă.

— Dacă înțeleg bine, vrei să te întorci la soția şi la salata ta?

Atunci, fără să ştie de ce (poate că asta se numeşte inspirație), Maigret, devenind mai greoi şi mai inert ca niciodată, răspunse:

— Nu.

Malik resimți vizibil lovitura. Stăpânirea de sine nu-l ajută să se controleze. O clipă, arătă ca unul care încearcă să înghită în sec, iar mărul lui Adam îi urcă şi coborî de două-trei ori.

— Ah!

Aruncă o privire scurtă în jur, dar nu cu intenția de a-l împinge pe Maigret în Sena.

— Mai avem încă destul timp până la venirea invitaților. De obicei ne aşezăm târziu la masă. Vino un moment în biroul meu.

Traversară parcul în tăcere. Maigret o întrezări pe doamna Malik aranjând florile în vazele din salon.

Dădură ocol vilei şi Malik intră înaintea oaspetelui său într-un birou destul de mare, cu fotolii adânci din piele, având pereții împodobiți cu machete de ambarcațiuni.

— Poți să fumezi.

Închise uşa cu grijă şi trase pe jumătate jaluzelele, deoarece soarele inunda încăperea. În sfârşit, se aşeză la birou şi începu să se joace cu un coupe-papier din cristal.

Maigret se aşezase pe brațul unui fotoliu şi îşi umplea fără grabă pipa, cu aerul unui om care nu se gândeşte la

nimic. Deoarece tăcerea dura de ceva timp, întrebă cu blândețe:

— Unde e fiul tău?

— Care? Apoi, dezmeticindu-se:

— Nu e vorba de fiul meu.

— E vorba de mine.

— Ce vrei să spui?

— Nimic.

— Ei bine, da, de tine!

Şi, lângă bărbatul elegant, cu silueta zveltă, cu fața fină şi îngrijită, Maigret chiar că arăta ca un necioplit.

— Cât îmi oferi?

— De unde ştii că aveam de gând să-ți ofer ceva?

— Presupun.

— La urma urmelor, de ce nu? Administrația nu e prea generoasă. Nu ştiu câtă pensie îți dă.

— Trei mii două sute, răspunse Maigret la fel de blând si umil.

Apoi adăugă, cu o candoare dezarmantă:

— Bineînțeles, avem si ceva economii.

De data asta, Ernest Malik era cu adevărat tulburat. I se părea prea uşor. Avea impresia că fostul lui coleg de şcoală îşi bătea joc de el. Şi totuşi...

— Auzi...

— Sunt numai urechi!

— Ştiu foarte bine ce-ai să gândeşti.

— Gândesc foarte puțin!

— O să-ți imaginezi că mă stânjeneşti, că am ceva de ascuns. Si chiar dacă ar fi aşa!

— Da, chiar dacă ar fi aşa! Asta nu m-ar privi, nu?

— Eşti ironic?

— Nici vorbă.

— Trebuie să înțelegi că ți-ai pierde timpul cu mine. Probabil că te crezi foarte şiret. Ai reuşit o carieră onorabilă urmărind hoți şi asasini. Ei bine, aici, bietul meu Jules, nu

există nici hoți, nici asasini! înțelegi? Ai nimerit, dintr-o pură întâmplare, într-un mediu pe care nu-l cunoşti şi unde ai putea să faci mult rău. De asta îți spun...

— Cât?

— O sută de mii. Maigret nici nu clipi, mulțumindu-se să dea din cap cu ezitare.

— O sută cincizeci. Aş merge chiar până la două sute de mii.

Malik se ridicase, nervos, crispat, jucându-se în continuare cu acel coupe-papier care, brusc, i se rupse între degete. O picătură de sânge se ivi pe degetul arătător şi Maigret remarcă:

— Te-ai tăiat...

— Taci. Sau mai bine răspunde la întrebarea mea. îți semnez un cec de două sute de mii de franci. Nu un cec? N-are importanță... Plecăm imediat cu maşina la Paris şi iau bani de la banca mea. Apoi te duc înapoi la Meung.

Maigret oftă.

— Ce răspunzi?

— Unde e fiul tău?

De data asta, Malik nu-şi mai putu reține furia.

— Asta nu-i treaba ta. Nu-i treaba nimănui! înțelegi? Nu sunt în biroul tău de la Poliția Judiciară şi nici tu nu mai eşti ce-ai fost. Iți cer să pleci pentru că prezența ta aici e cel puțin inoportună. Mințile lucrează. Oamenii îşi pun întrebări...

— Ce întrebări?

— Pentru ultima dată, îți propun cu frumosul să pleci. In schimb, sunt gata să-ți ofer o mare compensație. Da sau nu?

— Nu, bineînțeles.

— Foarte bine. în acest caz, sunt obligat să schimb tonul.

— Nu te jena.

— Nu sunt naiv şi n-am fost niciodată. Altfel n-aş fi devenit ceea ce sunt. Or, prin încăpățânarea ta, prin prostia, da, prin prostia ta, ai putea să provoci nişte necazuri pe care nici măcar nu le bănuieşti. Şi îți pare bine, nu-i aşa? Te crezi şi acum la Poliția Judiciară strângând cu uşa vreun mic bandit sau vreun golan tinerel care a sugrumat o bătrână. Eu n-am sugrumat pe nimeni, nici n-am furat pe cineva.

— În cazul ăsta...

— Linişte! Vrei să rămâi, atunci vei rămâne. Vei continua să-ți bagi nasul ăla mare peste tot. Numai că o vei face pe riscul tău. Trebuie să înțelegi, Maigret, că sunt mult mai puternic decât tine şi am dovedit-o. Dacă aş fi fost din acelaşi aluat ca tine, aş fi devenit un mic perceptor ca tata. Foarte bine, bagă-te în ce nu te priveşte! O vei face pe riscul tău.

Îşi redobândise calmul aparent şi buzele sale aveau din nou acea răsfrângere sarcastică. Maigret, care se ridicase, îşi căuta pălăria.

— Unde te duci?

— Afară.

— Nu iei masa cu noi?

— Prefer să prânzesc în altă parte.

— Cum vrei. Să ştii că şi în privința asta eşti mic. Mic şi meschin.

— Asta-i tot?

— Da, deocamdată. Cu pălăria în mână, se îndreptă liniştit spre uşă. O deschise şi ieşi fără să se mai uite înapoi. Afară, o siluetă se îndepărta în grabă, iar Maigret avu timp să-l recunoască pe Jean-Claude, fiul cel mare, care probabil stătuse sub fereastra deschisă cât ținuse discuția şi auzise totul.

Dădu şi el ocol vilei şi, pe aleea principală, trecu pe lângă doi bărbați pe care nu-i cunoştea încă.

Unul dintre ei, mic şi solid, avea un gât enorm şi mâini mari şi vulgare: probabil domnul Campois, deoarece semăna cu cel descris de Jeanne în seara dinainte. Celălalt, probabil nepotul lui, era un tânăr înalt cu o figură deschisă.

Amândoi îl priviră cu oarecare mirare, în timp ce se îndrepta liniştit spre poarta mare de fier, apoi întoarseră capul, ba chiar se opriră să se uite după el.

„Am făcut-o şi pe asta!", îşi spuse Maigret, îndepărtându-se pe malul Senei.

O barcă traversa fluviul, condusă de un bătrân în costum de pînză gălbuie şi cu o cravată de un roşu superb. Era domnul Groux, care venea şi el la dejun. Vor fi prezenți cu toții, mai puțin Maigret, deşi pentru el fusese organizată acea masă.

Şi Georges-Henry? Maigret începu să grăbească pasul. Nu-i era foame, dar nu mai putea de sete. în orice caz, jură că, indiferent ce s-ar întâmpla, nu va mai bea lichior cu bătrâna Jeanne.

Când intră în han, nu o văzu pe patroană la locul ei obişnuit, lângă vechea pendulă. Băgă capul pe uşa bucătăriei şi Raymonde îi spuse:

— Credeam că nu luați aici masa de prânz! Apoi, ridicându-şi brațele grase spre cer:

— N-am pregătit nimic. Doamna se simte rău si nu vrea să coboare.

Nu aveau nici măcar bere.

Capitolul 4
Adăpostul de sus

Ar fi fost greu de spus cum se întâmplase, dar Maigret şi Raymonde deveniseră acum prieteni la toartă. Cu o oră în urmă, era hotărâtă să nu-l lase să intre în bucătăria ei.

— Dacă vă spun că nu am nimic de mâncare. în plus, nu-i plăceau bărbaţii. Considera că erau brutali şi că miroseau urât. Cei mai mulţi dintre cei care veneau la han, chiar însuraţi, încercau s-o pipăie şi asta o scârbea.

Intenţionase să se călugărească. Era înaltă şi molâie, în pofida vigorii aparente.

— Ce căutaţi? întrebase ea, agasată, văzându-l pe comisar oprit în faţa dulapului deschis.

— Ceva de mâncare. Orice. E atât de cald, încât n-am curaj să mă duc să mănânc la ecluză.

— Chiar credeţi că găsiţi ceva? Mai întâi, în principiu, hanul e închis. Mai exact, e de vânzare. De trei ani. Dar, de fiecare dată când e pe punctul de a fi vândut, patroana ezită, caută obiecţii şi până la urmă zice nu. Deşi n-are nevoie de el ca să-şi ducă traiul!

— Dumneata ce-ai să mănânci?

— Pâine şi brânză.

— Şi crezi că nu va fi destul pentru amândoi?

Avea un aer blând, cu faţa lui puţin congestionată şi ochii mari. Se instalase ca la el acasă în bucătărie şi degeaba îi spusese Raymonde:

— Nu staţi aici, că n-am terminat treaba. O să vă pregătesc masa în sală.

Pentru că Maigret se încăpăţânase.

— O să mă uit dacă nu cumva a rămas o cutie de sardele, dar ar fi o pură întâmplare. Nu există prăvălii în împrejurimi. Măcelarul, cârnățarul şi chiar băcanul din Corbeil vin să-şi livreze marfa la casele mari, la alde Malik şi Campois. Înainte, se opreau şi aici şi ne aprovizionau. Dar patroana a ajuns să nu mai mănânce aproape nimic şi îşi zice că ceilalți n-au decât să facă la fel ca ea. Staţi să văd dacă nu sunt nişte ouă în cuibar.

Erau trei. Maigret insistase să facă el omleta, iar ea râsese privindu-l cum bătea ouăle separat, albuş şi gălbenuş.

— De ce nu v-aţi dus să prânziți la familia Malik, dacă tot aţi fost invitat? Se pare că le găteşte unul care a fost bucătar-şef la regele Norvegiei sau al Suediei, nu mai ştiu.

— Prefer să stau aici şi să îmbucăm ceva împreună.

— În bucătărie ! Fără față de masă!

Era cât se poate de adevărat. Iar Raymonde, fără să bănuiască, îi dădea un ajutor prețios. Aici se simțea în largul lui. îşi scosese haina şi îşi suflecase mânecile cămăşii. Din când în când, se ridica să toarne apă clocotită peste cafea.

— Mă întreb ce o ține aici, spusese, printre alte lucruri, Raymonde, vorbind despre bătrâna Jeanne. Are mai mulți bani decât o să cheltuiască vreodată, n-are copii, nici moştenitori, pentru că şi-a izgonit de mult nepoții.

Amănuntele astea, care se adăugau la amintirile bătrânei şi la unele detalii neînsemnate, îl ajutau pe Maigret să dea o consistență reală personajului hangiței.

Raymonde mai spusese şi că Jeanne fusese frumoasă. Si era adevărat. Puteai să-ți dai seama, în ciuda faptului că avea cincizeci de ani şi nu se îngrijea, în ciuda părului gras şi a tenului incolor.

O femeie inteligentă, cândva frumoasă, care, brusc, nu se mai îngrijise, se apucase să bea şi trăia retrasă în colțul ei, tânguindu-se şi bând până când ajungea să zacă în pat zile întregi.

— Nu va pleca niciodată din Orsenne. Ei bine, atunci când toate personajele vor căpăta în ochii lui aceeaşi densitate umană, când le va „simți" aşa cum o simțea pe patroana hanului, misterul va fi foarte aproape de elucidare!

Şi nu-i mai trebuia mult ca s-o înțeleagă pe Bernadette Amorelle.

— Bătrânul domn Amorelle, care a murit, nu era deloc un om de felul ginerilor săi. Mai curând de felul domnului Campois. Nu ştiu dacă înțelegeți. Era dur, dar drept. I se întâmpla să meargă la ecluză ca să flecărească cu marinarii şi nu ezita să bea cu ei un păhărel.

În fond, prima generație, generația de bază. Casa mare şi solidă, fără fast exagerat.

Apoi cealaltă generație, cele două fete care se căsătoriseră cu frații Malik, vila modernă, pontonul, maşinile luxoase.

Spune-mi, Raymonde, o cunoşteai bine pe Monita?

— Sigur că o cunoşteam. De mică, pentru că sunt de şapte ani la han şi, cu şapte ani în urmă, nu avea mai mult de zece ani. Un băiețoi... Scăpa mereu de sub supravegherea guvernantei şi o căutau peste tot. Se întâmpla ca toți servitorii să fie trimişi de-a lungul Senei s-o strige pe Monita. De cele mai multe ori, escapadele astea le făcea împreună cu vărul ei, Georges-Henry.

Maigret nu-l văzuse încă pe acesta, dar îi fusese descris.

— Asta nu se poartă la patru ace ca fratele lui! Mai tot timpul în şort, şi un şort nu foarte curat, cu picioarele goale şi părul ciufulit. îi e foarte teamă de tatăl lui.

— Monita şi Georges-Henry erau îndrăgostiți?

— Nu ştiu dacă Monita era îndrăgostită. O femeie îşi ascunde mai bine sentimentele. Dar el era cu siguranță.

Atmosfera era calmă în acea bucătărie unde nu pătrundea decât o rază oblică de soare. Maigret îşi fuma pipa, cu coatele pe masa din lemn grosolan ceruit, şi îşi bea cafeaua cu înghițituri mici.

— L-ai mai văzut de la moartea verişoarei sale?

— L-am văzut la înmormântare. Era foarte palid, cu ochii roşii. Pe la mijlocul slujbei, a început să suspine. La cimitir, când lumea trecea prin faţa gropii deschise, a luat dintr-odată un braţ mare de flori şi l-a aruncat peste sicriu.

— Şi de atunci?

— Cred că nu-l lasă să iasă din casă.

Servitoarea se uita la Maigret cu multă curiozitate. Auzise că era un mare poliţist, că în cursul carierei arestase sute de criminali, că dezlegase cele mai complicate cazuri. Iar acest om se afla acolo, în bucătăria ei, în cămaşă, îşi fuma pipa, îi vorbea cu familiaritate şi îi punea întrebări banale.

Ce putea el să spere? Aproape că îi era puţin milă de dânsul. Probabil că îmbătrânea, deoarece fusese pensionat.

— Acum, trebuie să spăl vasele, iar pe urmă, pardoseala.

Maigret nu pleca şi avea o faţă la fel de placidă, ca şi cum nu s-ar fi gândit la nimic.

— Pe scurt, Monita a murit şi Georges-Henry a dispărut, mormăi el deodată cu glas scăzut

Ea ridică brusc capul.

— Sunteţi sigur că a dispărut?

Maigret se ridică, îşi schimbă atitudinea, se încruntă şi păru deodată hotărât.

— Ascultă-mă o clipă, Raymonde. Stai puţin. Dă-mi un creion si o hârtie.

Ea smulse o pagină dintr-un carnet unsuros, în care ţinea socotelile. Nu înţelegea unde voia să ajungă.

— Ieri... Ia să vedem... Ajunsesem la brânzeturi. Deci era aproape nouă seara. Georges-Henry a sărit pe fereastra camerei şi a luat-o la sănătoasa.

— În ce parte?

— Spre dreapta. Dacă ar fi coborât spre Sena, l-aş fi văzut traversând parcul. Dacă ar fi luat-o spre stânga, iar l-aş

fi văzut, pentru că sufrageria are ferestre în ambele părți. O clipă... Tatăl lui a plecat după el. Ernest Malik a lipsit douăsprezece minute. E adevărat că, în aceste douăsprezece minute, a avut timp să-şi schimbe pantalonii şi să se pieptene. Pentru asta, probabil că a urcat în camera lui. Cel puțin trei-patru minute. Gândeşte-te bine înainte să răspunzi. Cunoşti bine ținutul. In ce direcție s-ar fi putut îndrepta Georges-Henry dacă ar fi vrut să plece din Orsenne?

— În dreapta se află casa bunicii şi a unchiului său, spuse ea mai întâi, privind planul rudimentar schițat de Maigret în timp ce vorbea. Intre cele două parcuri nu există zid, ci un gard viu prin care se poate trece în două-trei locuri.

— Şi apoi?

— Din parcul vecin, a putut să ajungă pe drumul de halaj, care duce la gară.

— Nu poți ieşi de pe drum înainte de gară?

— Nu. Decât dacă iei o ambarcațiune şi traversezi Sena.

— E posibil să pleci prin fundul parcului?

— Dacă ai o scară. Prin spatele celor două parcuri trece linia ferată. Şi la familia Amorelle, şi la Malik, zidul e prea înalt ca să poți trece peste el.

— Încă o informație. Acum o oră, când m-am întors la han, pe apă era o barcă. Am auzit pe cineva lansând eretele.

— E Alphonse, fiul celui care manevrează ecluza.

— Îți mulțumesc, Raymonde. Dacă nu te deranjează, vom cina împreună.

Dar nu e nimic de mâncare.

— Lângă ecluză e o băcănie. Voi cumpăra eu cele trebuincioase.

Era mulțumit de sine. Avea impresia că pământul de sub picioarele lui redevenise ferm, iar Raymonde îl văzu îndreptându-se cu paşi greoi spre ecluză. Barajul se afla la aproximativ cinci sute de metri. In sas nu era nici o ambar-

cațiune si omul care manevra ecluza, aşezat pe pietrele albastre ale pragului, cioplea o bucată de lemn pentru unul dintre copiii lui, în timp ce o femeie trebăluia, cu un bebeluş în braţe, în umbra bucătăriei.

— Auziți..., începu fostul comisar. Celălalt se ridicase deja şi dusese mâna la şapcă.

— Aţi venit în legătură cu domnişoara, nu-i aşa?

Oamenii din ținut îl cunoşteau deja. Toată lumea aflase de prezența lui.

— Da şi nu... Presupun că nu ştiţi nimic despre ea?

— Doar că am găsit-o aici, uitaţi! Lângă a treia bârnă a barajului. Am avut un şoc, pentru că o cunoşteam foarte bine. Deseori trecea cu barca ecluza ca să coboare până la Corbeil.

— Fiul dumneavoastră se afla pe apă ieri-seară?

Bărbatul se arătă încurcat. — Nu vă fie teamă. Nu mă ocup de braconaj. L-am zărit pe la zece, dar aş vrea să ştiu dacă era tot afară cu o oră mai înainte.

— O să vă spună chiar el. Îl găsiţi în atelierul lui, o sută de metri mai jos. El e constructorul de ambarcațiuni.

Un atelier din scânduri unde doi bărbaţi lucrau la o barcă de pescuit cu fundul plat care era aproape gata.

— Da, eram pe apă cu Albert, ucenicul meu. Întâi am pus plasele de peşte, pe urmă, la întoarcere...

— Dacă cineva ar fi traversat Sena cu barca, pe la nouă, între casa familiei Malik şi ecluză, l-aţi fi văzut?

— Sigur că da. Mai întâi, încă nu era întuneric. Pe urmă, chiar dacă nu l-am fi văzut, l-am fi auzit. Când pescuieşti aşa cum pescuim noi, ai auzul fin şi...

La mica băcănie de unde se aprovizionau marinarii, Maigret cumpără conserve, ouă, brânză si salam.

Se vede că staţi la han! remarcă vânzătoarea. Acolo nu găseşti niciodată nimic de mâncare. Mai bine l-ar închide de tot.

Maigret merse până la gară. Era doar o haltă, cu o căsuță de acar.

— Nu, domnule, n-a trecut nimeni pe la ora aia, nici până la zece şi jumătate seara. Stăteam pe scaun în fața casei cu nevasta. Domnul Georges-Henry? Cu siguranță că nu. II cunoaştem bine şi, de altfel, precis ar fi vorbit cu noi, fiindcă ne cunoaşte şi nu e cu nasul pe sus.

Totuşi, Maigret se încăpățână. Se uita pe deasupra gardurilor vii şi intra în vorbă cu oamenii care lucrau în grădina lor, aproape toți pensionari.

— Domnul Georges-Henry? Nu, nu l-am văzut. Să fi dispărut ca verişoara lui?

Trecu o maşină mare. Era automobilul lui Krnest Malik, dar nu el era înăuntru, ci fratele lui, care se grăbea spre drumul care ducea la Paris.

Când reveni la han, era şapte seara, iar Raymonde izbucni în râs văzându-l cum îşi goleşte buzunarele pline de târguieli.

— Cu ce-ați adus, punem de-o masă!

— Patroana e tot în pat? N-a venit nimeni s-o viziteze?

Raymonde ezită o clipă.

— Mai adineauri a venit domnul Malik. Când i-am spus că ați plecat spre ecluză, a urcat. Au şuşotit amândoi un sfert de oră, dar n-am auzit ce spuneau.

— Vine des în vizită la Jeanne?

— Uneori, aşa, în trecere. N-aveți nici o veste despre Georges-Henry?

Maigret ieşi să fumeze o pipă în grădină, în aşteptarea mesei. Bernadette Amorelle părea sinceră când îi spusese că nu-şi văzuse nepotul. Ceea ce, desigur, nu dovedea nimic. Maigret era aproape convins că toți minteau. Totuşi, avea impresia că era adevărat. La Orsenne, în anturajul familiei Malik, exista ceva de ascuns. Oare lucrul care trebuia ascuns cu orice preț avea legătură cu moartea Monitei? Era posibil, dar nu şi obligatoriu.

Totuşi, avusese loc o primă fugă. Bătrâna doamnă Amorelle profitase de absența fiicei şi a ginerelui ei şi venise la Meung într-o limuzină străveche ca să-l cheme pe Maigret în ajutor. Şi în aceeaşi zi, în timp ce fostul comisar se afla în casa lui Ernest Malik, avusese loc a doua fugă. De data asta, era vorba de Georges-Henry.

De ce spusese tatăl că tânărul se afla la bunica lui? Şi, dacă era adevărat, de ce nu-l adusese înapoi? Şi de ce nu-l revăzuse a doua zi?

Fireşte, toate aceste lucruri erau deocamdată confuze. Ernest Malik avea dreptate când îl privea pe Maigret cu un zâmbet sarcastic şi disprețuitor. Nu era un caz potrivit pentru el. Fostul comisar nu se simțea în largul său acolo. Era o lume pe care nu o cunoştea, pe care o reconstituia cu greutate.

Până şi decorul îl şoca prin ceea ce intuia că e artificial. Vilele mari cu parcuri pustii, cu jaluzelele trase, grădinarii care se agitau pe alei, pontonul, ambarcațiunile mici şi prea bine lustruite, maşinile lucind de curățenie care aşteptau în garaje...

Si acei oameni care se susțineau: frați si cumnate care poate că se urau, dar se avertizau de pericol şi se uneau contra lui.

În plus, mai erau şi în doliu. Aveau de partea lor demnitatea doliului şi a durerii. Cu ce drept venea el să le dea târcoale şi să-şi vâre nasul în

treburile lor?

Fusese gata să renunțe mai devreme, exact' în momentul în care se întorcea să ia masa de prânz la han. Dar atmosfera din bucătărie, cu delăsarea şi dezordinea ei, Raymonde cea uşor de îmblânzit, cuvintele pe care le rostise, aşa, fără să-şi dea seama ce face, cu coatele pe masă, îl reținuseră. Si el le reținuse.

Raymonde îi vorbise despre Monita, care semăna cu un băiat şi fugea cu vărul ei. Despre Georges-Henry în şort murdar, cu părul în dezordine.

Or, Monita murise şi Georges-Henry dispăruse. Îl va căuta. Îl va găsi. Cel puțin asta era meseria lui. Făcuse turul localității. Acum era aproape sigur că tânărul nu plecase. Doar dacă nu cumva se ascunsese undeva ca să aştepte căderea nopții, când se putuse îndepărta fără să fie văzut.

Maigret mâncă cu poftă, tot în bucătărie, tot cu Raymonde.

— Dacă ne-ar vedea patroana, s-ar supăra, spuse servitoarea. M-a întrebat mai devreme ce-ați mâncat. I-am spus că v-am servit două ochiuri în sală. M-a mai întrebat dacă n-ați pomenit nimic de plecare.

— Înainte sau după vizita lui Malik?

— După...

— În acest caz, pun prinsoare că nici mâine nu se va da jos din pat.

— A coborât mai adineauri. N-am văzut-o. Era în fundul grădinii. Dar am observat că a coborât.

Maigret zâmbi. înțelesese. Şi-o imagina pe Jeanne coborând fără zgomot, după ce pândise ieşirea servitoarei din casă, ca să ia o sticlă de pe etajeră!

— E posibil să mă întorc târziu, o anunță el.

— V-au invitat din nou?

— Nu, n-am fost invitat. Dar am chef să dau o raită.

Se plimbă mai întâi pe drumul de halaj, aşteptând să se lase întunericul. Apoi se îndreptă spre barieră, unde îl văzu pe acar, în umbră, aşezat lângă uşă şi trăgând din pipa lui cu coadă lungă.

— Aveți ceva împotrivă să fac o plimbare pe calea ferată?

— Zău că nu e regulamentar! Dar, dacă sunteți de la poliție, nu-i aşa... Să fiți atent că trece un tren la zece şi şaptesprezece.

După numai trei sute de metri, zări zidul primei proprietăți, cel al doamnei Amorelle şi al lui Charles Malik. încă nu se întunecase de tot, dar, în case, becurile fuseseră aprinse de mult timp.

Se vedea lumină la parter. Una dintre ferestrele de la primul etaj, de la camera bătrânei, fusese lăsată larg deschisă, şi era destul de ciudat să descoperi astfel de departe, prin albăstreala aerului şi calmul parcului, intimitatea unui apartament unde mobila şi obiectele păreau încremenite într-o lumină gălbuie.

Se uită într-acolo câteva clipe. O siluetă trecu prin câmpul lui vizual, dar nu era Bernadette, ci fiica ei, soția lui Charles, care se plimba nervoasă şi părea că vorbeşte cu vehemență.

Bătrâna stătea probabil în fotoliu sau în pat, sau într-un colț al camerei pe care nu-l zărea. Maigret merse mai departe pe balast şi ajunse în dreptul celui de-al doilea parc, al lui Ernest Malik, mai puțin încărcat, mai aerisit, cu alei late şi întreținute cu grijă. Şi aici luminile fuseseră aprinse, dar răzbăteau doar prin jaluzele şi nu se putea vedea ce se petrece în interior.

În parc, pe care îl vedea de sus, ascuns în spatele unor aluni tineri ce creşteau pe lângă calea ferată, Maigret zări două siluete înalte, albe şi tăcute, şi îşi aminti de câinii danezi care veniseră în ajun să lingă mâinile stăpânului lor.

Probabil că îi dezlega în fiecare noapte şi erau foarte răi. În dreapta, în fundul parcului, se înălța o căsuță pe care comisarul nu o văzuse încă, unde probabil stăteau grădinarii şi şoferul. Acolo se zărea o singură lumină, care se stinse după o jumătate de oră.

Luna încă nu apăruse, şi totuşi noaptea era mai luminoasă decât cea dinainte. Maigret se aşezase calm pe taluz, în fața alunilor care îl ascundeau, putând să-i îndepărteze cu mâna ca pe o perdea.

Trenul de zece şi şaptesprezece trecu la mai puțin de trei metri de el şi Maigret urmări cu privirea farurile roşii care dispăreau după cotul liniei ferate.

Luminile din Orsenne se stinseră pe rând. Bătrânul Groux probabil că nu vâna porumbei în seara aceea, deoarece liniştea nopții nu a mai fost tulburată de nici un foc de armă. În sfârşit, aproape de ora unsprezece, cei doi câini, care se culcaseră unul lângă altul la marginea unei peluze, se ridicară simultan şi se îndreptară spre casă.

Dispărură un moment în spatele ei şi, când îi revăzu, animalele însoțeau țopăind silueta unui bărbat care mergea grăbit şi părea că vine drept spre el.

Era, Iară doar şi poate, Ernest Malik. Silueta era prea slabă şi plină de nerv ca să fie a vreunui servitor. Purta pantofi cu talpă de cauciuc şi mergea pe peluze, ducând în mână un obiect imposibil de distins, dar destul de voluminos.

Un moment, Maigret se întrebă unde se ducea Malik. Deodată, îl văzu apucând-o spre dreapta şi apropiindu-se atât de mult de zid, încât auzi răsuflarea celor doi câini.

— Cuminte, Satan... Cu mine, Lionne. Acolo, între copaci, se afla o construcție mică din cărămizi, probabil anterioară vilei, o clădire joasă, acoperită cu țiglă veche poate nişte grajduri vechi sau un adăpost pentru câini?

„Un adăpost pentru câini", îşi spuse Maigret. „A venit pur şi simplu să dea de mâncare animalelor."

Dar nu! Malik îndepărtă câinii, scoase o cheie din buzunar si intră în clădire. Se auzi clar cheia răsucindu-se în broască. Apoi se făcu tăcere, o tăcere foarte lungă, în timpul căreia pipa lui Maigret se stinse, dar acesta nu îndrăzni s-o reaprindă.

Trecu astfel o jumătate de oră şi, în sfârşit, Malik ieşi din clădire, încuie uşa cu grijă în urma lui şi, după ce se uită în jur, se îndreptă cu paşi repezi spre vilă.

La unsprezece şi jumătate, totul era adormit, sau aşa părea, şi, când Maigret trecu iar prin spatele parcului familiei Amorelle, nu mai zări decât o luminiță de veghe în camera bătrânei Bernadette.

* * *

Hanul era şi el învăluit în beznă. Se întrebă cum va intra, dar, chiar atunci, uşa se deschise fără zgomot. O zări sau, mai curând, o ghici pe Raymonde, în cămaşă de noapte, cu picioarele goale în papuci, care duse un deget la buze şi şopti:

— Urcați repede. Nu faceți zgomot. N-a vrut să las uşa deschisă.

Maigret ar fi dorit să mai zăbovească, să-i pună întrebări, să bea ceva, dar o trosnitură în camera patroanei o sperie pe tânără, care se repezi pe scară.

Atunci, rămase un moment nemişcat. Mirosea a ouă prăjite şi puțin a alcool. De ce nu? Aprinse un chibrit, luă o sticlă de pe etajeră şi o puse sub braț ca să urce la culcare.

Bătrâna Jeanne se mişca prin cameră. Ştia probabil că se întorsese la han. Dar Maigret nu avea nici un chef să-i țină companie.

Îşi scoase haina, gulerul, cravata, îşi lăsă bretelele să atârne şi, în paharul pentru spălat pe dinți, amestecă alcoolul cu apă.

Fuma o ultimă pipă, sprijinit cu coatele de pervazul ferestrei, contemplând distrat vegetația care foşnea încetişor.

Se trezi abia la şapte, auzind-o pe Raymonde care se agita în bucătărie. Cu pipa în gură prima pipă, cea mai bună coborî şi îi dădu vesel binețe.

— Auzi, Raymonde, tu care cunoşti toate casele din ținut...

— Le cunosc fără să le cunosc.

— Bine. în fundul parcului lui Ernest Malik, într-o parte, e casa grădinarilor.

— Da. Tot acolo dorm şoferul şi servitorii. Cameristele dorm în vilă.

— Dar în cealaltă parte, lângă taluzul căii ferate, ce este?

— Nimic.

— Ba e o clădire foarte joasă. Un fel de cabană lungă.

— Adăpostul de sus, răspunse ea.

— Adică?

— Cândva, cu mult înainte să fi venit eu aici, cele două parcuri formau unul singur. Era parcul familiei Amorelle. Bătrânul Amorelle era vânător. Şi erau două adăposturi pentru câini, cel de jos, cum i se spunea, pentru câinii de pază, şi cel de sus, pentru câinii de vînătoare.

— Ernest Malik vânează?

— Nu aici, unde nu e destul vânat pentru el. Are însă un pavilion de vânătoare şi câini în Sologne.

Totuşi, ceva îl intriga.

— Clădirea e în stare bună?

— Nu-mi amintesc. N-am mai fost de mult în parc. Era o pivniță unde...

— Eşti sigură că e o pivniță?

— În orice caz, era. Ştiu pentru că oamenii ziceau că în parc e ascunsă o comoară. Trebuie să vă spun că înainte ca domnul Amorelle să construiască, în urmă cu patruzeci de ani şi poate mai mult, exista deja un fel de mic castel în ruine. Se spunea că, în timpul Revoluției, cei de la castel îşi ascunseseră comoara în parc. La un moment dat, domnul Amorelle s-a ocupat de asta şi a adus oameni care pot să descopere lucruri ascunse. Toți spuneau că săpăturile trebuiau făcute în pivnița adăpostului de sus.

— Vorbe, mormăi Maigret. Important e că există o pivniță. Şi în pivniță, mica mea Raymonde, probabil că e închis bietul Georges-

— Henry.

Apoi, deodată, se uită la ea cu alți ochi.

— La ce oră am tren spre Paris?

— Peste douăzeci de minute. Următorul e abia la douăsprezece treizeci şi nouă. Mai trec şi altele, dar nu opresc la Orsenne.

Maigret ajunsese deja pe scară. Fără să se mai bărbierească, se îmbrăcă şi, puțin mai târziu, putea fi văzut mergând cu paşi mari spre gară.

Auzindu-şi patroana cum bătea în podeaua camerei sale, Raymond urcă la ea.

— A plecat? întrebă bătrâna Jeanne, culcată şi acum în aşternutul jilav.

— A plecat în fugă.

— Si n-a spus nimic?

— Nu, doamnă.

— A plătit? Ajută-mă să mă scol.

— N-a plătit, doamnă. Dar şi-a lăsat valiza şi toate lucrurile.

— Ah! exclamă atunci Jeanne, dezamăgită, poate chiar îngrijorată.

Capitolul 5
Complicele lui Maigret

Parisul era neînchipuit de mare şi de pustiu. Cafenelele din jurul gării Lyon miroseau plăcut a bere şi a croasant înmuiat în cafea. Dar, printre multe altele, într-o frizerie de pe bulevardul Bastille, se derula un sfert de oră de o frivolitate de neuitat, fără nici un motiv aparent, doar pentru că era luna august la Paris, era dimineață şi poate pentru că, în scurt timp, Maigret urma să dea mâna cu colegii lui.

— Se vede că veniți din vacantă. V-a ars soarele, nu glumă!

Era adevărat. Cu o zi înainte, probabil, când bătuse drumurile prin Orsenne ca să se convingă că Georges-Henry nu părăsise cătunul.

Era ciudat cum, privită de departe, toată povestea îşi pierdea consistența. Totuşi, bărbierit proaspăt, tuns la spate, cu o mică urmă de pudră după urechi, Maigret urca pe platforma unui autobuz şi, peste câteva minute, intra pe uşa mare a Poliției Judiciare.

Şi acolo mirosea a vacanță, iar pe culoarele pustii, unde toate ferestrele erau lăsate deschise, aerul avea un gust pe care îl cunoştea foarte bine. Multe birouri erau goale. In biroul lui, în fostul lui birou, îl găsi pe Lucas, care părea prea mic pentru spațiul liber şi se ridică în grabă, parcă ruşinat că se aşezase în locul fostului său sef.

— Aţi venit la Paris, şefule? Staţi jos.

Observă imediat că era roşu de la soare. în ziua aceea, toată lumea avea să remarce acest lucru, nouă persoane

din zece exclamând cu satisfacție: „Se vede bine că vii de la țară!".

Ca si cum n-ar fi locuit de doi ani la tară!

— Auzi, Lucas, îți amintești de Mimile?

— Mimile de la circ?

— Exact. Aş vrea să pun mâna pe el azi.

— S-ar zice că faceți o anchetă, şefule...

—Mai curând că mă prostesc! În fine... îți povestesc eu altă dată. Vrei să te ocupi de Mimile?

Lucas deschise uşa de la biroul inspectorilor si vorbi cu glas scăzut. Probabil îi anunța că fostul lor şef se afla acolo şi că avea nevoie de Mimile. În următoarea jumătate de oră, aproape toți oamenii care fuseseră ai lui Maigret făcură în aşa fel încât să intre în biroul lui Lucas, sub un pretext oarecare, ca să dea mâna cu el.

— V-a ars tare soarele, şefule! Se vede că...

— Altceva, Lucas. Aş putea să fac eu asta, dar mă plictiseşte. Aş vrea informații despre societatea Amorelle şi Campois, de pe cheiul Bourbon. Carierele de nisip ale Senei, remorcherele şi tot restul.

— Îi spun lui Janvier să se ocupe, şefule. E urgent?

— Aş vrea să termin până la amiază.

Se plimbă prin birouri şi făcu o mică vizită la secția financiară. Societatea Amorelle şi Campois era cunoscută, dar nu existau informații deosebite.

— O societate mare. Au o mulțime de filiale. E o treabă solidă şi n-are nici o legătură cu noi.

Îi făcea plăcere să dea mâna cu foştii colegi, să citească bucuria în ochii lor, să respire aerul de acolo.

— Cum e cu grădina, şefule? Şi cu pescuitul? Urcă la mansardă, unde se aflau arhivele Identității Judiciare. Nimic despre familia Malik.

Apoi, în ultimul moment, când voia să plece, îi trecu prin minte să caute la „C".

Campois... Roger Campois... Ia uite! Un dosar Campois: Roger Campois, fiul lui Deşire Campois, industriaş. Se sinucisese, trăgându-şi un glonț de revolver în cap, într-o cameră de hotel de pe bulevardul Saint-Michel.

Verifică datele, adresele, prenumele. Deşire Campois era într-adevăr asociatul bătrânului Amorelle, cel zărit de Maigret la Orsenne. Avusese, dintr-o căsătorie cu o anume Armande Tenissier, fiica unui antreprenor de lucrări publice, acum decedată, doi copii, un băiat şi o fată.

Şi băiatul, Roger, fiul lui Deşire, se sinucisese la vârsta de douăzeci şi doi de ani. Frecventa de câteva luni tripourile din Cartierul Latin şi suferise recent pierderi mari la jocurile de noroc. Fata se căsătorise şi avusese un copil, probabil tânărul care îşi însoțea bunicul la Orsenne.

Murise şi ea? Ce se întâmplase cu soțul ei, un anume Lorigan? Dosarul nu preciza.

— Mergem să bem o bere, Lucas?

La braseria Dauphine, bineînțeles, în spatele Palatului de Justiție, unde băuse atâtea şi atâtea beri. Aerul era plăcut, parcă parfumat, cu adieri răcoroase pe un fond cald. Şi era un spectacol încîntător să vezi o stropitoare municipală lăsând în urma ei benzi late şi umede pe asfalt.

— Nu că aş vrea să vă descos, şefule, dar...

— Ce pun la cale? Mă întreb şi eu. Şi e foarte posibil ca noaptea asta să-mi atrag mari neplăceri. Uite-l pe Torrence!

Solidul Torrence, trimis după Mimile, ştia unde să-l găsească. îşi terminase deja misiunea.

— Dacă nu şi-a schimbat iar meseria de două zile încoace, atunci îl veți găsi îngrijitor de menajerie la Luna Park. O bere!

Apoi sosi Janvier, un băiat tare de treabă dar toți erau băieți de treabă în ziua aceea, şi ce bine era să fie iar cu ei, să lucreze împreună ca altădată! Janvier se aşeză şi el la masă, pe care farfurioarele începeau să formeze o stivă destul de impozantă.

— Ce anume vreți să ştiți despre societatea Morelle şi Campois, şefule?

— Tot.

— O clipă... Scoase o hârtie din buzunar.

— Mai întâi, bătrânul Campois. A venit la optsprezece ani din Dauphine, de unde era de loc. Un fel de țăran viclean şi încăpățânat. La început a fost angajatul unui antreprenor de construcții din cartierul Vaugirard, apoi al unui arhitect, după care a ajuns la un antreprenor din Villeneuve-Saint-Georges. Acolo l-a întâlnit pe Amorelle. Acest Amorelle, originar din Berry, s-a căsătorit cu fiica patronului său. Apoi s-a asociat cu Campois şi amândoi au cumpărat terenuri, în amonte de Paris, unde au creat prima lor carieră de nisip. Asta s-a întâmplat în urmă cu patruzeci şi cinci de ani.

Lucas şi Torrence se uitau cu un zâmbet amuzat la fostul lor şef, care asculta fără să clipească. Ai fi zis că, pe măsură ce Janvier vorbea, Maigret îşi recăpăta fizionomia de altădată.

— Am aflat toate astea de la un vechi angajat, rudă îndepărtată cu o rudă a soției mele. îl cunoşteam din vedere şi i-am dezlegat limba cu două-trei păhărele.

— Spune mai departe.

— E povestea obişnuită a tuturor societăților mari. După câțiva ani, Amorelle şi Campois dețineau vreo şase cariere de nisip. Apoi, în loc să-şi transporte nisipul cu şlepurile, au cumpărat vasele lor şi remorchere. Se pare că asta a făcut ceva vâlvă în epocă, deoarece însemna ruina ambarcațiunilor cu tracțiune animală. Au fost şi manifestații în fața birourilor din Insula Saint-Louis. Birourile, mai modeste pe atunci, se aflau tot unde sunt şi acum. Amorelle a primit chiar scrisori de amenințare. Dar nu s-a lăsat impresionat şi lucrurile s-au liniştit. La ora actuală, e o societate enormă. Nici nu vă puteți imagina importanța unei afaceri ca asta, am rămas cu gura căscată. Carierelor de

nisip li s-au adăugat cele de piatră. Apoi, Amorelle şi Campois au cumpărat acțiuni la şantierele de construcții din Rouen, unde îşi construiau remorcherele. Acum dețin majoritatea acțiunilor în cel puțin zece afaceri: navigație, cariere, construcții navale, dar şi antreprize de lucrări publice şi o afacere cu betoniere.

— Şi familia Malik?

— Ajung şi acolo. Omul meu mi-a vorbit şi de ei. Se pare că primul Malik...

— Adică?

— Cel care a intrat primul în familie. Staţi puțin să mă uit ce-am notat. Ernest Malik din Moulins.

— El e.

— Nu venea din branşă, ci era secretarul unui consilier municipal important. A făcut cunoştință cu Amorelle şi Campois cu ocazia unor licitații pentru lucrări publice. Şpăgi şi aşa mai departe! Şi s-a căsătorit cu fata. Asta s-a întâmplat la puțin timp după moartea tânărului Campois, cel care era în afacere şi s-a sinucis.

Maigret parcă se retrăsese în sine şi ochii îi deveniseră foarte mici. Lucas si Torrence se priviră din nou, amuzați să-l regăsească pe fostul lor sef aşa cum îl cunoşteau în cele mai bune zile ale lui, cu mica strâmbătură a buzelor în jurul pipei, căreia îi mângâia căuşul cu degetul mare, şi cu umerii puțin aduşi.

— Asta e aproape tot, şefule... După ce a ajuns în familie, Ernest Malik şi-a adus şi fratele, nu se ştie de unde. Acesta era si mai străin de afacerile familiei. Unii pretind că era doar un mic agent de asigurări din zona Lyonului. Totuşi, s-a căsătorit cu a doua domnişoară si, de atunci, frații Malik fac parte din toate consiliile de administrație.

Compania are o puzderie de societăți diferite care sunt legate între ele. Se pare că bătrânul Campois nu mai are, ca să zic aşa, nici o autoritate. în plus, ar fi făcut prostia să vândă un pachet mare de acțiuni când credea că prețul lor

ajunsese cel mai sus posibil. Numai că frații Malik o au în continuare împotrivă pe bătrâna Amorelle, care nu-i poate suferi. Iar ea încă mai deține, cel puțin așa se crede, majoritatea acțiunilor la diferitele lor societăți. Prin birouri, se mai spune că ar fi în stare, ca să-şi facă ginerii să turbeze, să-i dezmoştenească în măsura în care legea i-o permite. Asta e tot ce-am găsit. Alte beri.

— Iei masa de prânz cu mine, Lucas?

Şi prânziră împreună, ca în vremurile bune. Apoi, Maigret luă un autobuz până la Luna Park, unde, la început, nu-l găsi pe Mimile la menajerie.

— Cu siguranță e într-un bistrou din împrejurimi ! Poate c-o să-l găsiți la Cadran sau poate la Leon, dacă nu e cumva la debitul din colțul străzii.

Mimile era la debit şi Maigret îi oferi un rachiu vechi de drojdie. Era un bărbat fără vârstă, cu părul spălăcit, unul dintre acei oameni pe care viața i-a uzat ca pe niște monede, încât parcă li s-au şters contururile. Nu puteai spune niciodată dacă era beat sau nu pusese nimic în gură, pentru că avea de dimineața până seara aceeaşi privire nedefinită, acelaşi mers indolent.

— Cu ce vă pot servi, şefule? Mimile avea un dosar la Prefectură, şi încă unul destul de încărcat. Dar trecuseră deja destui ani de când se cuminţise si, la nevoie, făcea mici servicii foştilor săi adversari de la Poliția Judiciară.

— Poți să lipseşti din Paris douăzeci şi patru de ore?

— Cu condiția să-l găsesc pe polonez.

— Care polonez?

— Un tip pe care îl cunosc eu, dar care are un nume prea complicat ca să-l țin minte. A fost mult timp la Circul Amar şi ar putea să aibă grijă de animalele mele. Staţi să-i dau un telefon. Mai întâi un păhărel, şefule?

Două păhărele, trei păhărele, scurte staționări în cabina telefonică, după care Mimile spuse:

— Vă stau la dispoziție!

În timp ce Maigret îi explica ce dorea de la el, Mimile avea aerul năuc al unui August Prostul care primeşte o lovitură de baston în cap, şi repeta:

— Măi să fie! Măi să fie!... Dacă ar fi fost altul, nu dumneavoastră, m-aş fi dus drept la poliție să spun tot. Ciudată treabă, zău aşa!

— Ai înțeles bine?

— Înțeleg, am înțeles.

— Vei avea tot ce-ti trebuie?

— Ba bine că nu! îmi cunosc treaba.

Din prudență, comisarul îi desenă un mic plan al locului, îl consultă pe informator şi repetă de două ori instrucțiunile cu minuțiozitate.

— Totul să fie gata la ora zece, ce mai! Contați pe mine. Din moment ce spuneți că veți explica personal toată treaba dacă se întâmplă ceva...

Urcară în acelaşi tren, puțin după ora patru, ca şi cum nu s-ar fi cunoscut, iar Mimile, care pusese la bagaje o bicicletă veche a patronului menajeriei, coborî cu o stație înainte de halta Orsenne.

Câteva minute mai târziu, Maigret cobora liniştit, ca un obişnuit al localității, zăbovind la o vorbă cu acarul, care făcea oficiu de şef de gară. Începu prin a spune că la țară era mai cald decât la Paris, şi era adevărat, deoarece căldura

era mai sufocantă în vale ziua aceea.

— Trebuie să aibă un vin alb bunişor la bistrou, aşa e?

La cincizeci de metri de gară era un bistrou, iar cei doi bărbați se aşezară curând la o masă, mai întâi în fața unei sticle de vin alb, apoi a unor păhărele care se succedară într-un ritm din ce în ce mai accelerat.

După o oră, era evident că acarul va dormi bine în noaptea aceea, şi asta era tot ce dorea Maigret de la dânsul.

În schimb, el avusese grijă să verse cea mai mare parte a alcoolului care le fusese servit şi nu era prea moleşit în

timp ce cobora spre Sena şi când, puţin mai târziu, intra în mica grădină a hanului.

Raymonde păru surprinsă că îl revede atât de repede.

— Unde e patroana? întrebă el.

— Tot în camera ei. Apropo, aţi primit o scrisoare. A fost adusă la puţin timp după ce aţi plecat. Poate că trenul nici nu trecuse încă. Dacă n-aş fi fost singură, v-aş fi adus-o la gară.

Cu chenar negru, aşa cum se cădea.

„Domnule,

Vă rog să binevoiţi să puneţi capăt anchetei pe care v-am cerut-o într-un moment de depresie lesne de înţeles, date fiind vârsta mea şi şocul pe care l-am suferit.

Am putut să dau astfel unor evenimente tragice o interpretare nepotrivită cu faptele şi regret acum că v-am deranjat.

Prezenţa dumneavoastră la Orsenne nu face decât să complice o situaţie deja penibilă şi îmi permit să adaug că indiscreţia cu care vă asumaţi sarcina pe care v-am încredinţat-o, lipsa de tact de care aţi dat dovadă până acum mă fac să doresc cu tărie apropiata dumneavoastră plecare.

Sper că veţi binevoi să înţelegeţi şi să nu insistaţi ca să tulburaţi o familie greu încercată.

Cu ocazia vizitei mele necugetate la Meung sur-Loire, am lăsat pe masa dumneavoastră un teanc de zece mii de franci, pentru acoperirea primelor cheltuieli. Vă rog să primiţi alăturat un cec cu aceeaşi sumă şi să consideraţi acest caz încheiat.

Cu salutări, Bernadette Amorelle”

Era într-adevăr scrisul ei mare si ascuţit, dar nu şi stilul ei, iar Maigret, cu un rictus, puse scrisoarea şi cecul în buzunar, convins că frazele pe care tocmai le citise erau mai curând ale lui Ernest Malik decât ale bătrânei.

— Trebuie să vă mai spun că patroana m-a întrebat mai devreme când aveţi de gând să plecaţi.

— Mă dă afară?

Grasa Raymonde, cu forme robuste şi moi, roşi toată.

— Nu asta am vrut să spun. Pretinde doar că e bolnavă o vreme. Când o apucă crizele...

Maigret aruncă o privire spre sticlele care constituiau adevăratul motiv al crizelor ei.

— Altceva?

— Hanul va fi vândut de la o zi la alta.

— Iar! replică ironic Maigret. Şi mai departe, buna mea Raymonde?

— Nu vă faceți griji pentru mine. Aş fi preferat să vă spună toate astea chiar ea. Zice că nu se cuvine să fiu singură cu un bărbat în casă. A auzit că mâncăm amândoi în bucătărie. Mi-a făcut reproşuri.

— Când vrea să plec?

— În seara asta, cel mai târziu mâine dimineață.

— Şi nu mai există alt han prin partea locului, nu-i aşa?

— Mai e unul la cinci kilometri de aici.

— Ei bine, Raymonde, o să vedem mâine dimineață !

— Trebuie să vă spun că n-am nimic de mâncare pentru seara asta şi mi s-a interzis...

— Voi mânca la ecluză.

Ceea ce şi făcu. Acolo exista, ca lângă majoritatea ecluzelor, o mică băcănie pentru marinari, unde li se servea si de băut. Un sir de ambarcațiuni se afla chiar atunci în sas şi femeile, cu copiii alături, profitau ca să facă târguieli, în timp ce bărbații veneau să bea ceva în mare grabă.

Toți acei oameni lucrau pentru Amorelle şi Campois.

— Dă-mi o jumătate de vin alb, o bucată de salam şi un sfert de pâine, comandă el.

Nu era şi restaurant. Se aşeză la un capăt de masă, privind la apa care clocotea sub vane. Pe vremuri, şlepurile se deplasau încet de-a lungul malurilor, trase de cai voinici pe

care o fetiță, deseori cu picioarele goale pe drumul de halaj, îi mina cu un băț.

Erau aşa-zisele „grajduri", care mai puteau fi văzute pe unele canale, dar pe care Amorelle şi Campois, cu remorcherele şi şlepurile lor cu motor, le alungaseră din acea zonă a Senei.

Salamul era bun, iar vinul slab, uşor acrişor. Băcănia mirosea a scorţişoară şi a gaz. După deschiderea porţilor din amonte, remorcherul îşi duse şlepurile ca pe nişte pui spre partea de sus a biefului şi omul care manevra ecluza veni să bea un păhărel la masa lui Maigret.

— Parcă trebuia să plecaţi în seara asta?

— Cine ţi-a spus?

Omul se arătă uşor stingherit.

— Ştiţi, dacă ar fi să ascultăm tot ce se spune!

Malik se apăra. Nu pierdea timpul. Oare venise personal până la ecluză?

De departe, Maigret putea să zărească, în verdeaţa parcurilor, acoperişurile mândre ale caselor familiilor Amorelle şi Campois cea a bătrânei Amorelle şi a ginerelui ei, cea a lui Ernest Malik, cea mai somptuoasă dintre toate, precum şi cea a lui Campois, la jumătatea colinei, aproape o casă de ţară, deşi solid burgheză cu zidurile ei vopsite în roz. De cealaltă parte a apei, conacul vechi, dărăpănat, al domnului Groux, care prefera să-şi ipotecheze proprietăţile decât să-şi vadă pădurile transformate în cariere.

Domnul Groux nu era departe. Putea fi văzut, cu capul gol în bătaia soarelui, îmbrăcat ca întotdeauna în haine din pânză kaki, stând într-o barcă verde legată între două prăjini şi pescuind cu undiţa.

Nu se simţea nici o adiere, suprafaţa apei era perfect calmă.

— Spune-mi, dumneata care te pricepi, în seara asta va fi lună?

— Depinde la ce oră. Se va ridica puțin înainte de miezul nopții de după pădurea pe care o vedeți în amonte. E la primul pătrar.

Maigret era destul de mulțumit de sine, şi totuşi nu reuşea să alunge o mică angoasă pe care o simțea cuibărită în piept şi care sporea în loc să dispară pe măsură ce trecea timpul.

De asemenea, o anumită nostalgie. Petrecuse o oră la Poliția Judiciară, cu oameni pe care îi cunoştea atât de bine, care îi spuneau şi acum „şefule", dar care...

Ce-şi spuseseră între ei după ce plecase? Că meseria îi lipsea, evident! Că nu era chiar atât de fericit la el la țară pe cât voia să se creadă! Că se arunca asupra primei ocazii de a regăsi emoțiile de altădată!

Pe scurt, un amator! Făcea figură de amator.

— Încă un pahar de vin?

Mecanicul ecluzei, care avea mania să-şi şteargă buzele cu mâneca după fiecare înghițitură, nu-l refuză.

— Sunt sigur că tânărul Malik, Georges-Henry, a fost de multe ori la pescuit cu fiul dumitale.

— O, da, domnule!

— Probabil că-i făcea mare plăcere, nu?

— Îi plăceau apa, pădurea, animalele !

— Un băiat de ispravă!

— Da, un băiat de ispravă. Nu cu nasul pe sus. Dacă i-ați fi văzut pe amândoi, el şi mica domnişoară... Deseori coborau împreună pe firul apei cu barca. Le propuneam să-i trec prin ecluză, deşi, de obicei, nu se face asta cu ambarcațiunile mici. Dar refuzau. Preferau să transporte barca de cealaltă parte a sasului. îi vedeam întorcându-se la căderea nopții.

Maigret avea şi el de îndeplinit o sarcină neplăcută la căderea sau după căderea nopții. Pe urmă, se va vedea. Se va vedea dacă se înşelase, dacă era doar o vită bătrână care

meritase să fie pensionată sau încă mai era în stare de ceva.

Plăti şi o porni încet, fumându-şi pipa, pe malul apei. Aşteptarea era lungă, ai fi zis că în seara aceea soarele nu se mai hotăra să apună. Apa curgea alene, fără zgomot, doar cu un susur abia perceptibil, iar musculițele treceau periculos de aproape de suprafață, făcând peştii să sară după ele.

Nu văzu pe nimeni, nici pe frații Malik, nici pe servitorii lor. în seara aceea, totul se afla parcă într-un punct mort şi, cu puțin înainte de ora zece, lăsând în urma lui lumina care ardea în camera patroanei hanului şi în bucătăria unde se afla Raymonde, Maigret se îndreptă spre gară, cum se întâmplase şi cu o zi înainte.

Vinul alb îşi făcuse probabil efectul, deoarece acarul nu era la post, în pragul casei. Maigret putu să treacă fără să fie văzut şi merse mai departe pe balast.

În spatele perdelei de aluni, cam în locul unde se ascunsese cu o seară înainte, îl găsi pe Mimile la post: calm, cu picioarele depărtate şi o țigară stinsă în gură, părând că ieşise să ia aer.

— Încă n-a venit?

— Nu.

Aşteptară astfel în tăcere. Din când în când, îşi şopteau câteva cuvinte la ureche. Ca şi în ajun, o fereastră era deschisă la camera bătrânei şi Bernadette Amorelle putea fi văzută trecând uneori prin lumina slabă.

O siluetă se profila în parcul lui Malik abia la zece şi jumătate şi lucrurile se petrecură exact ca în noaptea dinainte. Bărbatului, care ducea un pachet, i se alăturaseră câinii săi, care îl urmară până la uşa adăpostului. Intră, rămase înăuntru mult mai mult decât în seara precedentă şi se întoarse apoi în casă, unde o fereastră se lumină la etaj şi se deschise pentru un moment, în timp ce jaluzelele erau trase.

Câinii rătăciră prin parc înainte să se culce şi veniră să adulmece aerul nu departe de zid, simțind probabil prezența celor doi.

— Acționez, şefule? întrebă în şoaptă Mimile. Unul dintre câini îşi arătă colții, ca si cum ar fi fost gata să mârâie, dar omul de la Luna Park aruncase deja în direcția lui un obiect care căzu pe pământ cu un zgomot înfundat.

— Sper să nu fie mai bine dresați decât cred, murmură Mimile. Dar nu mi-e frică. Burghezii nu ştiu să dreseze câinii şi, chiar dacă le dai un animal bine dresat, îl strică repede.

Avea dreptate. Cele două animale dădeau târcoale obiectului aruncat adulmecând. Maigret, neliniştit, lăsase pipa să i se stingă. În sfârşit, unul dintre câini prinse carnea cu dinții şi o scutură, în timp ce al doilea, invidios, mârâi amenințător.

— Ai şi tu porția ta! murmură Mimile, aruncând încă o bucată. Nu vă certați, mieluşeii mei!

Totul dură cel mult cinci minute. Animalele umblară de colo-colo un moment, se învârtiră în cerc, bolnave, apoi se lungiră pe o parte şi, în acel moment, Maigret nu se simți deloc mândru.

— Gata, şefule. Mergem?

Era mai bine să aştepte încă puțin, să se întunece de tot şi să se stingă toate luminile. Mimile îşi pierdea răbdarea.

— Acum o să răsară luna şi are să fie prea târziu.

Mimile adusese o funie care era deja legată de trunchiul unui frasin tânăr de pe marginea căii ferate, foarte aproape de zid.

— Stați să cobor eu primul.

Zidul avea puțin peste trei metri înălțime, dar era în stare bună, fără nici o proeminență.

— Va fi mai greu să urcăm pe aici. Poate găsim o scară în afurisita lor de grădină. Uitați, este o roabă pe aleea mică! O să ne ajute dacă o ridicăm şi o sprijinim de zid.

Mimile era însufleţit, vesel, ca un om în elementul lui.

— Dacă mi-ar fi spus cineva că o să fac asta cu dumneavoastră...

Se apropiară de fostul adăpost pentru câini sau de fostul grajd, o construcţie din cărămidă, fără etaj, cu o curte cimentată înconjurată de un grilaj metalic.

— Nu e nevoie de lanternă, şopti Mimile, pipăind broasca.

Uşa era descuiată şi îi izbi în faţă un miros de paie mucegăite.

— Închideţi uşa! Auziţi, îmi pare că nu e nimeni aici!

Maigret aprinse lanterna şi nu văzură în jurul lor decât o stănoagă ruptă, un ham înverzit care atârna de un cârlig, un bici zăcând pe jos, paie amestecate cu fân şi praf.

— E dedesubt, răspunse Maigret. Trebuie să existe o trapă sau o deschizătură.

Răscoliră puţin paiele şi, într-adevăr, găsiră o trapă solidă cu ferecături grele de fier. Trapa era închisă doar cu un zăvor şi Maigret îl trase încet, simţind cum i se strânge inima.

— Ce aşteptaţi? întrebă în şoaptă Mimile. Nimic. Şi totuşi, de ani de zile nu mai cunoscuse emoţia aceea.

— Vreţi să deschid eu?

Nu. Ridică trapa. Nu se auzea nici un zgomot în pivniţă, şi totuşi cei doi avură simultan senzaţia că acolo se afla o fiinţă vie.

Lanterna lumină deodată spaţiul întunecat de sub ei, fasciculul albicios atingând uşor o faţă, o siluetă care sări în picioare.

— Stai liniştit, spuse Maigret cu glas scăzut, încercă să urmărească cu lanterna silueta care se deplasa de la un perete la altul, ca un animal hăituit. Spuse maşinal:

— Îţi sunt prieten... Mimile întrebă:

— Cobor?

De jos se auzi o voce:

— Nimeni să nu mă atingă!

— Nu! Nu! Nu te atinge nimeni. Maigret vorbea, vorbea, ca într-un vis sau, mai curând, aşa cum vorbeşti ca să linişteşti un copil chinuit de un coşmar. Iar acea scenă chiar semăna cu un coşmar.

— Stai liniştit. Aşteaptă să te scoatem de acolo.

— Şi dacă nu vreau să ies?

O voce febrilă, muşcătoare, de puştan halucinat.

— Cobor? întrebă Mimile, care se grăbea să termine odată.

— Ascultă, Georges-Henry! îți sunt prieten. Ştiu tot.

Dintr-odată, parcă ar fi rostit cuvântul-cheie din basme. Agitația se sfârşi ca prin farmec. Urmă o tăcere de câteva secunde, apoi o voce schimbată întrebă, neîncrezătoare:

— Ce ştiți?

— Mai întâi trebuie să ieşi de-aici, băiete. Jur că n-ai de ce te teme.

— Unde e tatăl meu? Ce-ați făcut cu el?

— Tatăl tău e probabil în camera lui, în patul lui.

— Nu-i adevărat!

Accentul era plin de amărăciune. îl înşelau. Era aproape sigur că îl înşelau, aşa cum îl înşelaseră întotdeauna. Această obsesie o dezvăluia vocea lui, dar Maigret începea să-şi piardă răbdarea.

— Bunica ta mi-a spus tot.

— Nu-i adevărat!

— Ea a venit la mine şi... Atunci, băiatul aproape că strigă:

— Nu ştie nimic! Doar eu...

— Sst! Ai încredere, Georges-Henry. Haide. După ce vei ieşi de aici, vom vorbi în liniște.

Avea să se lase oare convins? Dacă nu, va trebui să coboare în pivniță, să lucreze urât, să-l prindă în brațe, să-l anihileze, şi poate că se va zbate, va zgâria, va muşca precum un animal tânăr cuprins de panică.

— Cobor? repetă Mimile, care începea să-şi piardă din calm şi întorcea uneori capul spre uşă cu teamă.

— Ascultă, Georges-Henry. Sunt de la poliție.

— Asta nu-i treaba poliției! Urăsc poliția! Urăsc poliția!

Se întrerupse. Prin minte îi trecuse o idee şi continuă pe alt ton:

— Dacă ar fi fost poliția, ar fi trebuit...

Apoi răcni:

— Lăsați-mă! Lăsați-mă! Plecați! Mințiți! Ştiți bine că mințiți! Duceți-vă şi spuneți-i tatălui meu...

În acel moment, dinspre uşa care se deschisese fără zgomot răsună o voce:

— Îmi cer scuze că vă deranjez, domnilor. Lanterna lui Maigret lumină silueta lui Ernest Malik, care stătea drept, foarte calm, cu un revolver mare în mână.

— Cred, bietul meu Jules, că aş avea dreptul să te împuşc, ca şi pe însoțitorul tău.

Jos, tânărul clănțănea din dinți.

Capitolul 6
Mimile şi prizonierul lui

Fără să manifeste nici cea mai mică uimire, Maigret se întoarse încet spre Malik şi nu păru că vede revolverul pe care acesta îl ținea îndreptat spre el.

— Scoate băiatul de acolo, spuse cu vocea lui cea mai obişnuită, ca un om care, după ce s-a străduit să îndeplinească o sarcină şi nu a reuşit, îi cere altuia să încerce şi el.

— Ascultă, Maigret..., începu Malik.

— Nu acum. Nu aici. Puțin mai târziu voi asculta tot ce vrei să-mi spui...

— Recunoşti că ai călcat cu stângul?

— Îți spun să te ocupi de copil. Nu vrei? Mimile, coboară după el.

Abia atunci rosti Ernest Malik cu o voce tăioasă:

— Poți să ieşi, Georges-Henry. Copilul nu făcea nici o mişcare.

— Ai auzit ce-am spus? Ieşi! Pedeapsa a durat destul.

Maigret tresări. Prin urmare, asta voia să-l facă să creadă? Că fusese vorba despre o pedeapsă?

— Eşti slab, Malik.

Şi, aplecat spre pivniță, spuse cu o voce blândă şi calmă:

— Acum poți veni, Georges-Henry. N-ai de ce să te mai temi. Nici de tatăl tău, nici de nimeni.

Mimile întinse mâna şi îl ajută pe tânăr să se ridice la nivelul solului. Georges-Henry stătea închis în sine însuşi,

evitând să-şi privească tatăl, pândind momentul potrivit ca să fugă.

Maigret prevăzuse asta. Pentru că prevăzuse totul, chiar şi sosirea inopinată a lui Malik. Astfel încât Mimile primise instrucțiuni în consecință şi acum nu-i mai rămânea decât să le pună în practică.

Cei patru nu puteau să stea la nesfârşit în fostul adăpost pentru câini, aşa că Maigret se îndreptă primul spre uşă, fără să țină seama de Malik care îi bara trecerea.

— Ar fi mai bine să stăm de vorbă în casă, murmură el.

— Vrei să stai de vorbă?

Comisarul dădu din umeri. Trecând prin fața lui Mimile, avu timp să-i arunce o privire care spunea: „Atenție la manevră".

Aceasta era delicată şi o mişcare greşită putea să compromită totul. Ieşiră unul după altul, Georges-Henry ultimul, care se strecură afară evitând să se apropie de tatăl lui. Porniră toți patru pe alee şi acum era rândul lui Malik să manifeste o oarecare îngrijorare. Noaptea era întunecoasă. Luna încă nu răsărise. Maigret stinsese lanterna.

Mai aveau de mers nici o sută de metri. Ce aştepta băiatul? Oare Maigret se înşelase?

Acum ai fi zis că nimeni nu îndrăznea să scoată vreun cuvânt, că nimeni nu voia să-şi ia responsabilitatea pentru ceea ce urma să se întâmple. Încă şaizeci de metri. Peste un minut, ar fi fost prea târziu şi lui Maigret îi venea să-i dea un cot lui Georges-Henry ca să-l trezească la realitate.

Douăzeci de metri... Zece metri... Trebuia să se resemneze. Ce aveau să facă toți patru în una dintre încăperile casei, căreia începea să i se distingă fațada albă?

Cinci metri. Prea târziu! Sau nu! Georges-Henry se dovedea mai abil decât Maigret, pentru că se gândise la un lucru: ajuns în dreptul casei, tatăl lui avea să treacă în fruntea micului grup ca să deschidă uşa.

Exact în acel moment, tânărul făcu o săritură şi, în clipa următoare, se auzi foşnetul ierbii şi al crengilor desişului din parc. Mimile nu ratase manevra şi o luase la fugă după el.

Malik nu pierdu decât cel mult o secundă, dar era o secundă în plus. îndreptă din reflex revolverul spre silueta omului de la circ. Ar fi tras. Dar, înainte să apuce să apese pe trăgaci, Maigret îl lovi cu pumnul peste antebraț şi arma căzu la pământ.

— Aşa! exclamă cu satisfacție comisarul.

Nu se aplecă după revolver, ci îl împinse cu piciorul spre mijlocul aleii. Iar un soi de teamă pentru felul cum va fi judecat îl împiedică pe Ernest Malik să se ducă să-l ia. La ce bun?

Partida care se juca acum între ei doi nu putea în nici un fel să fie influențată de un revolver.

Maigret trăi un moment destul de emoționant, tocmai pentru că îl prevăzuse. Noaptea era atât de calmă, încât auzeai în depărtare paşii celor doi care alergau unul după altul. Malik şi Maigret ascultau cu atenție. Era uşor să-ți dai seama că Mimile nu pierdea teren.

Probabil că intraseră în parcul vecin, unde alergau mai departe, urmând să ajungă probabil pe drumul de halaj.

— Aşa, repetă Maigret, în timp ce zgomotul slăbea în intensitate şi abia dacă se mai auzea. Ce-ar fi să intrăm în casă?

Malik descuie cu cheia pe care o introdusese mai devreme în broască şi îl lăsă pe Maigret să intre. Apoi acționa comutatorul electric şi o văzură pe stăpâna casei, într-un capot alb, pe scară.

Se uita la ei cu nişte ochi mari si uimiți, fără să găsească nimic de spus, aşa că stăpânul casei se răsti la ea:

— Du-te la culcare!

* * *

Se aflau amândoi în biroul lui Malik şi Maigret, în picioare, începu să-si umple pipa, aruncând adversarului său scurte priviri în care se citea satisfacția. Malik se plimba prin încăpere, cu mâinile la spate.

— N-ai intenția să faci o plângere la poliție? întrebă Maigret cu voce domoală. Asta ar fi cea mai bună ocazie. Amândoi câinii otrăviți. Escaladarea zidului şi efracție. Ba chiar ai putea să susții că a existat o tentativă de răpire... Şi încă după apusul soarelui! Ceea ce ar putea să ducă la muncă silnică! Haide, Malik, telefonul e aici, la îndemâna ta ! Un apel la jandarmeria din Corbeil şi aceasta va fi obligată să mă aresteze. Ce nu e în regulă? Ce te împiedică să faci aşa cum doreşti?

Tutuirea nu-l mai jena acum, ba dimpotrivă, dar nu era cea la care apelase Malik de la prima lor întâlnire. Era tutuirea pe care comisarul o folosea de obicei cu „clienții" lui.

— Nu-ți convine să spui tuturor că-ți țineai fiul închis în pivniță? In primul rând, e dreptul tău de tată de familie. Dreptul de a pedepsi. De câte ori n-am fost amenințat, când eram copil, că voi fi închis în pivniță?

— Ia mai taci!

Se proțăpise în fața lui Maigret şi îl privea cu insistență, încercând să citească ce se ascundea în spatele vorbelor interlocutorului său.

— Ce ştii de fapt?

— Iată, în sfârşit, întrebarea pe care o aşteptam !

— Ce ştii? insistă Malik.

— Dar pe tine ce te sperie că aş putea să ştiu?

— Ți-am cerut o dată să nu te mai ocupi de treburile mele.

— Şi am refuzat.

— A doua şi ultima dată îți spun... Dar Maigret scutura deja din cap.

— Nu... Acum e imposibil.

— Nu ştii nimic.

— Atunci de ce te temi?

— Nu vei afla nimic.

— Deci nu te stingheresc!

— Iar puştiul nu va vorbi. Ştiu că pe el contezi.

— Asta e tot ce ai să-mi spui, Malik?

— Îți cer să te gândeşti. Adineauri, aş fi putut să te împuşc, şi încep să regret că n-am făcut-o.

— Da, poate că ai greşit. Peste câteva momente, când voi ieşi, încă vei mai putea să-mi tragi un glonț în spate. E adevărat că, acum, puştiul e departe şi nu e singur. Haide! Vreau să mă duc la culcare. Aşadar: telefon, nu? Plângere, nu? Jandarmerie, nu? E clar, ne-am înțeles?

Se îndreptă spre uşă.

— Noapte bună, Malik.

În momentul în care urma să intre în hol, se răzgândi, se întoarse şi spuse, cu chipul mohorât, privindu-l sfredelitor:

— Simt că ceea ce voi descoperi este atât de urât, atât de murdar, încât uneori nu ştiu dacă voi merge mai departe.

Apoi plecă fără să se mai uite înapoi, trânti uşa în urma lui şi se îndreptă spre poarta de fier. Aceasta era închisă. Situația era grotescă. Se găsea singur în parcul proprietății şi nimeni nu se ocupa de el.

În birou era încă lumină, dar Malik nu se gândea să-şi conducă adversarul. Să escaladeze zidul din spate? Singur, Maigret nu se încredea în agilitatea lui. Să caute cărarea care ducea în parcul familiei Amorelle, a cărui poartă poate că nu era încuiată?

Dădu din umeri, se îndreptă spre casa grădinarului şi bătu încetişor la uşă.

— Cine e? întrebă din interior o voce adormită.

— Un prieten al domnului Malik care ar vrea să-i descui poarta.

Îl auzi pe bătrânul servitor punându-şi pantalonii si căutându-si saboții. Uşa se întredeschise.

— Cum se face că vă aflați în parc? Unde sunt câinii?

— Cred că dorm, murmură Maigret. Dacă nu cumva au murit.

— Şi domnul Malik?

— E în biroul lui.

— Dar are cheia de la poartă.

— Posibil. E atât de preocupat, încât nici nu s-a mai gândit la asta.

Grădinarul o luă înainte, mormăind, întorcând uneori capul ca să arunce o privire îngrijorată către vizitatorul nocturn. Când Maigret schimba ritmul pasului, omul tresărea, ca şi cum s-ar fi aşteptat să fie lovit pe la spate.

— Mulțumesc, om bun.

Se întoarse liniştit la han, unde se văzu obligat să arunce cu pietricele în geamurile de la camera servitoarei ca s-o trezească şi să-i deschidă uşa.

— Cât e ceasul? Credeam că nu mai veniți. Mai adineauri, am auzit pe cineva alergând pe drumul de halaj. Nu erați dumneavoastră?

Maigret îşi turnă singur ceva de băut şi se duse la culcare. La ora opt, proaspăt bărbierit, cu valiza în mână, urca în trenul spre Paris. La ora nouă şi jumătate, după ce îşi băuse cafeaua şi mâncase nişte cornuri într-un băruleț, intra la Poliția Judiciară.

Lucas se afla la raport în biroul şefului său. Maigret se instala în vechiul lui loc, lângă fereastra deschisă, în timp ce pe Sena tocmai trecea un remorcher Amorelle şi Campois, care sună de două ori cu putere din sirenă înainte de a intra sub Pont de la Cite.

La ora zece, Lucas îşi făcu apariția cu câteva hârtii în mână, pe care le aşează pe colțul biroului.

— Sunteți aici, şefule? Credeam că v-ați înapoiat la Orsenne.

— N-ai primit nici un telefon pentru mine în dimineața asta?

— Nu încă. Aşteptați un telefon?

— Ar trebui anunțată centrala. Să-mi dea imediat legătura sau, dacă nu sunt aici, să primească mesajul.

Încerca să-şi ascundă nervozitatea, dar fuma pipă după pipă cu o rapiditate neobişnuită.

— Fă-ți treaba ca şi cum n-aş fi aici.

— Nimic palpitant în dimineața asta. O persoană înjunghiată pe strada Delambre.

Rutina zilnică. O cunoştea foarte bine. Maigret îşi scosese haina, ca pe vremuri, când era acolo la el acasă. Intra prin birouri, dădea mâna cu ceilalți, asculta o bucată de interogatoriu sau de convorbire telefonică...

— Nu vă deranjați, copii !

La unsprezece şi jumătate, coborî să bea un pahar cu Torrence.

— Apropo, aş vrea să-mi faci rost de o informație. E vorba tot de Ernest Malik. Aş vrea să ştiu dacă are pasiunea jocurilor de noroc sau dacă a jucat mai demult, când era tânăr. Nu cred că e imposibil să găsim pe cineva care l-a cunoscut acum douăzeci sau douăzeci şi cinci de ani.

— O să găsesc, şefule.

La douăsprezece fără un sfert, telefonul încă nu sunase pentru el şi umerii lui Maigret se lăsau tot mai mult, iar mersul îi devenea ezitant.

— Cred că m-am purtat prosteşte! îi spunea el din când în când lui Lucas, care se ocupa cu treburile curente.

De fiecare dată când suna telefonul din birou, răspundea el însuşi. In sfârşit, cu câteva clipe înainte de amiază, îşi auzi numele.

— Maigret... Unde eşti?... Unde e?...

— La Ivry, şefule. Mă grăbesc, fiindcă mi-e teamă să nu profite. Nu ştiu numele străzii. N-am avut timp să mă uit.

Un hotel mic. Are trei etaje şi parterul e vopsit în maro. Îi zice Ama Bourgogne. Exact în faţă e o uzină de gaz.

— El ce face?

— Habar n-am. Cred că doarme. O şterg, e mai prudent aşa.

Maigret se aşeză în faţa unui plan al Parisului şi al periferiilor lui.

— Tu cunoşti o uzină de gaz la Ivry, Lucas?

— Parcă, puţin mai încolo de gară. Câteva minute mai târziu, Maigret, instalat într-un taxi descoperit, se îndrepta spre fumul care se vedea la Ivry. Trebui să caute un timp pe străzile din jurul uzinei de gaz şi zări în cele din urmă un hotel amărât, al cărui parter era vopsit în maro închis.

— Vă aştept? întrebă şoferul.

— Cred că e mai bine.

Maigret intră în restaurant, unde câţiva muncitori, aproape toţi străini, mâncau pe mesele de marmură neacoperite. Un miros puternic de tocană şi vin roşu ieftin te lovea drept în faţă. O tânără solidă îmbrăcată în negru şi alb se strecura printre mese, ducând un număr incredibil de farfurioare din faianţă groasă cenuşie.

— Îl căutaţi pe tipul care a telefonat adineauri? A spus să urcaţi la trei. Puteţi să treceţi pe aici.

Un culoar îngust, cu desene şi inscripţii pe pereţi. Scara era întunecoasă, luminată doar de o lucarnă la etajul doi. Cum trecu de acest etaj, Maigret zări două picioare.

Era Mimile, aşezat pe ultima treaptă a scării şi ţinând în gură o ţigară neaprinsă.

— Mai întâi daţi-mi un foc, şefule. N-am stat nici măcar să cer nişte chibrituri de jos când m-am dus să vă telefonez. N-am mai fumat de ieri-seară.

În ochii lui juca o luminiţă veselă şi ironică totodată.

— Vreţi să vă fac puţin loc?

— Unde e?

Pe culoar puteai zări patru uşi vopsite în acelaşi maro sinistru ca şi faţada. Fiecare purta un număr scris stângaci cu vopsea: 21, 22, 23, 24.

— E la 21. Eu am 22. Nostim! Ai zice că a făcut-o înadins... Douăzeci şi doi1 ! Poliţia!

Mimile trase cu aviditate din ţigară, se ridică şi se întinse.

— Dacă vreţi cumva să intraţi în „celula mea"... Dar vă previn că nu miroase frumos şi tavanul e cam jos. Cât am fost singur, am preferat să barez trecerea. înţelegeţi?

— Cum ai făcut să telefonezi?

— O să vă spun... Aşteptam o ocazie încă de dimineaţă. Pentru că e ceva timp de când suntem aici. De la şase dimineaţa.

Deschise uşa camerei 22 şi Maigret zări un pat din fier vopsit în negru şi acoperit cu o cuvertură urâtă roşiatică, un scaun cu fundul din pai şi un lighean fără cană pe un gheridon. Camerele de la etajul trei erau mansardate şi, de la mijlocul încăperii, erai obligat să te laşi în jos.

— Să nu stăm aici, pentru că e iute ca o zvârlugă. A încercat deja să fugă de două ori de azi-dimineaţă. M-am întrebat un moment dacă n-ar fi în stare să fugă pe acoperişuri, dar mi-am dat seama că nu se poate.

Uzina de gaz din faţă avea curţile negre de cărbune. Mimile avea faţa obosită a oamenilor care n-au dormit şi nu s-au spălat.

— Tot pe scară e cel mai bine şi miroase mai puţin urât. Aici parcă pute a boală... Nu vi se pare? Un miros de pansament vechi.

Georges-Henry dormea sau se prefăcea că doarme, deoarece, lipind urechea de uşă, nu auzeai nici un zgomot în camera lui. Cei doi bărbaţi stăteau pe scară şi Mimile

---

[1] Vingt-deux în original, care înseamnă: atenţie, păzea, şase (n.t.).

explica, în timp ce fuma țigară de la țigară ca să-şi scoată pârleala:

— Mai întâi, cum v-am dat telefon. Nu voiam să părăsesc „ascunzătoarea", cum se spune la poliție. Şi, pe de altă parte, trebuia să vă anunț, aşa cum ne înțelesesem. La un moment dat, pe la nouă, a coborât o femeie, cea de la 24. M-am gândit s-o rog să vă dea un telefon sau să ducă un mesaj la Poliția Judiciară. Numai că aici e poate mai prudent să nu vorbeşti de poliție şi mi-a fost teamă să nu mă dea afară. „Mai bine aştepți altă ocazie, Mimile", mi-am zis. „Nu e momentul să te încaieri."

Când l-am văzut pe tipul de la 23 care ieşea şi el, am înțeles imediat că era un polonez. Cu poloneza mă descurc. Le bălmăjesc destul de bine limba. Am început să-i vorbesc şi s-a bucurat când şi-a auzit păsărească. I-am îndrugat o poveste cu o gagică: vezi Doamne că era în cameră, că voia să mă părăsească. Pe scurt, a acceptat să stea de pază preț de câteva minute, cât mi-a trebuit să cobor si să telefonez.

— Eşti sigur că puştiul mai e aici?

Mimile îi făcu şmechereşte cu ochiul şi scoase din buzunar un cleşte în care strânse capătul de cheie care ieşea din broască.

Îi făcu semn lui Maigret să se apropie fără zgomot şi, cu mişcări incredibil de delicate, răsuci cheia şi întredeschise uşa.

Comisarul se aplecă şi, într-o încăpere identică cu cea vecină, a cărei fereastră era deschisă, îl văzu pe tânăr întins pe pat, îmbrăcat.

Dormea, nu încăpea nici o îndoială. Dormea cum încă se mai doarme la vârsta lui, cu trăsăturile destinse şi gura întredeschisă, cu o expresie copilărească. Nu se descălțase şi un picior îi atârna din pat.

Mimile închise uşa cu aceeaşi grijă.

— Acum să vă spun cum a fost. Ați avut o idee grozavă când mi-ați spus să-mi iau bicicleta. Dar eu am avut una şi

mai grozavă când am ascuns-o lângă barieră. Vă amintiți cum a plecat în fugă. Un adevărat iepure. Făcea ocoluri prin parc şi se repezea prin desişuri, cu speranța că am să-l pierd. La un moment dat, am trecut un gard viu, unul în spatele celuilalt, şi nu l-am mai văzut. După zgomot, am ştiut că se îndrepta spre o casă. Nu chiar spre casă, ci spre un fel de magazie de unde l-am văzut scoțând o bicicletă.

— Vila bunicii lui, preciza Maigret. Probabil că era o bicicletă de damă, a verişoarei lui, Monita.

— Da, o bicicletă de damă. A sărit pe ea, dar nu putea să meargă repede pe alei şi eram în continuare în spatele lui. încă nu îndrăzneam să-i vorbesc, pentru că nu ştiam ce făceați dincolo.

— Malik a vrut să tragă în tine.

— Bănuiam. E ciudat, dar am avut presentimentul ăsta. La un moment dat, chiar am rămas locului, poate mai puțin de o secundă, ca şi cum aş fi aşteptat împuşcătura. Pe scurt, am orbecăit din nou prin întuneric, iar acum îşi împingea bicicleta. A trecut-o peste un alt gard viu. Ne aflam pe un drumeag care cobora spre Sena, şi nici pe acolo nu putea să meargă repede.

Lucrurile s-au schimbat pe drumul de halaj şi am pierdut ceva teren, dar am recuperat urcând spre gară, din cauza pantei. Probabil că era foarte liniştit, fiindcă nu putea bănui că am o bicicletă puțin mai departe. Bietul puştan! Pedala tare, din toate puterile. Era sigur că o să scape de mine, nu? Cum să nu! Apuc bicicleta din fugă, pedalez şi, în momentul în care se aştepta mai puțin, mă vede mergând lângă el ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Îi zic: „Nu-ți fie frică, băiete". Voiam să-l liniştesc. Parcă îşi pierduse mințile. Pedala din ce în ce mai repede şi avea răsuflarea fierbinte. „Nu ți-am spus să nu-ți fie frică?... Îl cunoşti pe comisarul Maigret, nu? Nu vrea să-ți facă vreun rău, dimpotrivă." Din când în când, întorcea capul spre mine şi îmi striga, furios: „Dă-mi pace!". Apoi, cu suspin în

glas : „N-am să spun nimic". Zău că-mi era milă de el! Grea treabă mi-ați dat de făcut. Nu mai spun că, la o coborâre, nu mai ştiu unde, pe un drum național, a făcut o deviere bruscă şi a căzut pe caldarâm, şi chiar am auzit cum i-a sunat capul. Am coborât de pe bicicletă. Am vrut să-l ajut să se ridice.

Dar era deja în şa, mai furios ca niciodată. „Opreşte-te, băiete. Pun prinsoare că te-ai lovit. Nu rişti nimic dacă stăm puțin de vorbă, nu? Eu n-am nimic cu tine." Mă întrebam, de la o vreme, ce pregătea, aplecat peste ghidon, cu o mână pe care nu i-o vedeam. Trebuie să vă spun că apăruse luna şi era destul de lumină. M-am apropiat mai mult. La nici un metru de el, a făcut un gest. M-am lăsat în jos. Din fericire! Puşlamaua asta mică îmi aruncase pur şi simplu în cap o cheie franceză, pe care o luase din taşcă.

Mi-a trecut la mai puțin de un deget de frunte. Şi, drept urmare, mi s-a făcut şi mai frică. îşi închipuia că aveam pică pe el, că mă voi răzbuna. Eu vorbeam întruna. Ar fi hazliu să pot repeta tot ce i-am spus noaptea trecută. „Îți dai seama, nu-i aşa, că n-o să reuşeşti să scapi de mine? De altfel, astea sunt ordinele. Poți să mergi unde vrei, eu o să fiu tot timpul în urma ta... Şi raportez comisarului. După ce ajunge el aici, nu mai e treaba mea." La o intersecție, probabil că a greşit direcția, pentru că ne-am depărtat de Paris şi, după ce am trecut prin nu ştiu câte sate, albite de lumina lunii, am ajuns la drumul spre Orleans. închipuiți-vă cât am mers, de la drumul spre Fontainebleau!

A fost nevoit să încetinească, dar evita să-mi vorbească şi chiar să mă privească. Apoi s-a luminat de ziuă şi am ajuns la periferia Parisului. Iar m-a băgat în călduri, pentru că a avut ideea s-o ia pe toate străduțele care îi ieşeau în cale, încercând să scape de mine. Probabil că era mort de oboseală... îl vedeam palid tot şi cu pleoapele roşii. Stătea pe şa din inerție. „Ar fi mai bine să mergem la culcare, băiete. O să te îmbolnăveşti." Şi, atunci, mi-a vorbit totuşi.

Probabil că a făcut-o fără să-şi dea seama. Da, sunt convins că era atât de epuizat, încât nu mai ştia ce face. Aţi văzut la cros, când, după trecerea liniei de sosire, tipul trebuie ţinut să nu cadă şi se uită la cameră cu o privire rătăcită. „N-am bani", mi-a zis el. „Nu face nimic. Am eu. Mergem unde vrei, dar trebuie să te odihneşti." Ajunsesem în cartierul ăsta. Nu credeam că o să mă asculte atât de repede. A văzut cuvântul „hotel" deasupra uşii deschise. Tocmai ieşeau câţiva muncitori. A coborât de pe bicicletă şi abia mai mergea, aşa era de înţepenit. Dacă bistroul n-ar fi fost închis, i-aş fi dat să bea ceva, dar nu ştiu dacă ar fi acceptat. Să ştiţi că e mândru. E un băiat ciudat.

Nu ştiu ce are în cap, dar ţine la ideea lui şi veţi avea de furcă cu el. Am dus bicicletele sub scară. Dacă nu le-a şterpelit careva, trebuie să mai fie acolo. Urca în faţa mea. La primul etaj, nu ştia ce să facă, pentru că nu se vedea nimeni. Am strigat: „Patroane!". Dar nu era patron, ci patroană. Mai solidă decât un bărbat şi mai arţăgoasă. „Ce vreţi?" Se uita la noi ca şi cum s-ar fi gândit la cine ştie ce lucruri dubioase. „Vrem două camere. Una lângă alta, dacă se poate." Până la urmă ne-a dat două chei, 21 şi 22. Asta e tot, şefule. Acum, dacă nu vă deranjează să staţi aici un moment, m-as duce să beau un păhărel-două, şi poate chiar să mănânc ceva. De dimineaţă tot adulmec mirosul de la bucătărie.

* * *

— Deschide-mi uşa, spuse Maigret, când Mimile reveni, mirosind uşor a rachiu de drojdie.

— Vreţi să-l treziţi? întrebă prompt omul de la circ, care începea să-l considere pe tânăr protejatul lui. Mai bine l-aţi lăsa să se sature de somn.

Maigret îi adresă un semn liniştitor şi intră fără zgomot în cameră, unde, în vârful picioarelor, se duse la lucarnă şi se sprijini cu coatele.

Cei de la uzina de gaz alimentau cuptoarele şi flăcările se înălțau galbene în bătaia soarelui; puteai ghici transpirația de pe torsul oamenilor pe jumătate goi, care îşi ştergeau fruntea cu brațele negre de cărbune.

Aşteptarea a fost lungă. Comisarul avu tot timpul să reflecteze. Din când în când, se întorcea spre tânărul care începea să iasă din stadiul de somn total şi senin pentru a intra într-un somn mai agitat, care precedă trezirea. Uneori, îşi încrunta fruntea, iar gura i se deschidea mai mult, ca şi cum ar fi vrut să vorbească. Probabil visa că vorbeşte. Se înfuria. Spunea „na" cu toată puterea ființei sale.

Apoi grimasa de pe fața lui se accentua şi te-ai fi aşteptat să-l vezi plângând. Dar nu plânse. Mai întâi se întoarse pe somiera deşelată, care gemu. Apoi alungă o muscă ce i se aşezase pe nas şi pleoapele îi fremătară, mirate că erau străpunse de soare.

În sfârşit, deschise ochii mari, îndreptați spre tavanul în pantă, exprimând o uimire naivă, apoi spre silueta masivă şi întunecată a comisarului, pe care îl vedea stând în lumină.

Îşi aminti brusc totul. Dar, în loc să se agite, rămase nemişcat şi expresia unei voințe reci îi apăru pe față, înăsprindu-i trăsăturile şi făcându-l să semene puțin cu tatăl lui.

— Tot n-am să spun nimic, rosti el.

— Nu-ți cer să-mi spui nimic, replică Maigret, cu o voce uşor morocănoasă. Şi, la urma urmelor, ce-ai putea să-mi spui?

— De ce am fost urmărit? Ce căutați în camera mea? Unde e tatăl meu?

— A rămas acolo.

— Sunteți sigur?

Ai fi zis că nu îndrăznea să se mişte, ca şi cum cel mai mic gest ar fi putut să-l expună unui pericol necunoscut. Rămânea culcat pe spate, cu nervii încordaţi şi ochii larg deschişi.

— Nu aveţi dreptul să mă urmăriţi în felul ăsta. Sunt liber. N-am făcut nimic.

— Preferi să te duc înapoi la tatăl tău? In ochii cenuşii se citi spaima.

— Asta ar face totuşi poliţia imediat ce ar pune mâna pe tine. Nu eşti major. Eşti doar un copil.

Tânărul se ridică brusc, pradă unei crize de disperare.

— Dar nu vreau!... Nu vreau! strigă el. Maigret îl auzi pe Mimile care se foia pe palier si care probabil îl considera o brută.

— Vreau să fiu lăsat în pace. Vreau... Comisarul surprinse privirea plină de panică pe care tânărul o aruncă spre lucarnă şi înţelese. Probabil că, dacă nu s-ar fi aflat între el şi fereastră, Georges-Henry ar fi fost capabil să sară de la etaj.

— Ca şi verişoara ta? întrebă Maigret, domol.

— Cine v-a spus că verişoara mea...?

— Ascultă, Georges-Henry...

— Nu...

— Va trebui totuşi să mă asculţi. Ştiu în ce situaţie te afli.

— Nu-i adevărat.

— Vrei precizări?

— Vă interzic. Auziţi?

— Sst! Nu poţi să te întorci la tatăl tău şi nici nu vrei.

— Nu mă mai întorc acolo niciodată.

— Pe de altă parte, eşti într-o stare în care ai putea face orice prostie.

— Asta mă priveşte.

— Nu. Le priveşte şi pe alte persoane.

— Nimeni nu e interesat de mine.

— Totuşi, timp de câteva zile, e nevoie să fii supravegheat.

Tânărul schiță un rânjet dureros.

— Ceea ce am şi hotărât să fac, sfârşi Maigret, aprinzându-şi calm pipa. Vrând, nevrând... De tine depinde.

— Unde vreți să mă duceți?

Era clar, se gândea deja la posibila evadare.

— Încă nu ştiu. Mărturisesc că problema e delicată, dar, oricum, nu poți nici să rămâi în maghernița asta.

— E mai bine decât în pivniță.

Da! Lucrurile mergeau spre bine, de vreme ce putea să arate ironie față de propria soartă.

— Pentru început, vom lua frumuşel prânzul împreună. Ți-e foame. Dar dacă...

— Totuşi, n-am să mănânc. Doamne, ce copil putea să fie!

— Eu însă voi mânca. Mi-e o foame de lup, replică Maigret. Să fii cuminte! Prietenul pe care îl cunoşti şi care te-a urmărit până aici e mai sprinten decât mine şi va fi cu ochii pe tine. Nu-i aşa, Georges-Henry? Ți-ar prinde bine o baie, dar aici nu se poate. Spală-te pe față.

Tânărul se supuse, bosumflat. Maigret deschise uşa.

— Intră, Mimile. Presupun că taxiul e încă jos. Mergem toți trei la masă undeva, într-un restaurant liniştit. Sau, mai curând, noi doi, pentru că tu ai mâncat deja.

— Stați liniştit, că o iau de la capăt. Probabil că Georges-Henry revenea la normal, pentru că, după ce ajunseră jos, întrebă:

— Şi bicicletele?

— Vom veni după ele sau vom trimite pe cineva să le ia.

Apoi, către şofer:

— La braseria Dauphine.

Se făcuse aproape trei după-amiaza când se aşezară la masă, în umbra răcoroasă a braseriei, şi li se puseră dinainte o mulțime de gustări.

Capitolul 7
Puişorul doamnei Maigret

— Alo! Madam Maigret? Cum? Unde sunt? Aceste cuvinte îi amintiră de vremurile când era în Poliția Judiciară şi nu se întorcea acasă câte patru-cinci zile, fără să poată lua legătura uneori cu soția lui, telefonând în sfârşit din locurile cele mai neaşteptate.

— Pur şi simplu, la Paris. Şi am nevoie de tine. într-o jumătate de oră eşti îmbrăcată. Ştiu... Nu se poate... N-are importanță... Peste o jumătate de oră, iei maşina lui Joseph... Sau, mai curând, vine Joseph să te ia. Cum? Dacă nu e liber? Stai liniştită, i-am telefonat. Te va duce la Aubrais şi la şase vei coborî în gara Orsay. Apoi, în zece minute, un taxi te va lăsa în Piața Vosges.

Era vorba despre fostul lor domiciliu, pe care îl păstraseră. Fără să aştepte sosirea soției sale, Maigret îi duse acolo pe Georges-Henry şi pe Mimile. La geamuri era pusă hârtie gri, huse şi ziare acopereau toate mobilele şi pe covoare fusese presărat praf insecticid.

— Să facem puțină ordine, copii!

Nu se poate spune că Georges-Henry se umanizase în timpul mesei. Dar, deşi nu-şi descleştase dinții ca să vorbească, deşi continuase să se uite încruntat la Maigret, cel puțin mâncase cu poftă.

— Mă consider mai departe prizonier şi vă previn că voi fugi de îndată ce voi avea ocazia, spuse el, după ce ajunse în apartament. Nu aveți dreptul să mă rețineți aici.

— Exact! Până atunci, dă-ne o mână de ajutor, te rog!

Şi Georges-Henry se puse pe treabă ca şi ceilalţi, strângând hârtiile, scoţând husele, mânuind apoi aspiratorul. Terminaseră şi comisarul turna armaniac în trei păhărele dintr-un frumos serviciu, care nu fusese luat la ţară de teamă să nu se spargă, când sosi şi doamna Maigret.

— Pentru mine pregăteşti baia? întrebă ea mirată, auzind apa curgând în cadă.

— Nu, scumpa mea. Pentru acest tânăr, un băiat fermecător, care va sta aici cu tine. Îl cheamă Georges-Henry. A promis că va fugi cu prima ocazie, dar contez pe Mimile, pe care ţi-l prezint, şi pe tine ca să nu-l lăsaţi să plece. Crezi că ţi-ai făcut digestia, Georges-Henry? Atunci, treci la baie !

— Pleci? Vii la cină? Nu ştii, ca întotdeauna! N-am nimic de mâncare în casă.

— Ai tot timpul să faci piaţa, în vreme ce Mimile are să stea cu băiatul.

Îi spuse câteva cuvinte cu glas scăzut şi ea se uită brusc înduioşată spre uşa de la baie.

— Bine! Voi încerca. Câţi ani are? Şaptesprezece?

După o jumătate de oră, Maigret se afla din nou în atmosfera familială de la Poliţia Judiciară şi întreba de Torrence.

— S-a întors, şefule. Probabil că e la el în birou, dacă nu cumva a coborât să bea o bere. V-am lăsat un mesaj pe fostul dumneavoastră birou.

Era vorba de un telefon primit pe la trei:

Vă rog să-i spuneţi comisarului Maigret că, în ziua de luni a săptămânii trecute, Bernadette Amorelle si-a chemat notarul ca să-si scrie testamentul. E vorba de maestrul Ballu, care probabil că locuieşte la Paris.

Centralista nu ştia exact de unde venise apelul telefonic. Dar auzise pe linie o angajată care spunea: „Alo! Corbeil! Aveţi legătura cu Parisul!". Însemna că se telefonase probabil de la Orsenne sau din împrejurimi.

— Era o voce de femeie. Poate mă înşel, dar am impresia că era cineva care nu are obiceiul să telefoneze.

— Întrebați la Corbeil de unde vine acest apel telefonic.

Intră în biroul lui Torrence, care scria un raport.

— M-am informat cum mi-ați cerut, şefule. M-am adresat multor cluburi, dar n-am dat de urma lui Ernest Malik decât la două dintre ele, Haussmann şi Sporting. Malik le frecventează şi acum din când în când, dar mult mai rar ca altădată. Se pare că e un mare jucător de pocher. De masa de bacara nu se apropie niciodată. Numai pocher şi ecarte. Rareori pierde! La Sporting, am avut noroc să dau peste un vechi inspector de la Jocuri", care l-a cunoscut în urmă cu treizeci de ani. Pe când era încă student, Malik era unul dintre cei mai tari jucători de pocher din Cartierul Latin. Bătrânul inspector, care era chelner la cafeneaua La Source pe vremea aceea, pretinde că tânărul îşi asigura subzistența jucând cărți. îşi fixa o cifră pe care nu o depăşea. După ce câştiga suma stabilită, avea stăpânirea de sine să se retragă, ceea ce îl făcea să fie destul de prost văzut de partenerii lui.

— Cunoşti un notar Ballu?

— Am mai auzit numele ăsta. O secundă! Răsfoi cartea de telefon.

— Batin... Babert... Bailly... Ballu... Cheiul Voltaire, nr. 75. Exact în față!

Lucru ciudat, povestea asta cu notarul îl deranja pe comisar. Nu-i plăcea să fie tulburat astfel şi împins pe nepusă masă pe o altă pistă, încât puțin lipsi să n-o ia în seamă.

Centralista îl anunță că apelul telefonic venea de la cabina din Seine-Port, la cinci kilometri de Orsenne. Chestionată prin telefon, operatoarea de la Seine-Port răspunse că legătura fusese cerută de o femeie de douăzeci şi cincitreizeci de ani, pe care nu o cunoştea.

— Nu m-am uitat prea bine la ea, pentru că era ora la care sosesc sacii poştali. Cum? Mai curând o persoană

simplă... Da! Poate o servitoare. Malik n-ar fi fost oare în stare să-şi pună un servitor să telefoneze?

Maigret îşi anunţă vizita la maestrul Ballu, care binevoi să-l primească, deşi avea biroul închis. Era foarte bătrân, aproape la fel de bătrân ca Bernadette Amorelle. Avea buzele îngălbenite de nicotină, vorbea încet cu o voce răguşită, apoi întindea un cornet acustic din baga spre interlocutorul lui.

— Amorelle! Da, aud. într-adevăr, e o veche prietenă de-a mea. Ne-am cunoscut... O clipă... înainte de expoziţia din 1900, când bărbatul ei a venit la mine pentru o afacere cu terenuri. Un om ciudat! îmi amintesc că l-am întrebat dacă era rudă cu familia Amorelle din Geneva, o veche familie protestantă care...

Notarul nu tăgădui că fusese la Orsenne în ziua de luni a săptămânii precedente. Sigur că da, Bernadette Amorelle scrisese împreună cu el un nou testament. Despre acest testament, evident, el nu putea să spună nimic. Se afla acolo, în seiful lui învechit.

Dacă mai fuseseră şi alte testamente înaintea acestuia? Poate zece, poate mai multe. Da, bătrâna lui prietenă avea mania testamentelor. O manie inofensivă, nu-i aşa?

În noul document era menţionată Monita Malik? Notarul regreta. Nu putea să spună nimic în această privinţă. Secret profesional!

— Se ţine bine, are vederea bună, ce mai! Sunt sigur că nu e ultimul ei testament şi că voi mai avea plăcerea s-o vizitez.

Prin urmare, Monita murise la douăzeci şi patru de ore după vizita notarului la Orsenne. Oare exista vreo legătură între cele două evenimente?

De ce naiba îşi dăduse cineva osteneala să-l împingă pe Maigret spre povestea asta?

Mergea pe cheiuri. Voia să se întoarcă acasă, să ia masa de seară cu soţia lui, cu Georges-Henry şi Mimile. De pe

Pont de la Cite, văzu un remorcher care urca pe Sena, trăgând după el cinci-şase şlepuri. Un remorcher Amorelle şi Campois! în acelaşi moment trecea un taxi mare şi galben, ultimul model, aproape nou, şi probabil că aceste detalii fără importanță avură o influență asupra hotărârii lui.

Nu se mai gândi. Ridică mâna şi taxiul opri la marginea trotuarului.

— Ai benzină pentru o cursă lungă? Poate că, dacă rezervorul maşinii n-ar fi fost plin...

— Drumul spre Fontainebleau. Îți mai spun după Corbeil.

Nu luase masa de seară, dar prânzise destul de târziu. Opri taxiul în fața unui debit să cumpere un pachet de tutun şi chibrituri.

Seara era plăcută, iar taxiul descoperit. Se aşezase lângă şofer, poate cu ideea să facă conversație. Dar abia dacă îşi descleştă dinții.

— Acum la stânga.

— Mergeți la Orsenne?

— Ştii unde e?

— Mi s-a întâmplat, cu ani în urmă, să duc clienți la hanul L'Ange.

— Mergem mai departe. Pe drumul de halaj. Nu vila asta, nici următoarea. Mergi înainte.

Trebuia să o iei pe un drumeag la dreapta ca să ajungi la locuința Campois, o casă care nu se vedea de afară, deoarece era înconjurată în întregime de ziduri, iar în loc de poartă din fier avea o poartă fără grilaj vopsită complet în verde deschis.

— Aşteaptă-mă!

— Am timp! Tocmai luasem masa când mi-ați făcut semn.

Trase de cordonul soneriei şi în grădină se auzi un sunet plăcut, care te ducea cu gândul la clopotul unei case

parohiale. Două borne vechi flancau portalul, în care se deschidea o poartă mai mică.

— S-ar părea că nu răspunde nimeni, remarcă şoferul.

Nu era târziu, dacă trecuse puțin de ora opt seara. Maigret sună din nou şi, de data asta, pe pietriş se auziră paşi care se apropiau; o servitoare bătrână cu sort albastru răsuci o cheie mare în broască, întredeschise puțin poarta cea mică şi se uită bănuitoare la Maigret.

— Ce doriți?

Întrezări o grădină bogată, plină de flori fără pretenții, cotloane neaşteptate şi buruieni, care îl făcu să se gândească la grădina unui preot.

— Aş vrea să vorbesc cu domnul Campois.

— E plecat.

Servitoarea dădea deja să închidă poarta, dar el pusese piciorul în prag ca să o împiedice.

— Puteți să-mi spuneți unde aş putea să-l găsesc?

Oare ştia cine e, îl zărise la Orsenne?

— N-aveți unde să-l găsiți. Domnul Campois e plecat în călătorie.

— Pentru mult timp?

— Pentru cel puțin şase săptămâni.

— Îmi cer scuze că insist, dar e vorba de ceva foarte important. Aş putea măcar să-i scriu?

— Îi puteți scrie dacă vă face plăcere, dar mă îndoiesc că va primi scrisoarea înainte de a se întoarce. Domnul face o croazieră în Norvegia, la bordul vasului Stella Polaris.

Exact în acel moment, Maigret auzi în grădină, în spatele casei, zgomotul unui motor pe care cineva încerca să-l pornească şi care tuşea.

— Sunteți sigură că a plecat deja?

— Dacă vă spun...

— Şi nepotul lui?

— L-a luat pe domnul Jean cu el. Maigret împinse poarta, care nu se deschise foarte uşor, deoarece servitoarea se împotrivea cu vigoare.

— Ce v-a apucat? Aşa se comportă oamenii?!

— M-a apucat că domnul Campois n-a plecat încă.

— Asta îl priveşte. Nu vrea să vadă pe nimeni.

— Pe mine mă va primi.

— Te rog să ieşi imediat, bădăranule! Debarasat de ea, care închidea cu prudenţă poarta în urma lui, Maigret traversă grădina şi descoperi o casă simplă vopsită în roz, cu trandafiri cățărători care urcau spre ferestrele cu obloane verzi.

Ridicând capul, văzu o fereastră deschisă, iar la fereastră un bărbat care îl privea cu un fel de spaimă.

Era domnul Campois, asociatul răposatului Amorelle.

* * *

Descoperi câteva valize în vestibulul mare şi răcoros, unde plutea un miros plăcut de fructe coapte. Bătrâna servitoare îl prinse din urmă.

— Dacă domnul v-a spus să intraţi..., bombăni ea.

Şi deschise cu regret uşa unui salon care semăna cu un vorbitor, unde, într-un colţ, lângă o fereastră cu obloanele pe jumătate închise, se găsea unul dintre acele birouri vechi de culoare neagră care evocau casele de comerţ de altădată, fişetele verzi, angajaţii cățăraţi pe scaune înalte, cu o perniţă rotundă sub fund şi o vizieră pe frunte.

— Aşteptaţi! Treaba lui dacă o să piardă vaporul!

Pereţii erau acoperiţi cu tapet de hârtie decolorat, pe fondul căruia se detaşau fotografii în rame negre sau aurite. Se găsea acolo în mod inevitabil fotografia de căsătorie, în care Campois arăta deja durduliu, cu părul tuns perie, iar pe umărul lui stătea aplecat capul unei femei cu buze groase şi o privire blândă de ovină.

Imediat la dreapta, putea fi văzut un tânăr de vreo douăzeci de ani, cu fața mai alungită decât a părinților lui, şi el cu ochii blânzi, într-o poză plină de timiditate. Iar sub această ramă se afla un nod din crep negru.

Maigret se apropia de un pian plin de fotografii când o uşă se deschise şi apăru Campois. Maigret avu impresia că e mai scund şi mai povârnit decât atunci când îl zărise prima dată.

Era deja un om foarte bătrân, în pofida constituției sale robuste de țăran.

— Ştiu cine sunteți, i se adresă el direct. N-am putut să nu vă primesc, dar n-am nimic să vă spun. Plec peste câteva minute într-o lungă călătorie.

— Unde vă îmbarcați, domnule Campois?

— La Havre, punctul de pornire al croazierei.

— Înseamnă că luați probabil trenul de zece douăzeci şi două spre Paris! Îl veți prinde.

— Îmi cer scuze, dar nu mi-am terminat de făcut bagajele. în plus, nici n-am luat masa de seară. Repet că n-am absolut nimic a vă spune.

De ce anume îi era teamă? Pentru că se vedea bine că îi era teamă. Era îmbrăcat în negru, cu o cravată neagră la gât, iar albul tenului său ieşea puternic în evidență în clarobscurul din încăpere. Lăsase uşa deschisă, vrând parcă să dea de înțeles că întrevederea trebuia să fie scurtă, şi nu-şi invită vizitatorul să ia loc.

— Ați făcut multe croaziere de acest fel?

— Am...

Avea să mintă oare? Cu siguranță fu ispitit s-o facă. Şi lăsa impresia că ducea lipsa cuiva alături de el care să-i sufle ce să spună. Vechea lui onestitate se impuse. Nu ştia să mintă.

— E prima dată, recunoscu el.

— Şi aveți şaptezeci şi cinci de ani?

— Şaptezeci şi şapte!

Da, trebuia să insiste! Bietul om nu se putea apăra mult timp, iar privirea lui speriată arăta că era învins dinainte şi poate că accepta deja această înfrângere.

— Sunt sigur, domnule Campois, că în urmă cu trei zile nu ştiaţi nimic despre această călătorie. Ba chiar aş pune prinsoare că vă cam sperie! Fiordurile Norvegiei, la vârsta dumneavoastră !

Bătrânul bâigui câteva cuvinte, ca o lecţie învăţată pe de rost:

— Dintotdeauna am dorit să vizitez Norvegia.

— Dar nu vă gândeaţi să plecaţi luna asta! Altcineva s-a gândit în locul dumneavoastră, nu-i aşa?

— Nu ştiu ce vreţi să spuneţi. Eu şi nepotul meu...

— Probabil că nepotul a fost la fel de uimit ca şi dumneavoastră. N-are importanţă deocamdată cine a organizat pentru dumneavoastră această croazieră. Apropo, ştiţi de unde au fost luate biletele?

Nu ştia, privirea lui năucită era grăitoare. I se impusese un rol. Îl juca pe deplin conştient de ceea ce face. Dar apăreau incidente care nu fuseseră prevăzute, ca această intruziune neaşteptată a lui Maigret, iar bietul om nu ştia ce să mai facă.

— Domnule comisar, vă repet că nu am nimic să vă spun. Sunt la mine acasă. Plec peste câteva minute în călătorie. Recunoaşteţi că am dreptul să vă cer să-mi daţi pace.

— Am venit să vă vorbesc despre fiul dumneavoastră.

După cum prevăzuse, bătrânul Campois se tulbură, deveni foarte palid şi aruncă spre portret o privire plină de durere.

— N-am nimic să vă spun, repetă el, agăţându-se de această frază care nu mai avea nici un sens.

Maigret îşi ascuţi auzul, pentru că percepuse un zgomot uşor pe coridor. Probabil că îl auzise şi Campois, deoarece se îndreptă spre uşă şi spuse:

— Lasă-ne, Eugenie. Bagajele pot fi încărcate în maşină. Vin imediat.

De data aceasta, bătrânul închise uşa şi se aşează ca un automat pe locul lui, la biroul care probabil îl însoţise în lunga sa carieră. Maigret se instala în faţa lui fără să fie invitat.

— M-am gândit mult, domnule Campois, la moartea fiului dumneavoastră.

— De ce veniţi să-mi vorbiţi despre asta?

— Ştiţi foarte bine. Săptămâna trecută, o tânără pe care o cunoaşteţi a murit în aceleaşi condiţii. Mai adineauri, m-am despărţit de un tânăr care a fost cât pe ce să aibă aceeaşi soartă. Din vina dumneavoastră, nu-i aşa?

— Din vina mea?

— Da, domnule Campois! Şi ştiţi şi asta. Poate că nu vreţi să recunoaşteţi, dar în sinea dumneavoastră...

— Nu aveţi dreptul să veniţi în casa mea şi să-mi spuneţi lucruri atât de monstruoase. Am fost toată viaţa un om cinstit.

— Unde l-a cunoscut Ernest Malik pe fiul dumneavoastră? îl întrebă Maigret, întrerupându-i protestele.

Bătrânul îşi trecu mâna peste frunte.

— Nu ştiu.

— Locuiaţi deja la Orsenne?

— Nu! Pe vremea aceea locuiam la Paris, în Insula Saint-Louis. Aveam un apartament mare deasupra birourilor, care pe atunci erau mai modeste decât cele de azi.

— Fiul dumneavoastră lucra în acele birouri?

— Da. Tocmai îşi luase licenţa în drept.

— Familia Amorelle avea deja vila de la Orsenne?

— Da, ei au venit aici primii. Bernadette era o femeie care nu avea astâmpăr. Îi plăcea să primească lume. Avea tot timpul tineri în jurul ei.

— Era îndrăgostit de fiica cea mare a familiei Amorelle?

— Erau logodiţi.

— Şi domnişoara Laurence îl iubea?

— Nu ştiu. Presupun că da. De ce mă întrebaţi asta? După atâţia ani...

Ar fi vrut să scape de acel soi de vrajă sub care îl ţinea comisarul. Penumbra înainta din ce în ce mai mult în încăperea unde portretele îi priveau cu ochii lor morţi. Bătrânul, fără să ştie prea bine ce face, luase o pipă din spumă de mare cu coadă lungă din lemn de cireş, pe care nu se gândea s-o umple cu tutun.

— Ce vârstă avea pe atunci domnişoara Laurence?

— Nu mai ştiu. Ar trebui să socotesc. O clipă...

Bâigui câteva date, din vârful buzelor, cum ai spune o rugăciune. îşi încrunta fruntea. Poate încă mai spera că va veni cineva să-l elibereze?

— Probabil şaptesprezece.

— Înseamnă că sora ei mai mică, domnişoara Aimee, abia dacă avea cincisprezece?

— Da, aşa cred. Am uitat.

— Şi fiul dumneavoastră l-a cunoscut pe Ernest Malik, care, dacă nu mă înşel, era atunci secretar particular al unui consilier municipal. Prin acest consilier a cunoscut el familia Amorelle. Era un tânăr strălucit.

— Poate...

— A devenit prietenul fiului dumneavoastră care, sub influenţa lui, s-a schimbat în rău?

— Era un băiat foarte bun, foarte blând, protestă tatăl.

— Care a început să joace jocuri de noroc şi să aibă datorii...

— Nu ştiam.

— Datorii din ce în ce mai mari, din ce în ce mai presante. Astfel că, într-o zi, a fost nevoit să recurgă la expediente.

— Ar fi fost mai bine să-mi mărturisească totul.

— Sunteţi sigur că aţi fi înţeles? Bătrânul lăsă capul în jos şi recunoscu:

— În acel moment, poate că...

— Poate că n-ați fi înțeles si l-ați fi aruncat afară. De exemplu, dacă v-ar fi spus că băgase mâna în casa de bani a asociatului dumneavoastră sau că falsificase înscrisuri, sau...

— Tăceți!

— A preferat să dispară. Poate pentru că cineva l-a sfătuit să dispară! Poate că...

Campois îşi trecu mâinile peste fața crispată.

— Dar de ce veniți să-mi spuneți toate astea azi? Ce sperați? Ce scop urmăriți?

— Recunoaşteți, domnule Campois, că la vremea aceea ați gândit ce gândesc şi eu astăzi.

— Nu ştiu ce gândiți... Nu vreau să ştiu!

— Ba da, chiar dacă, în momentul morții fiului dumneavoastră, nu ați avut imediat bănuieli, trebuie să fi căzut pe gânduri când l-ați văzut pe Malik căsătorindu-se, câteva luni mai târziu, cu domnişoara Amorelle. Înțelegeți, nu-i aşa?

— Nu puteam să fac nimic.

— Şi ați asistat la căsătorie!

— Trebuia. Eram prieten cu Amorelle, asociatul lui. Ernest Malik se băgase pe sub pielea lui. Amorelle nu mai făcea nimic fără el.

— Aşa că ați tăcut.

— Aveam o fată care încă nu era căsătorită şi pe care trebuia s-o mărit.

Maigret se ridică greoi, amenințător, aruncându-i bătrânului abătut o privire plină de mânie.

— Şi, ani şi ani de zile, ați...

Vocea, puternică o clipă, slăbi din nou, în timp ce Maigret se uita la acea față de bătrân ai cărui ochi se umpleau de lacrimi.

— Totuşi, ați ştiut întotdeauna cine era acest Malik care v-a ucis fiul, continuă el, cu un fel de spaimă. Şi n-ați spus nimic! Şi ați continuat să dați mâna cu el! Şi ați cumpărat

această casă lângă a lui! Şi chiar şi astăzi sunteți gata să vă supuneți ordinelor lui!

— Ce altceva puteam să fac?

— Pentru că aproape v-a adus la sapă de lemn. Pentru că, prin nu ştiu ce combinații abile, a reuşit să vă uşureze de majoritatea acțiunilor. Pentru că nu mai sunteți decât un nume în societatea Amorelle şi Campois. Pentru că...

Şi lovi cu pumnul în birou.

— Dar, fir-ar să fie! Nu vă dați seama că sunteți un laş, că din cauza dumneavoastră a murit Monita, ca şi fiul pe care l-ați avut, şi că un copil, Georges-Henry, a fost cât pe ce să pățească la fel?

— O am pe fiica mea, îl am pe nepotul meu. Sunt bătrân!

— Nu erați bătrân când fiul dumneavoastră s-a sinucis. Dar țineați mult la banii dumneavoastră, pe care nici măcar n-ați fost în stare să-i apărați de lăcomia lui Malik.

Acum se făcuse aproape întuneric în încăperea lungă, dar nici unul dintre cei doi nu se gândea să aprindă lumina.

Cu o voce înăbuşită, bătrânul întrebă, şi se simțea că era chinuit de teamă:

— Ce veți face?

— Dar dumneavoastră? Campois îşi lăsă umerii să cadă.

— Tot mai vreți să plecați în această croazieră pe care n-o doriți? N-ați înțeles, nu, că sunteți îndepărtat fuguța aşa cum îi îndepărtezi pe cei slabi în momentele dramatice? Când a fost hotărâtă croaziera?

— Malik a venit la mine ieri-dimineață. N-am vrut, dar am cedat până la urmă.

— Ce pretext a invocat?

— Că încercați să ne creați necazuri în legătură cu afacerile societății noastre. Că e mai bine să nu fiu prezent.

— Şi l-ați crezut?

Bătrânul nu răspunse imediat, apoi zise cu o voce ostenită:

— Astăzi a venit de trei ori. A făcut tot ce-a putut ca să-mi grăbească plecarea. Cu o jumătate de oră înainte să veniți, mi-a telefonat să-mi amintească din nou că venise timpul să plec.

— Tot mai vreți să plecați?

— Cred că e preferabil, având în vedere ceea ce poate că se va petrece. Dar aş putea rămâne la Havre. Asta va depinde de nepotul meu. Se întâlnea cu plăcere cu Monita. Cred că trăgea speranțe în privința asta. A fost foarte tulburat de moartea ei.

Bătrânul se ridică brusc şi se repezi spre vechiul aparat telefonic de pe perete. Soneria răsunase, necruțătoare, chemându-l la ordine.

— Alo! Da! Bagajele sunt încărcate. Plec în cinci minute... Da... Da... Nu... Nu... Nu pentru mine... Probabil...

închise şi îi aruncă lui Maigret o privire puțin ruşinată.

— El era! E mai bine să plec.

— Ce v-a întrebat?

— Dacă n-a venit nimeni la mine. A văzut trecând un taxi. I-am spus...

— Am auzit...

— Pot să plec?

La ce bun să-l rețină? Muncise din greu cândva. Se ridicase prin propriile-i forțe şi dobândise o situație de invidiat.

Şi, de teamă să nu-şi piardă banii, de teama sărăciei pe care o cunoscuse în copilărie, dârdâise de frică. Şi dârdâia şi acum, când ajunsese la sfârşitul vieții.

— Eugenie ! Bagajele sunt în maşină?

— Dar n-ați mâncat nimic !

— O să mănânc pe drum. Unde e Jean?

— Lângă maşină.

— La revedere, domnule comisar. Nu spuneți c-ați vorbit cu mine. Mergând pe drumeag şi făcând la stânga când veți

vedea o cruce de piatră, veți ajunge la drumul mare la trei kilometri de aici. Acolo e un tunel pe sub calea ferată.

Maigret traversă fără grabă grădina calmă, iar servitoarea veni după el cu pas de jandarm. Şoferul taxiului se aşezase în iarbă pe marginea drumului şi se juca cu flori de câmp. Înainte de a urca în maşină, puse una la ureche, aşa cum fac derbedeii cu ţigările.

— Facem cale-ntoarsă?

— Drept înainte, mormăi Maigret, aprinzându-şi pipa. Apoi la stânga, când vezi o cruce.

Curând, auziră în noapte motorul altei maşini, depărtându-se în sens invers, cea a bătrânului Campois care pleca să se pună la adăpost.

Capitolul 8

Cadavrul din dulap

Parcă pentru a-şi întreţine proasta dispoziţie, opri taxiul în faţa unui bistrou slab luminat, în Corbeil, şi comandă două pahare de rachiu de drojdie, unul pentru şofer şi unul pentru el.

Gustul tare al alcoolului îi crispa fundul gâtului şi Maigret îşi spuse că această anchetă se făcuse „sub semnul" rachiului de drojdie. De ce? Pură întâmplare. Era probabil băutura care îi plăcea cel mai puţin. De altfel, mai avusese parte şi de greţosul lichior de chimen al bătrânei Jeanne, iar această amintire, acele momente petrecute cu bătrâna alcoolică şi buhăită îl îngreţoşau şi acum.

Totuşi, fusese frumoasă. îl iubise pe Malik, care se folosise de ea aşa cum se folosea de toţi cei care se apropiau de el. Şi acum ajunsese să nutrească pentru acest bărbat, care îi putea da oricând ordine, un amestec ciudat de iubire si de ură, de ranchiună si de devotament animalic.

Există şi astfel de oameni pe lumea asta. Dar şi alţii, precum cei doi clienţi din micul bar, singurii la acea oră târzie, unul gras, care era cârnăţar, şi altul slab, şiret, dându-şi aere, foarte mândru că lucra într-un birou, poate la primărie. Jucau dame la zece seara, lângă un burlan gros de sobă, de care cârnăţarul se sprijinea din când în când.

Cârnăţarul era sigur de el, pentru că avea bani şi îi era indiferent dacă pierdea partida. Slabul considera că lumea e prost făcută, pentru că un intelectual care a făcut studii

ar fi trebuit să aibă o viață mai uşoară decât un ucigaş de porci.

— Încă un rachiu... pardon, două !

Campois se îndrepta spre gara Saint-Lazare, împreună cu nepotul lui. Probabil că era şi el foarte tulburat. Poate că vorbele dure ale lui Maigret îi reveneau în minte, alături de vechi amintiri.

Se ducea la Havre. Puțin lipsise să plece spre fiordurile Norvegiei, fără să fi dorit asta, ca un colet, pentru că Malik... şi era deja un om foarte bătrân. E dureros să spui unor oameni atât de bătrâni adevărurile pe care le rostise Maigret.

Acum taxiul pornise din nou. Comisarul stătea în colțul lui, mohorât, încruntat. Bernadette Amorelle era si ea o femeie foarte bătrână. Iar Maigret nu ştia, nu putea să ştie, pentru că nu era Dumnezeu Tatăl, că ea îl văzuse pe bătrânul Campois trecând în maşina lui înțesată cu valize.

Şi înțelesese şi ea. Poate că judecata ei era mai fină decât a lui Maigret! Există femei, mai ales bătrâne, care au un adevărat dar al clarviziunii.

Dacă Maigret ar fi fost acolo, pe balast, de exemplu, ca în cele două seri dinainte, i-ar fi văzut cele trei ferestre deschise şi, în lumina rozalie din interior, pe bătrână chemându-şi camerista.

— L-a făcut să plece pe bătrânul Campois, Mathilde.

Nu le-ar fi auzit, dar le-ar fi văzut pe cele două femei discutând mult timp, amândouă la fel de slabe şi ascuțite, apoi ar fi văzut-o pe Mathilde dispărând, pe doamna Amorelle plimbându-se prin cameră şi, în fine, pe Aimee, soția lui Charles Malik, intrând cu un aer vinovat.

Se declanşa drama. Mocnise mai bine de douăzeci de ani. De câteva zile, de când murise Monita, era gata să izbucnească dintr-un moment în altul.

— Opreşte aici!

În mijlocul Podului Austerlitz ! Nu voia să se întoarcă acasă imediat. Sena era neagră. Pe şlepurile adormite se vedeau luminiţe şi umbre dădeau târcoale pe cheiuri.

Maigret fuma, mergând lent, cu mâinile în buzunare, pe străzile pustii, unde felinarele formau un fel de ghirlande.

În Piaţa Bastiliei, la colţul străzii Roquette, se vedeau lumini mai puternice, strălucitoare, cu acea strălucire albicioasă care e luxul cartierelor sărace asemenea barăcilor de bâlci unde poţi câştiga pachete de zahăr sau sticle cu vin spumos luminile de care e nevoie, probabil, pentru a-i scoate pe oameni de pe străduţele lor întunecoase şi sufocante.

Merse şi el spre acele lumini, spre cafeneaua prea mare şi prea goală unde răsunau acordurile unui acordeon şi unde câţiva bărbaţi şi câteva femei beau, aşteptând Dumnezeu ştie ce.

Îi cunoştea. Petrecuse atâţia ani ocupându-se de micile treburi ale oamenilor, încât îi cunoştea pe toţi chiar şi pe cei ca Malik.

Când ai de-a face cu aceştia din urmă, trebuie să treci peste un moment greu, acela când, lui u să vrei, te laşi impresionat de casa lor IV u moaşă, de maşina, de servitorii şi de manierele lor.

Trebuie să reuşeşti să-i vezi ca pe ceilalţi, să-i vezi complet goi...

Acum îi era frică lui Ernest Malik, la fel de frică precum unui mic proxenet de pe strada Roquette care e săltat, la două dimineaţa, în cursul unei razii, în duba poliţiei.

Maigret nu le vedea pe cele două femei care, în camera bătrânei Bernadette, jucau o scenă patetică. Nu o vedea pe Aimee, soţia lui Charles, căzută în genunchi în mijlocul covorului, târându-se în genunchi la picioarele mamei sale.

Dar nu mai avea importanţă. Cum se spune în Anglia, fiecare familie are un „cadavru în dulap".

Două case frumoase, acolo, pe malul apei, la un cot unde fluviul e mai lat şi mai lin, două case frumoase, înconjurate de verdeață între coline domoale, case dintre acelea la care te uiți oftând pe fereastra trenului.

Ce oameni fericiți!

Şi ce vieți lungi aveau! Ca acest Campois, care muncise mult, iar acum era complet uzat şi fusese trimis pe o linie moartă. Ca Bernadette Amorelle, care consumase atâta energie trepidantă !

Mergea, furios. Piața Vosges era pustie. Ferestrele lui erau luminate. Sună, mormăindu-si numele când trecu prin fața camerei portăresei. Soția, care îi recunoscu pasul, veni să-i deschidă.

— Sst! Doarme. Adineauri a adormit.

Şi ce dacă? Nu-l va trezi, nu-l va lua de umeri ca să-l scuture?

„Haide, băiete, nu e momentul să faci mofturi !"

Să se termine odată cu acest „cadavru din dulap", cu povestea asta dezgustătoare în care, de la un capăt la altul, era vorba numai de bani.

Pentru că asta se afla în spatele acelor case frumoase cu parcuri atât de bine întreținute: bani!

— Pari prost dispus. Ai mâncat ceva?

— Da... Nu.

Mâncă, în timp ce Mimile se răcorea, fumând la fereastră. Când se îndreptă spre camera de oaspeți, unde dormea Georges. Maigret protestă:

— N-ar trebui să-l trezeşti.

Maigret dădu din umeri. Câteva orc in pi im sau în minus... Să doarmă! Unde mai pui că lui îi era somn.

Nu ştia ce dramă se petrecea în noaptea aceea. Nu putea să ghicească, de pildă, că Bernadette Amorelle, singură, ieşea din casă în puterea nopții şi că fiica ei cea mică, Aimee, cu ochii plini de spaimă, încerca zadarnic să telefoneze, în timp ce Charles, în spatele ei, repeta:

— Dar ce ai? Ce ți-a spus mama ta? Maigret se trezi abia la opt dimineața.

— Încă mai doarme, îl anunță soția lui.

Se bărbieri, se îmbrăcă, luă micul dejun pe un colț de masă şi îşi umplu prima pipă. Când intră în camera tânărului, acesta începea să se agite.

— Scoală-te, îi spuse el cu acea voce calmă, puțin ostenită, pe care o avea atunci când era hotărât să finalizeze un caz.

Abia după câteva clipe înțelese de ce băiatul nu îndrăznea să se ridice din pat. Era în pielea goală sub cuvertură şi nu voia să se arate aşa.

— Stai aşa dacă vrei. Ie vei îmbrăca imediat. Cum ai aflat ce-a făcut tatăl tău? Monita ți-a spus, nu?

Georges-Henry se uita la el înspăimântat.

— Poți vorbi, dacă tot ştiu...

— Ce ştiți? Cine v-a spus?

— Bătrânul Campois ştia şi el.

— Sunteți sigur? Nu e posibil. Dacă ar fi ştiut...

— Că tatăl tău i-a ucis fiul. Numai că nu l-a ucis cu cuțitul sau cu revolverul. Şi astfel de crime...

— Ce vi s-a mai spus? Ce-ați făcut?

— În povestea asta sunt atâtea mizerii, încât una în plus sau în minus...

Era scârbit. I se întâmpla adesea să fie scârbit când ajungea la capătul unei anchete, poate din cauza tensiunii nervoase, poate pentru că, atunci când vezi omul în goliciunea sa, e mai curând urât şi deprimant.

În apartament domnea un miros plăcut de cafea. Se auzeau păsările şi susurul fântânilor din Piața Vosges. Oamenii mergeau la muncă, în răcoarea dimineții.

În fața lui stătea un puşti palid, care avea cuvertura trasă până sub bărbie şi nu-şi lua ochii de la el.

Ce putea Maigret să facă pentru dânsul, pentru ceilalți? Nimic! Nu arestezi un Malik. Justiția nu se ocupă de astfel de crime. N-ar fi existat decât o soluție...

Şi, ciudat, se gândi la ea exact înainte ca telefonul să sune. Stătea în picioare şi trăgea din pipă, stânjenit de acel băiat care nu ştia ce să facă, şi avu un moment în fața ochilor imaginea unui Ernest Malik căruia i se strecura un revolver în mână şi i se ordona calm: „Trage !".

Dar nu va trage! Nu va accepta să se sinucidă! Va trebui să fie ajutat.

Soneria răsuna cu insistență în apartament. Doamna Maigret răspunse şi apoi bătu la uşă.

— E pentru tine, Maigret.

Trecu în sufragerie şi luă receptorul.

— Ascult...

— Şefu'? Aici, Lucas. Când am sosit la Politia Judiciară, am găsit un mesaj important pentru dumneavoastră de la Orsenne, da... Astă noapte, doamna Amorelle...

Poate că nu ar fi fost crezut dacă ar fi pretins că, încă din acel moment, ştia. Si totuşi, era adevărat.

Bătrâna urmase aproape acelaşi raționament ca el! Ajunsese la aceleaşi concluzii, aproape la aceeaşi oră. Numai că ea mersese până la capăt. Şi, ştiind că un Malik nu va trage, trăsese ea, foarte calmă.

— ...Doamna Amorelle l-a omorât pe Ernest Malik cu un foc de revolver. Da, la el acasă... În biroul lui. Era în pijama şi halat de casă. Jandarmeria a telefonat aici la prima oră ca să fiți anunțat, pentru că ea vrea să vă vorbească...

— Mă duc acolo, spuse Maigret.

Se întoarse în cameră, unde tânărul, care îşi pusese pantalonii, îşi arăta torsul încă slab.

— Tatăl tău a murit, îl anunță el, privind în altă parte.

Urmă o tăcere. întoarse capul spre băiat. Georges-Henry nu plângea, ci stătea nemişcat si se uita la el.

— S-a sinucis?

Aşadar, nu doi, ci trei se gândiseră la aceeaşi soluție. Cine ştie dacă băiatul nu fusese tentat, la un moment dat, să ridice arma contra tatălui său?

Totuşi, în vocea lui se simțea o umbră de neîncredere când întrebă:

— S-a sinucis?

— Nu. Bunica ta...

— Cine i-a spus?

Îşi muşcă buzele.

— Ce să-i spună?

— Ce ştiți... Campois?

— Nu, nu, băiete. Nu la asta te gândeai. Şi faptul că interlocutorul lui roşi era o dovadă că avea dreptate.

— Mai e ceva, nu-i aşa? Nu pentru că tatăl tău l-a împins pe fiul lui Campois la sinucidere l-a împuşcat Bernadette Amorelle.

Maigret se plimbă prin cameră. Ar fi putut să insiste. Ar fi învins un adversar care nu se putea pune cu el.

— Rămâi aici, spuse el în cele din urmă. Se duse să-şi ia pălăria din sufragerie.

— Supravegheați-l în continuare, le zise el soției sale si lui Mimile, care se aşezase si el la masă.

Era un timp splendid, iar aerul era atât de savuros în prospețimea lui matinală, încât îți venea să te înfrupți din el ca dintr-un fruct.

— Taxi... Pe drumul spre Fontainebleau. Iți arăt eu.

Pe drumul de halaj erau trei-patru maşini, probabil ale celor de la Parchet. Câțiva curioşi se adunaseră în fața porții de fier păzite de un jandarm indiferent. Omul în uniformă îl salută

pe Maigret, care străbătu aleea şi urcă apoi treptele peronului.

Comisarul brigăzii mobile din Melun se afla deja acolo, cu pălăria pe cap şi o țigară de foi în gură.

— Îmi pare bine că te revăd, Maigret. Nu ştiam că te-ai întors la treabă. O poveste ciudată, nu-i aşa? Bătrâna te aşteaptă. Nu vrea să vorbească până când nu vă vedeţi. Ea a telefonat la jandarmerie, azi-noapte pe la unu, ca să anunţe că şi-a omorât ginerele. O să vezi că e calmă de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Şi-a petrecut noaptea aranjându-şi lucrurile şi avea valiza gata când am sosit.

— Unde sunt ceilalţi?

— Al doilea ginere, Charles, e în salon cu soţia lui. Sunt interogaţi de locţiitorul procurorului general şi de judecătorul de instrucţie. Pretind că nu ştiu nimic, că bătrâna se purta foarte ciudat de la o vreme.

Maigret urcă greoi scara şi, ceea ce i se întâmpla rareori, îşi goli pipa şi o puse în buzunar înainte de a bate la uşa păzită de alt jandarm. Gestul, deşi cât se poate de simplu, era totuşi un fel de omagiu adus bătrânei Bernadette Amorelle.

— Cine e?

— Comisarul Maigret.

— Să intre.

Fusese lăsată cu camerista şi, când intră Maigret, stătea la un secreter mic şi drăguţ, scriind o scrisoare.

— E pentru notarul meu, spuse ea, scuzându-se. Lasă-ne singuri, Mathilde.

Soarele intra năvalnic pe cele trei ferestre în camera unde bătrâna îşi petrecuse atâţia ani. In ochii ei juca o luminiţă veselă şi deşi momentul era nepotrivit chiar ghiduşă.

Era mulţumită de ea. Se simţea mândră de ceea ce făcuse. Şi se arăta puţin maliţioasă faţă de acel comisar solid care nu ar fi fost în stare să ducă treaba la bun sfârşit.

— Nu exista altă soluţie, nu-i aşa? întrebă ea. Staţi jos. Ştiţi că nu-mi place deloc să vorbesc cuiva care stă în picioare.

Apoi se ridică, clipind de câteva ori din cauza soarelui care îi intra în ochi, şi spuse:

— Ieri-seară, după ce în sfârşit am făcut-o pe Aimee să-mi mărturisească totul...

El greşi atunci. Tresări uşor când auzi numele soției lui Charles Malik, Aimee. Bătrâna era la fel de perspicace ca si el şi înțelese.

— Ar fi trebuit să bănuiesc că nu ştiați asta. Unde e Georges-Henry?

— La mine acasă, cu soția mea.

— În casa din Meung?

Şi zâmbi, amintindu-şi cum îl luase pe Maigret drept servitor când intrase pe portița verde în grădină.

— La Paris, în apartamentul meu din Piața Vosges.

— Ştie?

— I-am spus înainte de a veni aici.

— Ce-a zis?

— Nimic, e calm.

— Bietul băiat! Mă întreb cum de-a avut curajul să nu vorbească. Să intri la închisoare la vârsta mea, nu vi se pare ciudat? Recunosc că domnii care au venit sunt foarte amabili. La început, nu voiau să mă creadă. îşi închipuiau că mă acuz ca să-l salvez pe adevăratul vinovat. Ar fi fost gata să-mi ceară dovezi. Totul s-a petrecut foarte bine. Nu ştiu exact cât era ceasul. Aveam revolverul în poşetă. M-am dus acolo. Am văzut lumină la etaj. Am sunat. Malik m-a întrebat pe fereastră ce doresc... „Să stăm de vorbă", i-am răspuns. Sunt sigură că îi era teamă. M-a rugat să revin a doua zi, pretinzând că nu se simțea bine, că suferea de nevralgic;. „Dacă nu cobori imediat, chem să te aresteze", i-am strigat. Până la urmă a coborât, în pijama şi în halat de casă. L-ați văzut?

— Încă nu.

— Am insistat. „Să mergem la tine în birou. Unde e nevastă-ta?" „S-a culcat. Cred că doarme." „Cu atât mai bine."

„Eşti sigură, mamă, că nu putem amâna discuţia asta pe mâine?" Şi ştiţi ce am răspuns? „Păi, n-ai câştiga nimic. Câteva ore în plus sau în minus..." încerca să înţeleagă. Era rece ca o ştiucă. întotdeauna am spus că seamănă cu o ştiucă, dar toţi au râs de mine. A deschis uşa biroului. „Stai jos", mi-a spus. „Nu-i nevoie." A ghicit oare ce urma să fac? Sunt sigură de asta. Ca dovadă, a aruncat o privire instinctivă spre sertarul biroului unde îşi ţinea de obicei revolverul.

Dacă i-as fi dat răgazul, pariez că s-ar fi apărat şi probabil că ar fi tras primul. „Ascultă, Malik", am continuat. „Ştiu toate porcăriile pe care le-ai făcut. Roger a murit (Roger era fiul lui Campois), fiica ta a murit, fiul tău..."

Maigret făcuse ochii mari. Fiica ta! în sfârşit, înţelesese si se uita la bătrână cu o stupefacţie pe care nu mai încerca s-o ascundă.

— „De vreme ce nu există alt mijloc de a o scoate la capăt şi nimeni nu are curajul să ia taurul de coarne, atunci s-o facă o bunică bătrână. Adio, Malik." Şi, după ultimele cuvinte, am tras. Se afla la trei paşi de mine. A dus mâinile la abdomen, pentru că am tras prea jos. Am mai apăsat de două ori pe trăgaci. A căzut, după care Laurence a venit în fugă ca o nebună. „Gata", i-am zis. „Acum vom fi liniştiţi şi vom putea respira."

Biata Laurence! Cred că şi pentru ea a fost o mare uşurare. Doar Aimee îl plânge. „Cheamă un medic, dacă vrei, dar cred că nu e cazul", am continuat. „E mort de-a binelea! Şi, dacă n-ar fi, i-aş trage un glonţ în cap să-l dau gata. Acum, te sfătuiesc să vii să-ţi petreci restul nopţii la noi. Nu are rost să chemi servitorii." Am plecat amândouă. Aimee ne-a ieşit în fugă în întâmpinare, în timp ce Charles rămăsese în prag, cu un aer prefăcut. „Ce-ai făcut, mamă? De ce, Laurence...?" I-am spus ce s-a întâmplat. Bănuia, după discuţia pe care o avusesem în camera mea. Charles nu îndrăznea să deschidă gura. Se ţinea după noi ca un

câine. M-am întors aici şi am telefonat la jandarmerie. Au fost foarte cuviincioşi.

— Aşadar, Aimee..., murmură Maigret, după un moment de tăcere.

— Sunt o bătrână proastă, pentru că ar fi trebuit să bănuiesc. De exemplu, în privința lui Roger Campois am bănuit întotdeauna ceva. Cel puțin că Malik l-a împins spre jocurile de noroc. Unde mai pui că atunci îmi părea bine că a devenit ginerele nostru! Era mai interesant decât ceilalți. Ştia să mă amuze. Pe când soțul meu avea gusturi de micburghez şi chiar de țăran, Malik ne-a învățat să trăim şi ne-a dus la Deauville. înainte să-l cunosc, nu pusesem niciodată piciorul într-un cazinou şi îmi amintesc că el mi-a dat primele jetoane să joc la ruletă. S-a căsătorit cu Laurence...

— Pentru că Aimee era prea tânără, nu-i aşa? Pentru că atunci avea doar cincisprezece ani. Dacă Aimee ar fi fost mai mare cu doi ani, Roger Campois poate că ar fi trăit. S-ar fi căsătorit cu fata cea mare si Malik cu mezina.

Se auzea agitația de jos. Pe fereastră se vedea un grup îndreptându-se spre vila lui Malik, unde încă se mai afla cadavrul.

— Aimee îl iubea cu adevărat, spuse doamna Amorelle, oftând. Şi încă îl mai iubeşte, după tot ce-a făcut. Acum mă urăşte.

Cadavrul din dulap! Dacă n-ar fi fost, în acest dulap simbolic, decât cadavrul timidului Roger Campois!

— Când s-a gândit să-şi aducă fratele să se căsătorească cu fiica dumneavoastră cea mică?

— Poate la doi ani după căsătoria lui. Şi ce naivă am fost! Vedeam bine că Aimee era cu ochii după cumnatul ei, că, dintre ele două, ea era cea mai îndrăgostită. Unii oameni care nu ne cunoşteau se înşelau şi, când plecam împreună în călătorie, ei i se spunea doamnă, deşi era mai tânără. Laurence nu era geloasă. Nu vedea nimic, se

mulțumea să trăiască în umbra soțului ei, care o strivea cu personalitatea lui.

— Aşadar, Monita era fiica lui Ernest Malik?

— Am aflat şi eu ieri. Dar mai sunt şi alte lucruri despre care, deşi sunt foarte bătrână, nu as vrea să ştiu.

Îşi chemase fratele de la Lyon, unde era un amărât, şi îl căsătorise cu o moştenitoare bogată.

Oare el ştia în acel moment?

Probabil! Era un om moale, supus! Se căsătorea pentru că i se spunea să se căsătorească. Servea drept paravan! În schimbul acestui rol de soț pe care era pus să-l joace, împărțea cu fratele lui averea familiei Malik.

Prin urmare, Ernest avea două femei şi copii în ambele case.

Şi asta descoperise Monita. Asta o umpluse de dezgust şi o făcuse să se înece.

— Nu ştiu exact cum a aflat adevărul, dar, de ieri-seară, am o bănuială. Săptămâna trecută, mi-am chemat notarul să-mi schimb testamentul.

— Maestrul Ballu, ştiu...

— De mult nu mă mai înțelegeam cu cei doi Malik şi, ciudat, pe Charles îl uram cel mai mult. Nu ştiu de ce... Mi se părea fățarnic. îmi venea să cred că era mai rău decât fratele lui. Voiam să-i dezmoştenesc pe amândoi şi să-i las toată averea Monitei. După cum mi-a mărturisit Aimee în cursul scenei de ieri, Ernest a venit în aceeaşi seară la Charles să discute această problemă. Erau speriați de noul testament, căruia nu-i cunoşteau conținutul. Au stat mult timp de vorbă în biroul lui Charles, la parter. Aimee urcase la culcare. Abia mult mai târziu, când a urcat şi soțul ei, ea a întrebat: „Monita n-a venit acasă?". „De ce spui asta?" „N-a venit să-mi spună noapte bună ca de obicei." Charles s-a dus în camera fetei, unde n-a găsit pe nimeni.

A coborât şi a găsit-o în budoar, palidă la față, înghețată parcă în întuneric. „Ce faci aici?" Părea că nu aude. A

acceptat să meargă la culcare. Acum sunt sigură că auzise totul. Ştia. Si, dimineaţă, mai înainte să se fi sculat cineva în casă, a plecat ca şi cum s-ar fi dus să facă baie în Sena, ceea ce se întâmpla des. Doar că n-a vrut să înoate.

— Şi a avut timp să-i spună totul vărului ei pe care îl iubea şi care, în realitate, e fratele ei.

Cineva bătea timid la uşă. Bernadette Amorelle se duse să deschidă şi se pomeni în faţa comisarului de la Melun.

— Maşina e jos, o anunţă el, cu o oarecare jenă, deoarece era prima dată în cariera lui când aresta o femeie de optzeci şi doi de ani.

— Peste cinci minute, răspunse ea, ca şi cum ar fi vorbit cu majordomul. Eu şi prietenul meu mai avem încă două vorbe să ne spunem.

Apoi reveni la comisar, pe care îl întrebă, dovedind astfel uimitoarea ei prezenţă de spirit:

— De ce nu v-aţi fumat pipa? Ştiţi bine că nu mă deranjează. Am venit să vă caut la Meung. Nu ştiam ce se punea la cale. La început, m-am întrebat dacă nu cumva o omorâseră pe Monita pentru că o făcusem moştenitoarea mea. Sunteţi singurul căruia îi spun pentru că asta nu-i priveşte, mai sunt şi lucruri care nu-i privesc că mă temeam chiar să nu mă otrăvească. Asta e tot, domnule comisar. Mai rămâne băiatul... îmi pare bine că v-aţi ocupat de el, pentru că n-o să-mi scoată nimeni din cap că ar fi sfârşit şi el ca Monita. Puneţi-vă în locul lor... La vârsta lor, să descoperi deodată că... în cazul băiatului era şi mai grav. A vrut să ştie. Băieţii sunt mai întreprinzători decât fetele. Ştia că tatăl lui păstra documentele personale într-o mobilă mică din camera lui şi că ţinea cheia permanent la el. A forţat-o, a doua zi după moartea Monitei. Am aflat de la Aimee. Ernest Malik îi spunea tot, ştia că putea să aibă încredere în ea, că era mai rău decât o sclavă. Malik a observat că cineva a forţat uşa şi l-a bănuit imediat pe fiul lui.

— Ce documente a putut să descopere? întrebă Maigret.

— Le-am ars astă noapte. Am pus-o pe Laurence să mi le aducă, dar Laurence nu mai îndrăznea să se întoarcă în casa unde se afla cadavrul soțului ei. S-a dus Aimee. A găsit scrisori de la ea şi bilețele, pe care şi le strecurau chiar aici, ca să-şi dea întâlnire. Erau şi chitanțe semnate de Roger Campois. Malik nu numai că-i împrumuta bani ca să-l înglodeze mai tare în datorii, ci îl punea să ia bani şi de la cămătari, de la care răscumpăra efectele. Şi le-a păstrat pe toate.

Apoi, cu o expresie disprețuitoare:

— Avea totuşi un suflet de contabil! Bătrâna nu înțelese de ce Maigret o corectă, ridicându-se cu greu:

— De perceptor!

El o ajută să urce în maşină şi ea îi întinse mâna pe geamul portierei.

— Nu v-am supărat prea tare? întrebă ea, în momentul în care maşina poliției demara, ducând-o la închisoare.

Şi Maigret nu ştiu niciodată dacă se referea la faptul că-l smulsese pentru câteva zile din calmul grădinii sale de la Meung-sur-Loire sau la acela că apăsase pe trăgaci.

De ani de zile, se afla „un cadavru în dulap", iar bătrâna îşi luase sarcina să facă curat, ca acele bunici care nu mai pot să suporte murdăria din casă.

Saint-Fargeau-sur-Seine (Seine-et-Marne), 4 august 1945.

Cuprins:

Capitolul 1	Bătrâna din grădină	- 2 -
Capitolul 2	Al doilea fiu al Perceptorului	- 18 -
Capitolul 3	Tablou de familie în salon	- 34 -
Capitolul 4	Adăpostul de sus	- 49 -
Capitolul 5	Complicele lui Maigret	- 63 -
Capitolul 6	Mimile şi prizonierul lui	- 79 -
Capitolul 7	Puişorul doamnei Maigret	- 95 -
Capitolul 8	Cadavrul din dulap	- 110 -

În seria Maigret au apărut:

Prima anchetă a lui Maigret
Inspectorul Cadavre
Maigret şi şcoala crimei
Cazul Louise Laboine
Maigret se teme
Maigret şi mortul
Nebunul din Bergerac
Dansatoarea de la Gai-Moulin
Asta-i Felicie!
Maigret la New York
Maigret se înşeală
Maigret la Picratt's
Maigret şi ucigaşul
Domnul Gallet a decedat
Spânzuratul de la Saint-Pholien
Cazul Saint-Fiacre
Cine a ucis-o pe Cecile?
Maigret şi omul dublu
Maigret şi prietenul din copilărie
Memoriile lui Maigret
Prietena doamnei Maigret
Liberty Bar
Careul de aşi
Răspântia morții
Maigret în Arizona
Maigret şi gangsterii
Capcana lui Maigret
Picpus
Maigret la Vichy
Maigret intră în ring
O crimă în Olanda
Maigret

Umbra chinezească
Maigret şi flamanzii

În pregătire:
Maigret şi bătrâna doamnă

www.polirom.ro
Redactor: Giuliano Sfichi
Coperta: Radu Răileanu
Foto: Florin Pînzariu
Tehnoredactor: Daniel Scurtu
Bun de tipar: noiembrie 2008. Apărut: 2008
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. BOX 266
700506, Iaşi, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33,
O.P. 37 • P.O. BOX 1-728, 030174
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro
Str. Bucium nr. 34 Iaşi
tel.: 0232/211225
fax: 0232/211252
office@printmulticolor.ro multicolor
www.printmulticolor.ro
SERVICII TIPOGRAFICE COMPLETE
Contravaloarea timbrului literar se depune în contul
Uniunii Scriitorilor din România
Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR UNIREA

Al 35-lea volum din seria Maigret

Retras de doi ani din activitate, Maigret primește o vizită neașteptată la mica sa proprietate de pe malul Loarei. Bernadette Amorelle, văduva unui bogat om de afaceri, îi oferă o sumă importantă ca să cerceteze un eveniment tragic, rămas neelucidat: nepoata sa, Monita, a fost găsită înecată în Sena. Cum tînăra era o bună înotătoare, pare puțin probabil ca moartea ei să fi fost accidentală, iar bănuielile bătrînei se îndreaptă chiar asupra propriului ginere. Stimulat nu atît de perspectiva cîștigului, cît de provocarea ce-i stă în față, Maigret va accepta. Și va avea ocazia să-și reîntîlnească un fost coleg de liceu, dar și să vadă încă o dată că bogăția nu înseamnă neapărat fericire, iar parvenirea poate să ceară uneori un preț greu de plătit.

În aceeași serie:

O crimă în Olanda
Maigret
Umbra chinezească
Maigret și flamanzii

EDITURA POLIROM
ISBN 978-973-46-1206-2
www.polirom.ro

Pe copertă: ilustrație de Florin Pînzaru